

Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium

Egységes szerkezetű Pedagógiai programja

2030 Érd, Gárdonyi Géza utca 1/b.
Tel./fax: 23/365-140, 23/520-540
e-mail: gardonyi.erd@gmail.com
OM: 037320

2026. augusztus 28.

„Az iskola dolga, hogy megtanítsa velünk, hogyan kell tanulni,

hogy felkeltse a tudás iránti vágyunkat, hogy megtanítson bennünket a jól

végzett munka örömére és az alkotás izgalmára,

hogy segítsen megszeretni, amit csinálunk, és segítsen

megkeresni azt, amit szeretünk csinálni."

Dr. Szent-Györgyi Albert

TARTALOMJEGYZÉK

Jogszabályi háttér **7**

Helyzetelemzés **8**

A város földrajzi helyzete, jellege, intézményei *8*
Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium rövid története *8*

1. Az iskola nevelési programja **9**

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei **9**

1.1.1. Az iskola legfőbb nevelési céljai, feladatai *9*
1.1.2. Nevelési célok 10
1.1.3 Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere 10

1.1.4 Az emberi magatartás általános értékei *11*

1.1.5 Az intézményünk által kitűzött nevelési célok *11*
Az iskola pedagógiai nevelési, tanítási, tanulási folyamat során adjon teret 12
Konkrét feladatok körében csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket 13

1.1.6. Iskolatípusonként kiemelt nevelési céljaink *13*
1.1.6.1 Az általános iskolai képzésben 13
1.1.6.2 A gimnáziumi képzésben 14
1.1.6.3 Oktatási célok, alapelvek 14

1.1.7 Feladatok végrehajtási módszerei *16*
1.1.7.1 Oktatási feladatok 16

1.2. Személyiségfejlesztés **17**

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink 17

1.3. Egészségnevelési program **17**

1.3.1. Egészségfejlesztési elvek, célok *17*

1.3.2. Helyzetelemzés *18*

1.3.3. Az egészségnevelő munka feladatai és ütemezésük *19*

1.3.4. Az egészségnevelés színterei *22*

1.4. Közösségfejlesztési elvek **23**

1.4.1. A közösség kialakítása és fejlesztése a 6-10 éves korban (1-4. évf.) *23*
A közösségfejlesztés feladata az 1. évfolyamon 23
A közösségfejlesztés feladata a 2. évfolyamon 24
A közösségfejlesztés feladata a 3. évfolyamon 24
A közösségfejlesztés feladata a 4. évfolyamon 24

1.4.2. A közösség kialakítása és fejlesztése a 10-14 éves korban (5-8. évf.) *25*
A közösségfejlesztés feladata az 5. évfolyamon 25
A közösségfejlesztés feladata a 6. évfolyamon 25
A közösségfejlesztés feladata a 7. évfolyamon 25
A közösség fejlesztés feladata a 8. évfolyamon 26

1.4.3. A közösség fejlesztés feladata a 9-12. évfolyamon *26*

1.4.4. Célok és feladatok az egyéb foglalkozásokon *27*

1.5. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai **27**

1.5.1. Pedagógusok feladatai *27*

1.5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre *28*

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal történő pedagógiai tevékenység **29**

1.6.1. Sajátos nevelésű igényű tanulók *29*

1.6.2. Az autizmus spektrum zavarban érintett tanulók *30*

1.6.3. Látássérült /vak, alig látó, gyengén látó/ tanulók *30*

1.6.4. A beszédfogyatékos tanuló az iskolában *33*

1.6.5. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása *38*

1.6.6. Tehetséggondozás *39*

16.6.1 Tehetséggondozás és felzárkóztatás 40

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való részvétel rendje **40**

1.7.1. A Diákönkormányzat működése: *41*

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel **43**

1.8.1 Családlátogatás *43*

1.8.2 Szülői értekezlet *43*

1.8.3. Fogadóóra *44*

1.8.4. Nyílt tanítási nap *44*

1.8.5. Írásbeli tájékoztató *44*

1.8.6. Projektek, témahetek, ismeretterjesztő előadások *44*

1.8.7. Kapcsolat az egyesületekkel, edzőkkel *44*

1.8.8. Iskolán belüli együttműködés *45*

1.8.9. Iskolán kívüli együttműködés *45*

1.8.10. Segítő kapcsolatok *45*

1.9. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata **46**

1.9.1. Kis érettségi, próba nyelvvizsga *46*

1.9.2. Szóbeli felvételi vizsga a gimnáziumi tagozatra *48*

1.10. Elsősegélynyújtás **50**

2. Helyi tanterv **51**

2.1. A választott kerettanterv megnevezése **51**

2.1.1. Az idegen nyelv oktatása *52*

2.2. Óratervek **53**

2.2.1. Alsó tagozat *53*

2.2.2. Felső tagozat *54*

2.2.3. Gimnáziumi tagozat *54*

2.2.3.1. Köznevelési típusú középfokú sportosztály és csoport (Kimenő rendszerben) 55

2.2.3.2. Emelt óraszámú idegen nyelvi osztály és csoport 58

2.2.3.3. Általános tantervű osztály (Felmenő rendszerben) 59

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a térítésmentesen igénybevehető tankönyv biztosítása 60

2.3.1. Alapelvek *60*

2.3.2. A térítésmentes tankönyvekkel kapcsolatos eljárásrend *61*

2.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai 62

2.4.1. 1-2. évfolyamon *62*

2.4.2. 3-4. évfolyamon *64*

2.4.3. 5-6. évfolyamon *66*

2.4.4. 7-8. évfolyamon *69*

2.4.5. 9-10. évfolyamon *71*

2.4.6. 11-12. évfolyamon *72*

2.5. A mindennapos testnevelés biztosítása 73

2.6. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetén a pedagógusválasztás szabályai 74

2.6.1. Választható tantárgyak és foglalkozások, pedagógusválasztás *74*

2.6.2. Az érettségire felkészítő (fakultációs) órák, azok célkitűzései *75*

2.6.3. Fakultációs órák fölvétele, változtatás a fakultációs órákban *75*

2.6.4. Felkészítés az érettségi vizsgára *76*

2.7. Az egyes középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei 77

2.8. A közösségi szolgálat teljesítésének szabályai 77

2.9. Beszámoltatás és értékelés – a tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, magatartás és szorgalom minősítése 77

2.9.1. Az értékelési rendszer célja *77*

2.9.2. Ellenőrzés és értékelés alapelvei *77*

2.9.3. Osztályzatok, érdemjegyek *78*

2.9.4. Értékelőlapok – alsó tagozat *80*

2.9.5. Értékelés 2. évfolyam végén, 3-4. évfolyamon, felső- és gimnáziumi tagozaton *85*

2.9.6. Magatartás és szorgalom értékelése *87*

2.9.7. Jutalmazás, fegyelmező intézkedések *90*

2.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei 91

2.11. Környezeti nevelési program 92

2.11.1. A környezeti nevelés fogalma *92*

2.11.2. Stratégiai célok, viszonya a Pedagógiai Programmal *93*

2.11.3. Környezeti nevelés, mint Öko-iskola *94*

2.11.4. Egészségnevelési elvek *95*

2.11.5. Fogyasztóvédelem *96*

2.12. Esélyegyenlőségi terv **99**

2.12.1. Gyermekvédelem *99*

2.12.2. Esélyegyenlőség elősegítése *100*

3. Iskolaváltás, tanuló átvételének szabályai **101**

4. Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek **102**

4.1. Tanulásszervezési alapelvek *102*

4.2. A tanulásszervezés módszerei *102*

4.3. Köznevelési típusú középfokú sportosztály tanulóinak támogatása *103*

4.4. Nevelő-oktató munkát segítő tevékenységek *103*

4.4.1. Tanulmányi kirándulások 103

4.4.2. Erdei iskolák 103

4.5. Hagyományok *104*

5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatatok meghatározásának elvei **106**

5.1. Egyéb foglalkozás alsó tagozat – napközi *106*

5.2.Szabad foglalkozások *108*

5.3. Egyéb foglalkozás felső tagozat – tanulószoba/felsős napközi *109*

5.4. Az otthoni felkészülés *109*

5.5 Szakkör, sportkör *109*

6. A magasabb évfolyamra lépés feltételei **110**

6.1. Átjárhatóság iskolán belül *110*

7. Záradékok **111**

7.1. A Pedagógiai Program érvényessége *111*

7.2. A Pedagógiai Program hatálya *111*

7.3. A Pedagógiai Program nyilvánossága *111*

7.4. A nevelőtestület határozata *111*

8. Mellékletek **112**

Jogszabályi háttér

A pedagógiai program készítésének jogszabályi háttere:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről;
- a 2019. évi LXX. törvény a köznevelléssel összefüggő egyes törvények módosításáról és a nemzeti köznevelés tankönyvellátásáról szóló 2013. évi CCXXXII. törvény hatályon kívül helyezéséről;
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról;
- 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról;
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról;
- 40/2002. (V.24.) OM rendelet az érettségi vizsga részletes követelményeiről;
- 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4.) Korm.rendelet módosításáról.

A mindenkori hatályos jogszabályoknak megfelelően módosítva.

Helyzetelemzés

A város földrajzi helyzete, jellege, intézményei

Érd város Duna menti település, mely a Budai- hegység déli részén fekszik és Budapest délnyugati kapuja. Megközelíthető közúton, vasúton és vízi úton. Területe 61. km2, lakóinak száma rohamosan növekszik: 2004-ben több, mintegy 57.000 fő. A város etnikai palettáján megtalálhatók a németek, szerbek (rácok), horvátok, lengyelek, romák. Értékes színfolt a bukovinai székelység, hagyományőrzésük tiszteletreméltó. Tekintettel a város jó fekvésére, Budapesthez való közelségére és jó levegőjére, sok fővárosi lakos vásárolt magának itt telket. Érden a népességnövekedés dinamikája meghaladja az agglomerációs kistérségi átlagot.

Évszázadokon át az itt élő népek főleg mezőgazdasággal, gazdálkodással foglalkoztak.

Településünk gyorsabb ütemű fejlődése 1945 után ment végbe. Munkát, jobb megélhetést keresni jöttek az ország minden részéből. Magukkal hozták egykori lakóhelyük szokásait és értékrendjét, ők még nem eresztettek igazán gyökeret. Sokáig városunk volt a főváros kiszolgálója.

A Tusculanum városrészben, ahol iskolánk is van a 30-as években gróf Károlyi Imre kiparcellázott birtokára kezdődött meg a beköltözés. Sajnálatos módon az infrastruktúra fejlődése nem tartott lépést a letelepedés dinamizmusával, ennek hátrányai mai is érzékelhetők. A városban kevés az ipari létesítmény és kereskedelmi egység, üzlet. Még ma is 13-15.000 a napi ingázók száma. 1991 után a munkahelyüket elveszítő, alacsony végzettségű ill. iskolázatlan rétegek nagy arányban elszegényedtek.

Érd Megyei Jogú Városban 13 óvoda, 7 általános iskola, 4 középfokú oktatási intézmény, a Lukin László Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Pedagógiai Szakszolgálat, Szepes Gyula Művelődési Központ, Csuka Zoltán Városi Könyvtár, Földrajzi Múzeum, 4 magánóvoda és 1 egyházi iskola működik.

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium rövid története

Iskolánk Érd - Tusculanum városrészben található a Tusculanum Óvoda és a Római katolikus templom szomszédságában. A központból 20 perc gyaloglással kényelmesen megközelíthető. Az iskola helyi buszjárattal is elérhető.

Iskolánk általános 8 évfolyamos alapképzést és 4 évfolyamos gimnáziumi képzést nyújtó intézmény.

A 20-as évek végén a tusculanumi terület csupán szántóföld volt. Gróf Károlyi Imre birtokainak parcellázása után rövidesen telepesek érkeztek, s ezt követően egyre több gyerek járt el a messze fekvő újfalusi iskolába. A gazdasági válság idején már halaszthatatlan feladattá vált egy tusculanumi iskola felépítése.

Régi dokumentumok tanúsága szerint 1934. április 16-án adták át az első tantermet. A Telektulajdonosok Egyesületének tagjai 3 éven át minden esztendőben egy-egy pengőt tettek félre iskolabővítés céljára, így 1935-ben már 133 gyermek járhatott ide, akiket két tanító oktatott. Egy év múlva állt egy újabb tanterem, s ekkor már négy tanerős volt az iskola. Rövidesen újra bővítették az intézményt. 1955-ben is három tanterem szolgálta ki a fiatalokat. Hatalmas fejlődést jelentett, hogy 1960. szeptember 1-jén már 10 helyiségben folyt az oktatás. 1983-tól felgyorsult az iskola fejlesztése, átadták a tornatermet és további öt tantermet.
1994-ben volt az iskola névadó ünnepélye, akkor az 5. Sz. Általános Iskola a Gárdonyi Géza Általános Iskola nevet vette fel.
A 2008/2009-es tanévben iskolaépítés és rekonstrukció folyt. 2009. augusztus 31-től birtokba vettük az új és a felújított épületegyüttest. 24 osztályterem, 6 szaktanterem, tornaterem, sportudvar és tágas udvar szolgálja a nevelő-oktató munkát.
Eszközök: A 2009/2010-es tanévben a TÁMOP 3.1.4-09/1-2009-0048 pályázat támogatta a kompetencia alapú oktatás tárgyi feltételeinek megteremtését. Ennek keretében került beszerzésre:

- kis értékű tárgyi eszközök, irodaszerek,
- interaktív tananyagok, taneszközök,
- a kompetencia területek oktatását segítő tankönyvek, taneszközök.

Érd Megyei Jogú Város Közgyűlése 2009. szeptember 10-én gimnáziumi osztályokkal bővítette az iskolát, neve Gárdony Géza Általános Iskola és Gimnázium lett.
A 2010/2011-es tanévben a 9. évfolyamon párhuzamosan két osztály kezdte meg tanulmányait, közülük az egyik - az emelt óraszámú angol mellett - a 2017/2018-as tanévtől köznevelési típusú sportosztály. A 2026/2027-es tanévtől emelt óraszámú angol és általános képzést nyújtó osztályok indultak.

1. Az iskola nevelési programja

Mottó

„Én sosem tanítom a diákjaimat, csak próbálom megteremteni a feltételeket, amelyekben tanulhatnak." (Albert Einstein)

1.1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

1.1.1. Az iskola legfőbb nevelési céljai, feladatai

Pedagógiai alapelvként valljuk:

- a sokoldalú személyiségfejlesztés
- a komplexitás

- a személyközpontúság
- az esélyegyenlőség
- a nyitottság
- a demokratizmus
- a tolerancia
- a közösségformálás elvét.

A fejlesztés kiemelt területei:

- A test és a lélek harmonikus fejlesztése,
- A szocializáció folyamatainak elősegítése, IPR alkalmazása
- Nemzeti azonosságtudat fejlesztése, hagyományaink ápolása.

Célunk:

- a lokálpatriotizmus kialakításán túlmenően a családok, kisebb közösségek összekovácsolása, segítő bázisunk gyarapítása;
- a gyerekek felkészítése az egész életen át tartó tanulásra;
- a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztése;
- különböző érdeklődésű, eltérő képességű gyerekek együtt nevelése, oktatása.

1.1.2. Nevelési célok

Az alaptulajdonságok teszik egyéni/egyedi jellegűvé a személyiséget, minden gyermek különbözik a többiektől.

A nevelő hatások különböző módon érintik az egyes gyermekeket.

Az egyénekhez igazodó nevelés lehet a leghatékonyabb.

Folyamatos személyiségfejlesztésünk célja, hogy minden gyermek a maga módján integrált személyiséggé váljék. Ehhez a neveléshez a legfontosabb tulajdonságokat vegyük célba.

A személyiségnevelés egyéni programjának főbb tényezői:

- gyermekismeret
- differenciált követelményrendszer
- differenciált tevékenységrendszer
- értékelési rendszer
- az egyének közösségi viszonyrendszerének szabályozása
- a szabályozott pedagógus - gyermek kapcsolat

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai program összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amelyek ösztönzik a személyiségfejlesztő oktatást.

1.1.3 Az iskola pedagógiai tevékenységének értékrendszere

Nevelésünk meghatározó elemei azok az értékek, amelyeket a szülők, a tanulók, a fenntartó, és a társadalom oldaláról elvárásként határozódnak meg. Ezen értékek közvetítői az iskola széles partneri környezetének szereplői: a pedagógusok, a szülők, a s nem utolsó sorban a formálódó

gyermeki személyiség identifikációját meghatározó kortárscsoport, akik személyes példájukkal, tapasztalataikkal, mindennapi életvitelükkel megfelelő hatásfokban képesek befolyásolni a velük kapcsolatban lévő tanulók magatartását, viselkedését.

Intézményi pedagógiai munkánkat a humanista erkölcsi értékek, a nemzeti tudat, a demokratikus célok, a tanulók személyiségének fejlesztése, a korszerű technikai - technológiai szemlélet alapján határozzuk meg.

Nevelő-oktató munkánk egészét áthatja az értékalapú szemléletközpontúság elve, mely a keresztény világnézet és emberi magatartás alapvető értékein alapul: szeretet, bizalom, empátia, igazságosság, méltányosság, rend, szabadság, tudás, szolidaritás, egymás elfogadása, egyéniesítés (differenciálás).

1.1.4 Az emberi magatartás általános értékei

Az iskola:

- értékrendjében emberközpontú, humanista;
- tanulóinak elsősorban az EMBER tiszteletén, megértésén és szükség szerinti segítésén, s a másság elfogadásán alapuló humanista értékekkel kell rendelkezniük, figyelembe véve azt, hogy a tanulót nem érheti semmilyen okból hátrányos megkülönböztetés;
- értékként preferálja az aktivitást, kezdeményezőkészséget, döntési képességet, valamint az innovativitást, mert ezek olyan tulajdonságok, amelyek birtokában a tanulók irányítani képesek majd későbbi életüket;
- tanulói a sokoldalú személyiségfejlesztés eredményeképp, maguk is aktív részesei legyenek egy derűs, harmonikus iskolai közösségnek.

1.1.5 Az intézményünk által kitűzött nevelési célok

Fontos, hogy intézményünk folyamatosan fejlessze nevelő-oktató munkáját, melynek középpontjában természetesen a tanuló egész személyisége és lénye áll.

Célunk olyan széleskörű általános műveltség biztosítása, amely jó alapot ad a középfokú, ill felsőfokú iskolában történő helytálláshoz. Tanulóink számára biztosítani kívánjuk mindazon ismeretek átadását, azoknak az alapkészségeknek és képességeknek kialakítását és fejlesztését, melyek életkori adottságaiknak megfelelnek, és szükségesek ahhoz, hogy fejlődésük töretlen legyen, megalapozva a felnőtt életben való boldogulásukat.

Olyan intézményért dolgozunk nap mint nap, amit alapvetően a tanulók érdeke határoz meg, törekszünk a partnerközpontú gondolkodás és tevékenységrendszer megvalósítására az európai értékszemlélet és rend alapján.

Szeretnénk elérni, hogy iskolánkban jól érezzék magukat a partnereink is, kiváltképpen a tanulók szülei.

Legyen iskolánk és környezete esztétikus, vonzó, ahol a munka végzése megfelel a XXI. században jogosan elvárhatónak.

Törekszünk arra, hogy intézményünk hírnevét folyamatosan növeljük, nevünket minél szélesebb körben tegyük ismertté a kerületi oktatásügyben és a közéletben.

A nevelés-oktatás során arra kell törekedni, hogy a tanulókban kialakítsuk a fogékonyságot az alábbi értékekkel kapcsolatban:

- nemzeti, lelki, érzelmi, tradicionális és konzervatív értékrendünk
- az emberiség közös értékei (A középfokú képzés szakaszában, a 9–12. évfolyamon a nevelésnek-oktatásnak sok és sokrétű cél- és feladatrendszere van:
    - cél, hogy a diákok megértsék a nemzet, a szűkebb közösség és az egyes ember kapcsolatát. Megismerjék kultúrájukat, annak gondolati, erkölcsi tartalmait, esztétikai értékeit. Ennek révén szellemileg és érzelmileg is kötődjenek ahhoz. Ismerjék és értsék múltjukat, jelenüket, benne önmagukat.
    - A tanulók felkészítése arra, hogy ennek a kulturális hagyománynak értői és később formálói legyenek.
    - A tanulók megértsék a gondolkodás, a viselkedés és a nyelvhasználat összefüggéseit, ennek feltétele a biztos szövegértés és szövegalkotás képességének fejlesztése. Az, hogy a diákok szabatosan és pontosan, illetve a kommunikációs helyzetnek megfelelően tudják kifejezni magukat.)
- a demokrácia és a jogállam értékei
- európai, humán, illetve transzcendentális értékek

A nevelés keretében kívánatosnak tartjuk a tanulók személyes szociálisan értékes, tehát közösségfejlesztő és ún. önfejlesztő magatartásának alakítását, és az ennek megfelelő tevékenységi formák gyakoroltatását (az erkölcsi cselekvés értékeinek felismerését).

Törekszünk a nemkívánatos tanulói megnyilvánulások leépítésére.

Társadalmi elvárás, hogy felkészítsük tanulóinkat a magasrendű és a közjót szolgáló aktívitásra.

A személyiség fejlesztésben meghatározó szerepet töltenek be a jó szokások, példaképek, eszményképek és meggyőződések. Ehhez partnernek kérjük a szülői házat, a családot.

Az iskola pedagógiai nevelési, tanítási, tanulási folyamat során adjon teret

- A színes, sokoldalú iskolai életnek: tanulásnak – játéknak- munkának.
- Fejlessze – a tanulók önismeretét- együttműködési készségüket – eddze akaratukat.
- Járuljon hozzá életmódjuk – motívumaik – szokásaik – az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához.

Konkrét feladatok körében csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket

- Az értelem kiművelése területén elvégzendő feladatok:
    - megismerési vágy fejlesztése, tapasztalati és értelmező tanulás elsajátíttatása.
- A követendő életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
    - pozitív szociális szokások kialakításának, gyarapodásának segítése
    - a pedagógusok rendszeresen éljenek a segítő együttműködés változatos formáival.
- Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:
    - mintaszerűen, egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal, a tanulói önértékelés rendszeressé válása a munka során is.
- Szakmai képzés alapozása területén elvégzendő feladatok:
    - a szabályhasználat képességének fejlesztése,
    - az iskolán kívüli fórumok egyre hatékonyabb kihasználása.

1.1.6. Iskolatípusonként kiemelt nevelési céljaink

1.1.6.1 Az általános iskolai képzésben

- gyermekközpontú pedagógia alkalmazása,
- a tananyag élet közeli megvilágítása,
- belső igényesség kialakítása,
- az esztétikai érzék fejlesztése,
- az alapkészségek megszilárdítása,
- a tanulási technikáknak, az ismeretszerzés módjainak megismertetése,
- a 8. évfolyamon felkészítés a középiskolai továbbtanulásra,
- differenciált képességfejlesztés, egyéni adottságok figyelembevétele,
- a tanulói lemaradások enyhítése,
- a magatartási zavarokkal küzdők segítése,
- kellemes hangulatú környezet kialakítása a tanulók bevonásával,
- a diákok szabadidejének érdekes és hasznos tevékenységgel kitöltése az iskolában, iskolán kívül,
- sportolási lehetőségek biztosítása,
- gyógytestnevelési foglalkozás szervezése.

1.1.6.2 A gimnáziumi képzésben

- a tanulók összefüggésben és rendszerben való gondolkodásra nevelése az interdiszciplináris szemlélet fejlesztése: vegyék észre a különböző korok (tudósai, szerzői, művei között kialakuló párbeszédet),
- a kiemelkedő tehetségek gondozása, egyéni fejlesztése,
- a tanulási problémákkal küzdő diákok folyamatos segítése,
- az információszerzés, szűrés, feldolgozás képességének fejlesztése,
- esztétikai nevelés, és bölcseleti alapokat is tartalmazó nevelés: a tanuló ismerje fel a bölcselet és az igazán emberi módon élt élet kapcsolatát
- az egészséges testi, fizikai fejlődés segítése sportfoglalkozások, gyógytestnevelés szervezésével,
- felelős társadalmi magatartás kialakítása (demokratikus életformára felkészítés, az erkölcsi felelősség fejlesztése),
- a tanulók felkészítése a folyamatosan változó világhoz alkalmazkodásra,
- segíteni a diákokat a reális önismeret kialakításában, a pályaválasztásban,
- a szülők és a diákok elvárásainak, igényeinek folyamatos figyelemmel kísérése.

1.1.6.3 Oktatási célok, alapelvek

Az általános alapműveltség alapjainak elsajátítása tudományos neveléssel, értelmi képességek fejlesztésével az 1-12. évfolyamon.

A tehetségek felismerése, ápolása.

Egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezés és értékelés. IPR alkalmazás.

Egymás tiszteletének és mások értékeink megbecsülésére és fegyelmezettségre nevelés, a partneri gondolkodás erősítése.

Személyiségfejlesztés: erkölcsi és etikai nevelés, testi és lelki egészség, önismeret fejlesztése, közösségfejlesztés.

Környezeti nevelés – Örökös Öko Iskola cím méltó fenntartása.

1.1.6.3.1 Az általános iskolában

- képességeknek és igényeknek megfelelő foglalkozások biztosítása, az alapkészségek kialakítása, az önálló gondolkodásra nevelés,
- a kiemelkedő tehetségek gondozása, versenyekre felkészítése,
- tanulási módszerek elsajátíttatása, tanulási képességek fejlesztése,
- a tagozatváltás zökkenőmentessé tétele, felkészítés a váltásra,
- az osztályközösségek kialakítása, erősítése,
- alapvető erkölcsi normák átadása, toleranciára nevelés,
- megfelelő magatartásformák, beszédkultúra kialakítása, helyes modellek erősítése,

- hazaszeretet, nemzeti identitás-tudat kialakítása, megerősítése,
- a tanulási nehézségekkel, magatartási problémákkal küzdő tanulók segítése,
- korrepetálás, a lemaradók folyamatos felzárkóztatása egyéni fejlesztéssel,
- sportolási lehetőségek biztosítása,
- a gyógytestnevelési foglalkozásokon egyéni korrekció,
- a szülőkkel történő megfelelő kapcsolat biztosítása.

1.1.6.3.2 A gimnáziumban

- az érettségi vizsgára, a munkába állásra, ill. felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés,
- a kiemelkedő tehetségek jelentkeztetése, felkészítése versenyekre,
- a nem kötelező órakeretből a diákok által választott foglalkozások szervezése, és azokon felkészítés az emelt szintű érettségi vizsgára,
- tanórán kívüli lehetőség biztosítása a informatikai ismeretek bővítésére és az Internet használatára,
- korrepetálás, egyéni foglalkozás szervezése,
- az idegen nyelvek elsajátítására, gyakorlására minél több foglalkozás szervezése
    - (középfokú nyelvvizsgára felkészítés),
- a nemzeti és európai identitástudat tovább építése,
- nemzeti kultúránk értékeinek megismertetése, megszerettetése, nemzeti azonosságtudat erősítése
- a kommunikációs és tanulási képességek továbbfejlesztése,
- az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre vonatkozó készségnek, képességnek a kialakítása, a különböző tudományok szintetizáló megközelítése
- a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyek fejlesztése (önismeret, önbizalom, alkalmazkodóképesség, kudarctűrés)
- sport foglalkozásokon, házi bajnokságokon rendszeres sportolási lehetőség biztosítása, bekapcsolódás a középiskolák közötti versenyekbe a Diákolimpia keretében,
- az osztályközösségek, kisebb tanulói csoportok alakulásának figyelemmel kísérése, segítése,
- a beilleszkedési problémákkal küzdő diákok egyéni segítése,
- az osztályok, évfolyamok, tagozatok kapcsolatának erősítése iskolai rendezvények, táborok szervezésével,
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolat ápolása (fogadóórák, rendezvények, fórumok),
- az igények felmérése alapján nem kötelező foglalkozások szervezése (pl.: szakkörök, énekkar, tanfolyamok, előkészítők ...),

- az emelt szintű érettségi vizsga követelményeire való felkészítés a 11. és a 12. évfolyamon. A felkészítés során digitális oktatás alkalmazása is, digitális ismeretforrások megosztása a tanulókkal.

1.1.7 Feladatok végrehajtási módszerei

1.1.7.1 Oktatási feladatok

- A gyermek óvodai játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe való átvezetése;
- Tevékenységközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása;
- A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása;
- Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátíttatása;
- Az egyéni képességek kibontakoztatása, szociális-kulturális környezetből eredő hátrányok csökkentése, IPR segítségével;
- Az integrált neveléssel kapcsolatos nevelő-oktató munka korszerűsítése;
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-, értékelési eljárások alkalmazása;
- A modern, személyközpontú, interaktív, adaptív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása;
- Modern alkalmazható ismeretek nyújtása, harc a funkcionális analfabetizmus ellen;
- Alapkészségek fejlesztése, kompetencia alapú oktatás bevezetése;
- Önálló ismeretszerzés erősítése, tanulás tanulása;
- Egymástól való tanulás segítése; munkacsoportok kialakítása a digitális oktatás révén például az érettségi tantárgyak esetében
- Interaktív-kooperatív tanulás megvalósítása;
- Differenciálás;
- Csoportbontás minél több tantárgynál;
- Tanórán kívüli foglalkozások szervezése; meghívott előadók által, osztályok közötti tudásmegosztás kiselőadások segítségével
- A mindennapos testnevelés biztosítása.

Tanórán és órarend szerinti foglalkozások feladatai, módszerei

Hagyományos tantárgyi keretben, délelőtti oktatási formában, a törvényi előírásoknak megfelelő maximális heti és napi óraszámban, homogén összetételű osztályokban, lehetőség szerint az idegen nyelv, matematika, testnevelés órákon csoportbontással történik az oktatás.

1.2. Személyiségfejlesztés

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink

1. A tanuló erkölcsi nevelése: Tanulóink szélsőséges szociokulturális háttérrel rendelkeznek, ezért fő cél a hátrányok feltárása, kompenzálása az esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Feladat: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.
2. A tanulók értelmi nevelése: Feladat: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.
3. A tanulók testi nevelése: Iskolánkban a sport meghatározó szerepet tölt be, az igazolt versenyzők számára az egyesületi élet, maga a sporttevékenység sajátos alakító tényező. A sport, a játék öröme – kortól függetlenül – legyen része életének. A sport kapcsán is tudatosítsa: az eredményekhez nehéz út vezet. Tudjon méltósággal győzni és veszíteni.

1.3. Egészségnevelési program

1.3.1. Egészségfejlesztési elvek, célok

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség

eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés és -megőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására. A tanulókat ösztönözni kell arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz- és feszültségoldás különféle ismereteinek elsajátítására, módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Feladat, hogy a családdal együttműködve felkészítsük a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiénében, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Motiválni és segíteni kell a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. Nélkülözhetetlen szerepet tölt be a mozgástanulás a tanulók saját testképének megismerésében és a testtudat kialakításában.

Mindennek sikere nagyban függ a komplex intézményi mozgásprogram elméleti és gyakorlati minőségétől. Cél lehet a mozgás és sport iránti elkötelezettség, az élethosszig tartó fizikaiaktivitás iránti igény megalapozása.

Az egészségnevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók egészségfejlesztési attitűdjének, magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék minden tagja képes legyen arra, hogy folyamatosan nyomon kövesse saját egészségi állapotát, érzékelje a belső és külső környezeti tényezők megváltozásából fakadó az egészségi állapotot érintő hatásokat, és képessé váljon az egészség megőrzésére, a veszélyeztető hatások csökkentésére. A teljes fizikai, szellemi és szociális jóllét állapotának elérése érdekében az egyénnek vagy csoportnak képesnek kell lennie arra, hogy meg tudja fogalmazni, és meg tudja valósítani vágyait, hogy megtalálja a megfogalmazódott szükségleteihez vezető, egészségét védő, és a környezet védelmére is figyelő optimális megoldásokat, továbbá környezetével változzék vagy alkalmazkodjék ahhoz. Az egészséget tehát alapvetően, mint a mindennapi élet erőforrását és nem, mint életcélt kell értelmezni. Az egészség pozitív fogalom, amely a társadalmi és egyéni erőforrásokat, valamint a testi képességeket hangsúlyozza. Iskolánk egészségnevelési célja az, hogy az egészség, mint életvezetési érték a tanórán belül és azon kívül a szabadidős programok középpontjába álljon. Egészségfejlesztő programunk célja, hogy az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium minden tevékenységével a holisztikus egészségfejlesztési modell alapján szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését; továbbá személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

1.3.2. Helyzetelemzés

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium tanulóinak többsége Érd megyei jogú város Tusculanum kertvárosi részében él, valamint az azt körülvevő Postástelep és Parkváros részről érkezik, azonban vannak más településről bejáró diákjaink is. Többségük kiegyensúlyozott, támogató, rendezett családi háttérrel rendelkezik. Túlnyomórészt jó képességű, tájékozott, jó szorgalmú tanulóink odaadó, törődő, szeretetteljes családból érkeznek. A teljes és nagycsaládok mellett azonban évről évre nő a csonka családok száma. Így tanulóink eltérő családi környezetből érkeznek iskolánkba. Néhány osztályban a gyermekek magatartásában megnyilvánuló problémák a környezeti tényezőkre vezethetők vissza. A családok egy részében az anyagi jóllét ellenére keveset foglalkoznak a gyermekekkel. Egy-egy esetben tapasztalunk súlyosabb magatartási problémát, illetve a fiúk körében agresszivitást. Néhány gyermek elhanyagolt családból érkezik. A problémás esetekkel fejlesztőpedagógus és

iskolapszichológus is foglalkozik egyénileg. A környék drogveszélyeztetettsége nem jellemző, ezzel kapcsolatban jelzés nem érkezett. Az egészséges mozgás területeinek kialakítása végett sportudvarunkra fitneszpark került beszerzésre, a kis udvar átalakítása során műfüves udvarrészeket alakítottunk ki, játékokat, sportszereket helyeztünk el. Prevenciós munkánk érintettjei a szülők és a diákok mellett humán erőforrásunk. Az iskolában tanító pedagógusok folyamatos figyelemmel kísérik a médiában megjelenő egészségneveléssel, az egészséges életmóddal és drogprevencióval kapcsolatos információkat, valamint rendszeresen részt vesznek a témával kapcsolatos továbbképzéseken, tanfolyamokon. A tanórákon az egészségneveléssel kapcsolatos témakörök feldolgozásakor különféle módszereket alkalmazunk. Az iskolavezetés elkötelezett a program végrehajtásával kapcsolatban, ennek alárendelve alakítja ki sokrétű kapcsolatait - mind az intézményesült, mind a nem intézményesült - társadalmi régiókban non-profit célra létrejött szervezetek bevonásával. A gyermekvédelmi feladatokat ellátó pedagógus állandó delegált tagja a városi Kábítószer Egyeztető Fórumnak. A munkaközösségek fontos feladatuknak tartják, hogy a célok eléréséhez megjelölt feladatokat az oktatás és a nevelés területén is megvalósítsák. Kiemelt szerep jut a program végrehajtásában az osztályfőnököknek, csoportvezetőknek; hathatós segítséget biztosít a gyermekvédelmi felelős, a Diákönkormányzatot segítő pedagógus és a gyermekvezetők. Munkánkat bűnmegelőzési tanácsadó és az iskolai szociális jelzőrendszert segítő munkatárs segíti.

1.3.3. Az egészségnevelő munka feladatai és ütemezésük

Iskolánkra nagy feladat és felelősség hárul a felnővő nemzedékek egészséges életmódra nevelésében. Az egészséges életmódra nevelés nem csak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értékként való tiszteletére is nevel.

- Pedagógusaink felkészítik a gyermekeket, hogy majdan felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, konfliktusokat megoldani.
- Felkészítjük a gyerekeket egyéni és közösségi szinteken az egészségre káros helyzetek, veszélyhelyzetek kezelésére.
- Feladatunknak tartjuk diákjaink felkészítését az önálló gyalogos közlekedésre, a tömegközlekedési eszközök használatára, fontos számunkra a figyelemfelhívás az utas balesetek elkerülésének módjaira.
- Megismertetjük gyermekeinkkel a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, veszélyes anyagok - leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit.

- Kiemelt figyelmet fordítunk a veszélyes anyagok, készítmények helyes kezelésére, használatának legfontosabb szabályaira.
- Tudatosan fejlesztjük a beteg, sérült és fogyatékkal élő embertársaink iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- Támogatást nyújtunk a káros függőségekhez vezető szokások és életmódok (dohányzás, alkohol és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás, öltözködési szokások, játék/számítógép/internet túlzott használata) kialakulásnak megelőzésében.
- Fontosnak tartjuk a tanulók védelmét a média káros hatásaitól.
- Alternatívákat kínálunk a szabadidő hasznos eltöltéséhez.
- Hangsúlyt helyezünk a szexuális kultúra és magatartás kérdéseire, figyelmet fordítunk a családi életre, a felelős örömteli párkapcsolatra való felkészítésre.
- Kialakítjuk az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokásokat, a tanuló cselekvő, tevékeny részvételével.
- Fontos számunkra, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi-, lelki-, szociális fejlődést. Ebben a pedagógusok életvitelének is jelentős, pozitív, példaértékű szerepe van.

Éves feladatok	Közép távú feladatok	Hosszú távú feladatok
• A gyermek ismerje meg önmagát, testének működését, tudja az egészség érték. • Tanulóink legyenek tisztában az életkoruknak megfelelő egészséges életmód kritériumaival. • Az egészségre ártalmas szokások és környezeti hatások megismertetése, drogprevenció. • Diákjaink legyenek toleránsak, segítőkészek beteg, sérült vagy fogyatékkal élő embertársaikkal.	• Tanulóinkban alakuljon ki az egészséges életmód iránti igény és a korábban megszerzett ismereteiket használják fel, hogy egészségüket megőrizzék. • Tudatosan válasszák a helyes életvezetés elemeit, ismerjék fel az egészségkárosító tényezőket. • A mindennapos testedzés megvalósítása és a mozgás szeretetének kialakítása. • Tanulóink legyenek tisztában az egészségre ártalmas anyagok szervezetükre gyakorolt károsító hatásaival. • Alakuljon ki a tolerancia és empátia képessége.	• Diákjaink testileg és lelkileg olyan személyiséggé váljanak, akik harmóniában élnek magukkal és környezetükkel. • Tanulóink szemléletében és életvitelében érvényesüljön az „ép testben ép lélek" elv. • Céljaink megvalósulásával felnőjön egy önmaga és környezete iránt igényes, testileg és lelkileg egészséges nemzedék. • Példamutatás az iskola környezetének folyamatos fejlesztésével. • Megértetni, hogy a felhasználás során az egészségre ártalmas hatások és anyagokkal szemben előtérbe helyezzük a természetes, de néha drágább megoldásokat.

Szomatikus nevelés	Pszichohigiénés nevelés	Szociálhigiénés nevelés
• higiénés nevelés • profilaxisra nevelés • kondicionálás • balesetmegelőzésre nevelés	• önismeretre, önfejlesztésre nevelés • aktív, egészségtudatos életvezetésre nevelés • környezeti hatások feldolgozására nevelés • emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés • abúzusok, devianciák prevenciójára nevelés • érzelmi nevelés	• kedvező társas miliő működtetése • kommunikációs nevelés • családi életre nevelés • az iskola, mint munkahely pszichoklímájának alakítása • szerepfeszültségek felismerése, feloldása • a stressz- és feszültségoldás technikáinak elsajátítása • társadalmi izolációk megelőzése, közösségi életre nevelés • egészségpropaganda

Szakaszok:

Bevezető és kezdő szakasz (6-10 éves kor)	
Az önellátással kapcsolatos aktuális feladatok	*Családi életre nevelés*
Testnevelés, környezetismeret, technika és tervezés, ének-zene, közösségi nevelés (osztályfőnöki) órákon	Testnevelés, természettudomány, magyar nyelv és irodalom, technika és tervezés, ének-zene, közösségi nevelés osztályfőnök órákon
– évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés – rendszeres és alapos tisztálkodás – egészséges és kulturált étkezés – helyes mozgáskultúra kialakítása – kielégítő alvás és fizikai aktivitás szerepe – az egészséges test fontosságának felismerése – a testi készenlét elemeinek megtanítása (bemelegítés) – a ritmus és légzési technika fejlesztése, az egészséges testtartás – a testi felépítés megerősítése	– empatikus készségek fejlesztése – toleranciára nevelés

Alapozó és fejlesztő szakasz (11-18 éves kor)		
A kulturált külső megjelenés	*A testi átalakulásra való felkészülés*	*Segítségnyújtási képességek fejlesztése*
Közösségi nevelés (osztályfőnöki), technika és tervezés órákon	Közösségi nevelés (osztályfőnöki), természettudomány, biológia, testnevelés, dráma, magyar nyelv, irodalom, ének-zene, órákon	Közösségi nevelés (osztályfőnöki), biológia órákon
– helyes testápolás – az egészséges táplálkozás szerepe a serdülőkorban	– ritmus és mozgás- – kultúra fejlesztése – fizikai állóképesség, erőnlét fejlesztése, rendszeres mozgásigény kialakítása – szexuális érés okozta változások tudatosítsa – helyes testtartás és légzéstechnika kialakítása, fenntartása	– elsősegélynyújtáshoz szükséges ismeretek elsajátítása – egyszerűbb betegségek felismerése – önismeret és önfejlesztés képességének kialakítása

1.3.4. Az egészségnevelés színterei

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnáziumban az egészségfejlesztés történhet:

- valamennyi tanórán, kiemelten közösségi nevelés (osztályfőnöki), környezetismeret, természetismeret, biológia-egészségtan, kémia, testnevelés, technika és tervezés, sportegészségtan órán
- alkalmi eseményen (sportnap, egészségnap, projektnap, erdei iskola)
- önfejlesztő tréningeken
- kiscsoportos megbeszéléseken
- rendszeresen ismétlődő foglalkozáson vagy versenyen
- sportkörön, szakkörön, klubfoglalkozáson
- egyéb lehetőségek keretei között (előadás, tudományos délután, bemutató, filmvetítés).

1.4. Közösségfejlesztési elvek

1.4.1. A közösség kialakítása és fejlesztése a 6-10 éves korban (1-4. évf.)

Az osztályközösség kialakítása az általános iskolában egységes folyamat.

Az iskolába lépés a fejlesztés kezdetét jelenti ugyan, de ez a kezdet nem előzmények nélküli.

A közösségfejlesztés feltételei nem mindenkinél vannak meg azonos szinten.

Többségük rendelkezik az emberi kapcsolatok bizonyos rendszerével és a kapcsolatteremtés bizonyos szintű képességével.

A közösséggé válás egy, már kialakult és meghatározott szinten működő iskolaközösségen belül történik.

Az osztályok élete, tevékenysége belenő az iskola életébe, tevékenységébe.

Az osztályközösség kialakulása az 1-4. évfolyamon sajátos életkori feltételek közt folyik.

Kezdetben a tanulók nem egymáshoz, hanem a pedagógushoz kötődnek.

Később a tanulók kapcsolatrendszerében minőségi változás kezdődik.

A társak felé fordulnak, a csoportot önmaguk irányítják.

A közösségfejlesztés feladata az 1. évfolyamon

A tevékenységi rendszer kibontakoztatása terén a mindennapi élet (szokásrend kialakítása következtében) megszervezése, a felelősi hálózat építése, a csoportban végzett munka elemi készségeinek kialakítása tanítói irányítással valósul meg.

A közös munka fejlesztése terén a felelősök önálló munkára nevelése, a tanulók bekapcsolása a közös tevékenység ellenőrzésébe, értékelésébe.

Az osztály szervezeti differenciálása, csoportok alakítása, alá-, fölé-, mellérendelési viszonyok létrehozása.

A közösségalakítás szubjektív feltételeinek kibontakoztatása: az együttélés, együttműködés, legfontosabb szokásainak kialakítása, az osztály rétegekre polarizálása, az érintkezés stílusának, hangnemének fejlesztése, az együvé tartozás élményeinek a biztosítása.

A közösségi élet elemi követelményeinek beépítése a tanulók tudatába és magatartásába, a felelősség élményszerű átélésének biztosítása.

A közösségfejlesztés feladata a 2. évfolyamon

A közösségi perspektívák szerepének fokozása. Az együttműködést kívánó tevékenységek arányának növelése.

A felelősi feladatok közvetlen ellenőrzés nélküli teljesítésének megvalósítása.

Az ellenőrzés közösséget szolgáló jellegének tudatosítása, az értékelés objektivitásának növelése.

A közösséget vezető egyénnel szemben támasztott igények első megfogalmazása.

Az összetartozás érzésének növelése osztályszinten és az osztályhagyományok formálása. A pedagógus központi szerepének óvatos csökkentése, a társak felé fordulás előkészítése. Az osztály pozitív átrétegződésének elősegítése.

A fegyelem továbbfejlesztése a közösségi aktivitás fegyelmének irányában.

A pedagógus jelenlétében érzett felelősség mellett a közösséggel szembeni felelősség alapjainak a lerakása, a társakért érzett felelősségnek legalább a vezetőkben való kialakítása. A segítés indítékainak növelése, a közösség irányában.

A közösségfejlesztés feladata a 3. évfolyamon

A súlypontot az osztály együttműködését biztosító feladatokra helyezzük.

A már funkcionáló tevékenységek mellett határozott lépést teszünk a közéleti tevékenység kibontakoztatására.

Az osztálynak kialakítjuk azt a képességét, hogy a feladatokat ne csak végrehajtsák, hanem munkájukat egyre önállóbban szervezzék is meg.

Lerakjuk az osztályközösség vezető szervének az alapjait. Az osztályvezető személyeket megtanítjuk legfontosabb teendőikre: a feladatok lebontására, elosztására, ellenőrzésére.

A pedagógusról való „leválás" tendenciáira támaszkodva jelentősen növeljük az összetartozás érzését és tudatát, erősítjük a pajtási, baráti szubjektív kapcsolatokat az osztályon belül, megszilárdítjuk a vezető személy helyzetét.

Az összetartozás megerősödő érzésére támaszkodva, élményszerűvé tesszük a követelmények közösségi jellegét, megvalósítjuk és tudatosítjuk, hogy már nemcsak a pedagógus követel.

Figyelmet fordítunk az új osztályközösségekre.

A közösségfejlesztés feladata a 4. évfolyamon

Az osztály tevékenységi rendszerét még több szállal beépítjük az iskola tevékenységi rendszerébe.

Az egyéni és közösségi perspektívák egyensúlyára törekszünk. Centrális felkészülés az 5.évfolyamba lépésre. A tanulókat bevonjuk az osztályprogramok készítésébe.

Elérjük, hogy az osztály összejövetelek a pedagógus irányításával zökkenőmentesen működjenek, a feladatokat önállóan szervezzék és végezzék el.

Kialakítjuk az osztály működési rendjét, megtanítjuk a döntések előkészítését.

A vezető egyént az osztályvezető erejévé fejlesztjük. Az összetartozás érzését az iskola vonatkozásában is erősítjük. Formáljuk az osztály sajátos arculatát, a hagyományok megerősítése és tudatosítása útján.

A közvéleményt a magatartás jelentős szabályozójává fejlesztjük. Az egyén felelőssége mellett növeljük a közösség felelősségét az osztály vonatkozásában. A tevékenység végrehajtása során erősítjük a közösségi motívumok szerepét.

1.4.2. A közösség kialakítása és fejlesztése a 10-14 éves korban (5-8. évf.)

A közösségfejlesztés feladata az 5. évfolyamon

Az osztályközösségek kialakítása - beilleszkedés a felső tagozatba.

A család helyének, szerepének megismerése a társdalomban. Ismerjék meg a véleménynyilvánítás kulturált formáit. Vegyenek részt az iskola közösségi programjaiban. Kialakítjuk a DÖK vezető testületét.

Feladatokat, megbízásokat osztunk ki az önkéntesség elve szerint, majd - szükség szerint - segítséget nyújtunk a megoldásban. Személyes példamutatásunkkal is elősegítjük, hogy tanulóink fogadják el egymást (másság elve).

Kiemelkedően kezelendő a „más társ" (beteg, fogyatékkal élő), barát, ismerős.

Értékmegóvó módon vegyenek részt tanulóink az iskola rendjének fenntartásában a meghatározott feladatok szerint.

Ismerjék meg, maguk is segítsenek a felsős évfolyam szabályainak alakításában, a felelősi rendszer működtetésében.

A közösségfejlesztés feladata a 6. évfolyamon

Az osztályközösségben kialakultak a szerepek. Folyamatosan adjuk a feladatokat, segítünk elvégzésükben, majd ellenőrizzük azok végrehajtását.

Bővítjük a család fogalomkörét. Építünk gyermekeik jó példát hozó, mutató, kezdeményezéseire, segítjük azokat.

A kialakított értékmegőrző/teremtő hagyományokat tovább folytatjuk a felelősi rendszerre támaszkodva. A közösségfejlesztés egyik lehetősége a szituációs játék legyen, mely a gyermeki leleményességre épül. A - hogyan tudjuk egymást segíteni? kérdésre adekvát választ kell kapnunk.

A közösségfejlesztés feladata a 7. évfolyamon

Legyen kialakult a család fogalma, ismerjék meg szerepét, feladatait.

Hatékony szervezéssel segítsük a közös együttlét tartalmas eltöltését.

A kialakult vezetők, tisztségviselők, feladatot vállalt egyének tevékenységét segítjük, és folyamatosan ellenőrizzük.

Szituációs játékokkal tegyük életszerűvé a konfliktushelyzeteket, ill. azok kulturált megoldását.

Folyamatosan vegyenek részt tanulóink az iskola szépítésében, értékeinek megőrzésében, gyarapításában.

Képessé kell tennünk tanulóinkat a rájuk veszélyes helyzetek felmérésére, az önálló felelős cselekvésre, vezetőik, valamint egymás munkájának elismerésére.

A közösség fejlesztés feladata a 8. évfolyamon

A generációk együttléte a családban, az egymás iránt érzett felelősség pontosan kialakított fogalommá kell váljon.

A pályaválasztás megalapozottsága, annak irányultsága, a képességek, valamint az önismeret birtokában kell, hogy történjen.

A másság, fogyatékkal élők elfogadása az élet minden területén.

Az iskola közösségi programjaiban való cselekvő részvétel.

Legyen tudatos a természet szeretete, értékeink gyarapítása, és mindez cselekvő magatartásban nyilvánuljon meg.

Igazodjanak el a demokratikus felépítményi rendszerben, saját tapasztalatból tudják, milyen formái vannak az önkormányzatiságnak.

Véleményformálásuk legyen reális és tartsák tiszteletben mások személyiségét!

1.4.3. A közösség fejlesztés feladata a 9-12. évfolyamon

Egymás, otthonról hozott értékrendjének megismerése, elfogadása.

A művelődési igény kialakítása, továbbfejlesztése, az értelmiségi pályára történő felkészülés.

A társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megismerése, a közösségformálás alapjainak tudatos elsajátítása.

A tanulásban, a mindennapi tevékenységben egymás segítése, a bizalmi kapcsolat kiépítése.

Legyenek tájékozottak a felnőtt kori közösségek szerepével, azok formálásának lehetőségeivel.

Tanulóink tudjanak társaikkal és felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvükön szabatosan kommunikálni.

Az önálló, felnőtt életben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani.

Ismerjék meg a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait.

Kapjanak kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.

Tanuljanak meg tanulni.

Tudják, hogy életpályájuk során többször pályamódosításra kényszerülhetnek.

Legyenek képesek önellenőrzésre, egymás segítésére és segítő szándékú ellenőrzésére.

Tevékenységük erősítse a közösséghez való kötődést.

1.4.4. Célok és feladatok az egyéb foglalkozásokon

- A tanulók sajátítsák el az egészséges, kulturált életmód szokásait, legyenek képesek társas kapcsolataik alakítására, sajátítsák el a társasmagatartás szabályait, legyenek képesek önálló tanulásra, legyenek képesek szabadidejük - személyiségfejlődésük számára kedvező - önálló felhasználásra.
- Ismerjék meg a fair play versenyszellemet. Színterei: tanulmányi- és sportversenyek. A tanulmányi versenyeken és a sportversenyeken (világ, európai, hazai) sikeresen szerepelt tanulók bemutatása.

A célokból következő feladatok

- Minden gyermek sajátítsa el a helyes étkezési, tanulási és szabadidős szokások, a helyes napirend szerinti életvitel normáit.

  Minden gyermek rendelkezzék kölcsönös rokonszenvi kapcsolattal, gyakorlatot szerezzen csoportmegbízatások vállalásában, teljesítésében képes legyen mások és saját magatartásának értékelésére, részt vegyen a csoportszokások kialakításában.
- A tanulmányi munka egészében fokozza az önállóságot, fejlessze a tanulástechnikát.

1.5. A pedagógusok feladatai, az osztályfőnök feladatai

1.5.1. Pedagógusok feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg:

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, felvételi, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,

- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása,
- balesetvédelmi oktatás az SZMSZ-ben foglaltak szerint, s annak dokumentálása.

1.5.2. Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg.

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségi tagjaival.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát félévi és év végi osztályozó konferencián a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezleteket tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.

- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Élsportoló tanulókat tanító osztályfőnök feladatai

- Segít összehangolni a sportolók tanulási és edzési időbeosztását.
- Koordinálja a tanulók hiányzásai miatti tananyag pótlás lehetőségeit.
- Segíti a sportoló tanulók egyéni fejlődését.
- Kapcsolatot tart a tanulók edzőivel.
- Nyomon követi a tanulók által megszerzett határozatokat.
- Javaslatot tesz a kikérők elbírálásánál, kezeli és számontartja azokat.
- Segíti az egyéni tanrenddel rendelkező tanulók kapcsolattartását a kollégákkal, vizsgarendjüket összehangolja, az ezzel kapcsolatos adminisztrációt ellenőrzi.
- Ismeri a sportoló tanulók sporteredményeit, alkalomszerűen látogatja versenyeiket.
- Naprakészen vezeti a sportolókkal kapcsolatos adatszolgáltatást.

1.6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal történő pedagógiai tevékenység

Alapelv:

Képességeiknek és életkori sajátosságaiknak megfelelően vegyenek részt az aktív tanulási eljárás folyamatában. Inkluzív pedagógiai módszerek véghez vitelével teremtsünk számukra lehetőséget meglévő tudásuk kreatív alkalmazására, kihasználva a homogén osztálytermi környezet adta társas tanulás előnyeit. A tanulási-tanítási folyamat során figyelembe vesszük a diákok egyéni sajátosságait, ennek megfelelően kerül sor fejlesztésük személyre szabott haladási ütemezésére, melyhez igénybe vesszük szakemberek (fejlesztő - és gyógypedagógus, pszichológus) támogatását, az ő tanácsaikra alapozva kerül sor az intergált tantárgyi tartalmak egyéni sajátosságokat figyelembe vevő tanórai adaptációjára.

1.6.1. Sajátos nevelésű igényű tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos,

autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Számukra iskolánk lehetőségeihez mérten segítséget nyújt, hogy megfelelő pedagógiai, fejlesztőpedagógusi ellátásban részesüljenek.

Társaikkal együtt homogén osztálykeretben tanuljanak, fejlesztésük lehetőség szerint egyénileg történjen.

1.6.2. Az autizmus spektrum zavarban érintett tanulók

A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.

A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelése a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedési) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához. Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása kiemelt célunk, melyet szakértői véleményre támaszkodva végzünk.

Kapcsolatunkat, a Pest Megyei Intézményfenntartó Központ 1.sz. Tanulási Képességeket

Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal ápoljuk, szakmai kompetenciájukra támaszkodunk.

1.6.3. Látássérült /vak, alig látó, gyengén látó/ tanulók

A látássérülés a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét.

Iskolánk alapvető célja, hogy nevelő-oktató munkánkkal az ép értelmű és a halmozottan sérült alig látó és gyengén látó gyermekek személyiségfejlődését segítsük elő.

E cél megvalósításához a látás sérülés tényéhez alkalmazható környezetet, a látássérültek pedagógiája módszereit, korszerű optikai –és taneszközöket szükséges biztosítani.

Törekedjen belső harmóniája megteremtésére, képes legyen látássérülése érzelmi feldolgozására, önismeret révén erősíteni tudja pozitív személyiségvonásait.

A kor kívánalmainak és saját életkorának megfelelő alapműveltséggel rendelkezzen.

Folyamatos önműveléssel alkalmazkodni tud a változó társadalmi követelményekhez.

Célunk:

- képességeik kibontakoztatásának segítése,
- a látás sérülésből eredő hátrányok megelőzése, csökkentése kompenzálása iskoláztatásuk egész ideje alatt
- a pályairányításuk, társadalmi beilleszkedésük specifikus szempontú támogatása.

A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A látássérült tanulók iskoláztatása során intézményünk az alábbi feladatok megoldását vállalja: Az általános, korszerű alapműveltség nyújtását, valamint a látás hiányából, a gyengén látásból adódó hátrányok leküzdését. A fejlesztési feladatok megtervezésekor, a módszerek kiválasztásánál figyelembe kell venni, hogy a látás hiánya vagy csökkent volta miatt a látássérült gyermek ismeretszerzését a külvilág iránti látó beállítódás helyett más, a haptikus és a hallási beállítódás is jellemzi. Fontos az ép érzékszervek - hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés - fejlesztése, valamint a meglévő látás használatának tanítása.

Nem csak a tanulás terén okoz eltéréseket a látás hiánya, a gyengén látás, hanem nehezítettek a mindennapi élet tevékenységei. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiség- és szocializációs zavar is kialakulhat. A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a közösség segítségével tudja mindezt korrigálni. A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a tanulók állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnáziumban az együttnevelés során figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A látássérült gyermek vegyen részt olyan egyéni fejlesztésekben, amelyekre állapotából fakadóan szüksége van. Ennek megvalósításához a szakértői javaslat nyújt támpontot.
- A látássérült tanulók optimális fejlődése érdekében speciális elvárások és tennivalók /eszközök, segédeszközök, segédletek, differenciálás, értékelés, minősítés, a követelmény egyénre szabott formái/ fogalmazódnak meg.
- Különösen fontos az osztályfőnök szerepe az osztályban tanítók tájékoztatásában a tanuló sajátos nevelési igényeiről.
- A feladatok ellátásához biztosítani kell a speciális eszközkészletet, a készségfejlesztéshez a megfelelő technikákat és eszközöket.

Iskolánkban a helyi tanterv elkészítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadók, de az egyes műveltségi területek tartalma, az egyes tantárgyak témakörei, azok tartalma és követelményei, valamint a fejlesztendő képességek mindenkor a tanulók fejlődésének függvényei.

Az integrált nevelés-oktatásban részvevő ép tanulók az együttnevelés során egész életükre kiható, meghatározó humán értékek és viszonylatok kifejlődésével, elfogadásával és felértékelésével gazdagodnak.

Gyengén látó tanulók az iskolában

Sajátos nevelési igényű az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- testi, érzékszervi, értelmi, beszédfogyatékos, autista, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós, és súlyos rendellenességével küzd
- a megismerő funkciók, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós, vagy súlyos rendellenességével küzd.

A fogyatékosság típusa szerint sajátos nevelési igényű tanulónak minősül a testi fogyatékos (mozgáskorlátozott), a látássérült (vak), alig látó, gyengén látó, a hallássérült (siket), nagyothalló, az enyhén értelmi fogyatékos, a középsúlyos értelmi fogyatékos, a beszéd fogyatékos, az autizmus – spektrumzavarokban szenvedő, pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanuló.

Az iskola a teljes integrációt tudja biztosítani a sajátos nevelési igényű gyermekek számára.

A gyengén látó gyermekek részére:

- Szükség esetén (szakértői és igazgatási döntésre)1 évfolyam tananyagának elsajátítására 1 tanévnél hosszabb időt is engedélyez(het).
- A tanulót az intézményvezető szakértői javaslatra egyes tantárgyakból, vagy tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól felmentheti. Mentesítés esetén, a gyermek számára felzárkóztatást biztosít egyéni fejlesztési terv alapján. A tanulónak a mentesített tantárgyak óráin is részt kell vennie, szintjének, képességének megfelelően differenciált foglalkoztatásban részesülve.
- A tartósan lemaradó gyermekek részére az adott munkaközösség csökkentheti a tananyagot, a követelmény szintet, és nagyobb mértékű pedagógia segítséget nyújthat.
- Gyógytestnevelési órákat biztosít az eltérő testi fejlődési tanulóknak.

Látássérült tanulók által használt speciális eszközök

- Számítógép képernyőolvasó-programmal
- Alig látóknak számítógép nagyítóprogrammal
- Braille-írógép, Braille-tábla, pontozó
- Szükség esetén helyi megvilágítás
- Szükség esetén kézi nagyító, világító nagyító
- Szükség esetén nagyító tévé
- Domború térkép
- Rajzolódoboz, speciális rajztábla és műanyag fólia

1.6.4. A beszédfogyatékos tanuló az iskolában

A beszédfogyatékos tanuló fogalma

Beszédfogyatékos az a tanuló, akinél veleszületett vagy szerzett idegrendszeri működési zavarok és a környezeti hatások következtében jelentős mértékű a beszédbeli akadályozottság. Ennek következtében átmeneti, illetve tartós zavarok léphetnek fel a nyelvi, kommunikációs és tanulási képességekben, a szociális kapcsolatok kialakításában. Az akadályozottság megmutatkozhat a beszédhangok helyes ejtésének, a beszédészlelés és –megértés zavarában, a beszédritmus sérülésében, a grafomotoros és a vizuomotoros koordináció éretlenségében, valamint az általános beszédgyengeséggel együtt járó részképesség-kiesésben. A különböző jellegű diszfóniák, a hangadás kóros elváltozásai szintén a beszédfogyatékosság körébe sorolhatók.

A beszédfogyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe eltérésektől az érthetetlen beszédig – minden változatban előfordulhatnak. A súlyos beszédfogyatékos tanulónál a kommunikációs nehézségek miatt különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki. A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszédfogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédbeli akadályok jellegétől függ. Ezek az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- megkésett beszédfejlődés,
- diszfázia,
- diszlália,
- orrhangzós beszéd,
- beszédritmus zavara (dadogás, hadarás),
- diszlexia,
- diszgráfia,
- súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar,
- vagy ezek halmozott előfordulása.

A beszédfogyatékos tanulók nevelésére, oktatására vonatkozó alapelvek és pedagógiai koncepció

Alapelveink

A beszédfogyatékosság, mint sajátos nevelési igény a tanuló életkori sajátosságainak módosulásával, valamint a tanuláshoz szükséges képességek részleges kiesésével, fejletlenségével járhat együtt. Éppen ezért pedagógiai munkánk során a személyiség-fejlesztést egységes, komplex feladatként kezeljük és a nevelés-oktatás egész folyamatában az egyéni

gyermeki sajátosságokból, a beszédfogyatékosságból adódó előnytelen különbségek csökkentésére, habilitációjára/rehabilitációjára törekszünk.

Elveinket tükrözi, hogy a beszédfogyatékos tanulók számára szükséges kompetenciákat, és az állapotuknak megfelelő műveltséget kínálunk a tanulókban rejlő lehetőségek optimális kibontakoztatása és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedés érdekében. E célok megvalósítását segítik:

- az egyéni fejlődési adottságokhoz, a beszédfogyatékosság típusához, súlyosságához igazított terápiás eljárások (habilitáció/rehabilitáció) alkalmazása a különböző pedagógiai színtereken,
- speciális tantervek, tankönyvek, tanulmányi segédletek alkalmazása,
- a tanítás-tanulás egész folyamatát átölelő differenciált tanulás szervezési formák, megoldások alkalmazása,
- az egyes tartalmak módosításának, elhagyásának, egyszerűsítésének, illetve új területek bevonásának lehetősége,
- a nevelés-oktatás és fejlesztés hosszabb időkeretek közötti megvalósulásának lehetősége,
- a tanuló eseti, átmeneti vagy tartós mentesítése a követelmények teljesítése, illetve a minősítések alól, a szakértői bizottság szakvéleménye alapján,
- a pedagógusok, szülők és a gyermekek közösségének felkészítése a beszédfogyatékos tanulók fogadására.

A beszédfogyatékos gyermekek integrációjához szükséges feltételek

A beszédfogyatékos tanulók nevelésében-oktatásában részt vállaló pedagógusok alkalmazása

A pedagógusok közötti munkamegosztás: A beszédfogyatékos tanulók nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő nevelésének feltétele a fejlesztésükben részt vállaló pedagógusok közötti munkamegosztás.

Osztálytanító

Az integrált nevelés során az osztálytanító a gyermek általános és komplex fejlesztését, az évfolyamnak megfelelő követelmények elsajátíttatását végzi a többi tanulóval együtt, a differenciálás módszerét alkalmazva. A beszédfogyatékos tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében résztvevő pedagógusoknak magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie, aki:

- a tananyag feldolgozásánál figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak – az egyes
- beszédfogyatékos tanulókra jellemző – módosulásait,

- szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés-oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz,
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres,
- alkalmazkodik az eltérő képességekhez, viselkedéshez,
- együttműködik a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait és a szakértői vélemény javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba, szükség esetén megváltoztatja eljárásait és az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz.

A beszédfogyatékos tanulók ellátásában közreműködő pedagógusok munkájuk során együttműködnek a fejlődési lapot (Tü: 356 r.sz.) közösen vezetik, közös esetmegbeszéléseket tartanak.

Az alkalmazható tankönyvek és tanulmányi segédletek, valamint taneszközök kiválasztásának elve

Az integráltan tanuló beszédfogyatékos gyermekek esetében a tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elve megegyezik a többi tanulóéval.

A beszédfogyatékos tanulóknál, különösen a rehabilitáció/habilitáció során további speciális tankönyveket, tanulmányi segédleteket (pl. számítógépes oktató programok, fejlesztő játékok) használunk, melyek a szakszolgálat pedagógiai programjának mellékletét képezik. A beszédfogyatékos tanulók ellenőrzése, mérése, értékelése, tovább haladása.

a) A tanulók tudásának ellenőrzése

- A tantárgyhoz, a tanulmányi munkához kapcsolódó ellenőrzés
- A beszédfogyatékos tanulók ellenőrzése alapvetően megegyezik a többi tanulóéval, szükség esetén differenciáltan alkalmazva ezeket.

Típusai	Gyakorisága	Dokumentálása, nyilvánossága
Szóbeli feleltetés (differenciáltan: kifejezetten előnyös diszlexiás, diszgráfiás tanulók esetében, felválthatja az írásbeli feleltetést)	A gyakorlást, a rögzítést, megerősítést követően	Nyilvános szóbeli visszajelzés a tanulónak, önértékelés alkalmazása a felsőben
Írásbeli munka feladatlappal, munkalappal (differenciáltan, segítségnyújtással: kifejezetten előnyös a dadogó, hadaró, diszfóniás tanulók esetében, felválthatja a szóbeli feleltetést)	Folyamatosan a tanítástanulás didaktikai egységeiben	Javítása, segítségnyújtás folyamatosan, a tanórákon feljegyzés készítése a tanulói teljesítményről, önállóságról

Házi feladat (differenciáltan: a fejlettségnek megfelelő tartalommal és terjedelemmel)	Folyamatosan a gyakorlást és megerősítést szolgálva	Tanári ellenőrzés, önellenőrzés, feljegyzés a tanuló munkájáról
Tárgy, produktum, gyűjtőmunka, szorgalmi munka	Témához, tematikus egységhez kötötten	Nyilvános, közösség előtt, szóbeli, írásbeli visszajelzés, dokumentálás

Az ellenőrző munkát a beszédfogyatékos gyermekek esetében meg kell előznie a pontos diagnosztizálásnak (szakértői bizottság, nevelési tanácsadó, logopédiai intézet véleménye), amely feltárja, hogy a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók milyen szinten működnek, hogy az előzetes tudás, a hozott ismeret milyen körre terjed ki, a tevékenység milyen szinten működik.

A tanulók személyiségfejlődése, szocializáltsága, attitűdje, fejlődésének ellenőrzése.

Területei	**Színterei**	**Módszerei és dokumentációja**
Aktivitás, együttműködés tanórán és tanórán kívül	A tanórán, a tanórán kívül (napköziben külső programokon, játékban, sportban, vetélkedőkön, a családban)	Megfigyelés, produktumok elemzése, beszélgetés, családlátogatás
Együttélési normák, szabályok követése iskolában és iskolán kívül	Tanórán, napköziben, szünetben, szabadidőben, iskolán kívüli helyszíneken	Megfigyelés, visszajelzés az adott esetben, tapasztalatok gyűjtése a családtagokról, feljegyzés készítése
Feladatvállalás és viszonyulás a munkához	Iskolában, osztályban, családban	Folyamatos megfigyelés, visszacsatolás, kommunikáció, a feladatról írásos feljegyzés
Érzelmi élet, az önismeret, önelfogadás, és akarat	Iskolában osztálytársakhoz, iskolatársakhoz, a családtagokhoz a családban	Beszélgetés egyénileg, kiscsoportban, a családtagokkal történő konzultáció, feljegyzés készítése

A tanulók személyiségfejlődését az osztálytanító kíséri figyelemmel, ő készíti a feljegyzéseket, szükség esetén a pszichológus, illetve a logopédus is közreműködik, tanácsokat ad.

b) A tanulók tudásának mérése

A beszédfogyatékos tanulók mérése is megegyezik a többi tanulóéval.

- A félévi és év végi mérések
    - A félévi és év végi teljesítménymérés az osztálytanító feladata. A tanulók tudásának, képességeik fejlődésének, fejlettségének mérésére saját feladatbankot használunk, amelyet a helyi tantervi követelményekre építve állítunk össze, évenként felülvizsgáljuk és a tanulói szükséglet szerint módosítjuk, kiegészítjük.

- A méréshez használt feladatbank (tesztek) elkészítésének szempontjai:
  - a feladatok a begyakorolt, a megerősített ismeretanyagra épüljenek,
  - különféle teljesítményszintekhez készüljenek, adjanak lehetőséget a differenciálásra,
  - a feladatok – az ismereteken túl – mérjék a tanuló önállóságát, a tevékenységének szintjét, viszonyulását, attitűdjét, munkatempóját, írásbeli munkája külalakját, feladat-megértési képességét,
  - a mérőeszköz csak a tanuló által megismert, elsajátított munkaszokásokat tanulási módokat és eszközhasználatot kérje számon.

– Diagnosztikus mérés
  - Diagnosztikus mérést alkalmazunk a helyzetfeltárás céljából a nevelésioktatási folyamat következő szakaszába lépéskor, az iskolakezdéskor, tanév elején, vagy egyegy új tanuló érkezésekor, illetve kirívó eredménytelenség esetén. Diagnosztikus méréssel információkat szerzünk a tanulók képességeiről, előzetes tudásáról, ismereteiről. Ezek hatékony segítséget nyújtanak a pedagógiai tervező munkához, a tanmenetek, tematikus tervek és fejlesztő programok írásához, a habilitációs órákhoz. A diagnosztizálás a tanítás-tanulás folyamatát végig kísérő gyógypedagógiai tevékenység, amely terápiás célokat szolgál a tanulók között fennálló különbségek, sérülések miatt.
  - A tartós fejlesztésre, habilitációs foglalkozásra szoruló tanulók esetében a diagnosztizáláshoz vizsgálati űrlapokat használunk. A lapokon az állapot és a fejlesztés eredményeinek rögzítése történik. A diagnosztizálást a habilitációt/rehabilitációt végző logopédus, nevelési tanácsadó, szakértői bizottság végzi.

c) A tanulók értékelése

A tanítási órán rendszeres szóbeli értékelés történik, így a tanulók állandó visszajelzést kapnak munkájukról. A beszédfogyatékos tanulók értékelése részben megegyezik a többi tanulóéval.
A tanulók teljesítményének értékeléséhez a tanulás-tanítás folyamatában alkalmazott ellenőrzések, a mérések eredményeit használjuk fel.
A beszédfogyatékos gyermekek esetében az értékelés a tanuláshoz való pozitív viszony, a motiváltság, a közösségben elfoglalt státusz megerősítését, a pozitív irányú elmozdulását is segíti. Hozzájárul az önismeret képességének alakításához, az önelfogadáshoz, a szülői

elfogadáshoz. A beszédfogyatékos gyermek bizonyos tantárgyakból, tantárgyrészekből felmenthető az értékelés/minősítés alól a szakvélemény alapján (pl. idegen nyelv).

d) Méltányosság a tanulók továbbhaladása tekintetében

A követelményszintek tekintetében - a méltányosság elvét alkalmazva beszédfogyatékos tanuló számára egy alacsonyabb szint is elegendő lehet. Erre több jelzés is megtalálható, hiszen az „önállóan", vagy az „irányítással", esetenként konkrét "segítséggel" végzett tevékenységek, gondolati műveletek, eljárások, mozgások elvégzése is a követelmények szintjeire nézve nyújtanak információkat.

A követelmények elérésében mutatkozó hiányosságok megszüntetése céljából élnünk kell a beszédfogyatékos tanulókat megillető hosszabb időkeretek alkalmazásával, az egyéni haladási ütem és fejlesztés tervezésével, az intenzív megsegítés formáival, terápiás lehetőségeivel a pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs órákon és a tanítás-tanulás egész folyamatában.

A továbbhaladás árnyaltabb lehetőségét biztosítja a 4. évfolyam végéig alkalmazható szöveges formában történő értékelés és minősítés.

1.6.5. Tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatása

Már az iskolába lépés előtt felismerhetők korukhoz mérten fejletlen gyerekek. A szokásos, az átlagos fejlettségű tanulókra irányuló nevelési eljárásainkat úgy kell differenciálni, egyénivé tenni, hogy az adott gyermek személyiségproblémája minimálisra zsugorodjék, és szűk területre szoruljon.

Személyiség problémák főbb csoportjai:

Az érzékszervi működés zavara

- mozgászavarok
- beszédproblémák (beszéd gátlásosság, beszédhibák)
- nagyon szegényes szókincs
- nyelvi kifejezés (mondatalkotás, beszédszerkesztés)
- a feladatvesztés, figyelmetlenség

Érzelmi problémák

- túlzott érzékenység
- a gyermeki érzéketlenség, érzelmi sivárság
- túlzott agresszivitás
- közönyös, fásult, szomorú kedélyű gyermek

Értelmi problémák

- nagyon kevés tapasztalati, ill. tudás anyag
- értelmi képességek fejletlensége, éretlenség
- a hibás, torz személyiségfejlődés
- egyéb mozgáskorlátozást okozó, testi hibák

- Az arra rászorultakat a PMPSZ Érdi Tagintézménye szakvéleménye alapján egyéni fejlesztésben részesítjük – lehetőségeink szerint.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók segítése

Általában veszélyeztetett, hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű tanulók.

- A gyermek óvodai játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe való átvezetése.
- Tevékenységközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása.
- A tudás- és a képességfejlesztés helyes arányának megtalálása.
- Az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák elsajátíttatása.
- Az egyéni képességek kibontakoztatása, szociális-kulturális környezetből eredő hátrányok csökkentése.
- Az integrált neveléssel kapcsolatos nevelő-oktató munka korszerűsítése.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzésiértékelési eljárások alkalmazása.
- A modern, személyközpontú, interaktív, adaptív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek alkalmazása.

Felzárkóztatása:

- korrepetálással
- egyénre szabott tanulási programokkal
- differenciált oktatással a tanórákon
- a helyes tanulási módszerek átadásával
- az osztályfőnöki órákon belül - tanuljunk egymástól
- különböző tanulási technikák tanulói átadása
- kooperatív tanulási technikák útján történik
- integrált pedagógiai rendszerek alkalmazása

1.6.6. Tehetséggondozás

A tehetséges gyermekek erős oldalának a támogatása, a gyenge oldal kiegyenlítése fontos küldetésünk.

A csoportos oktatás keretein belül valósítjuk meg főleg, de a tanórai differenciálás is ezen célt szolgálja. Célunk minden esetben az egyén tehetségének kibontakoztatásán túl a közösség fejlesztése, értékeink minél magasabb szintű átadása, begyakoroltatása. Váljon készséggé a magasabb szintű erkölcsi norma, gazdagítva mind az egyént, mind a közösséget.

Alsó tagozaton a tehetséggondozásban részesülő tanulók bizonyítványába a „részt vett" kifejezés használjuk.

A 9-12. évfolyam diákjai is bekapcsolódhatnak a szakkörök tevékenységébe. Az osztályok közötti sportversenyek is rendszeres mozgási lehetőséget biztosítanak diákjainknak. A Gárdonyi napok keretében sok tantárgyból, valamint vers-és prózamondásból rendezünk hagyományosan vetélkedőket, illetve előadásokat, foglalkozásokat. Ebben a korosztályban a tehetség kibontakoztatását mindenekelőtt az emelt óraszámú oktatás (idegen nyelv), valamint a 11-12. évfolyamon választható emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások biztosítják. Tanulóinkat készséggel készítjük fel az OKTV versenyeire.

Iskolánk tevékenységi körébe tartozik az úgynevezett iskolán kívül szervezett iskolai program is. (pl.: mozi-, színházlátogatás, közös túra, erdei iskola, helyi közintézmények, kiállítások megtekintése, osztálykirándulások, versenyeken való részvétel) önköltséges alapon.

Az iskola által szervezett programokat, tehetséggondozó műhelyeket, szakköröket a tanévi munkatervek tartalmazzák, s minden programon a házirendben elfogadottak érvényesek.

16.6.1 Tehetséggondozás és felzárkóztatás

Az innovatív intézmények számára kiírt TÁMOP-3.1.4-09/1-2009-0048 pályázat támogatta a pedagógiai szemlélet korszerűsítését is, ennek eredményeképpen tudtuk módszereinket a korszerű, kompetencia alapú oktatási gyakorlat kívánalmainak megfelelően átalakítani a tehetséggondozás és felzárkóztatás területén is.

A megújuló tanulásszervezési módszerek alkalmazásával tesszük hatékonyabbá a fejlesztő munkánkat pl.:

- óvoda-iskola átmenet megkönnyítése
- hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás
- habilitációs és rehabilitációs tevékenység
- az inkluzív nevelés
- attitűdváltás
- tanórai differenciálás (heterogén csoportokban)
- kooperatív tanulás
- a drámapedagógia eszközei
- tevékenységközpontú pedagógiák eszközei
- projektmunka (egyéni és csoportos)
- prezentációs technikák
- tanulói értékelési formák gazdagítása

1.7. Az intézményi döntési folyamatban való részvétel rendje

Minden embernek joga, hogy megismerje a természetet, a társadalmat és önmagát, mindent, amit tudni lehet, s joga, hogy a világ részeként mindezt formálja.

A Diákönkormányzat feladata, hogy mindezen jogokat a diákokkal megismertesse, hiszen a gyerekek jogképessége teljes körű, ugyanolyan és ugyanannyi joguk és kötelességük lehet, mint minden más állampolgárnak. Ám a gyermek korlátozottan cselekvőképes, nem képes jogait önállóan érvényesíteni, az érvényesítés fóruma lesz így a diákönkormányzat.

Célunknak tekintjük, hogy a jogok mellett egyértelmű és szabályozott formában rögzítsük és tudatosítsuk a diákok kötelezettségeit, melynek keretében a tanulók iskolai élete, lehetőségeik, szerepük világosan követhető lesz.

Az érdekképviselet mellett döntő szerepet vállal a diákképviselet abban, hogy az iskolában, vagy az iskola szervezésében megvalósuló együttlét során mindenki kedvét lelje a közös tevékenységében, jól érezze magát az iskolában és az iskolán kívül egyaránt, és akarjon, tudjon ennek érdekében cselekedni.

Biztosítanunk kell a megfelelő tartalmas programokat, melyek előkészítésében, lebonyolításában a diák is aktív részvételt vállal.

A gyermekek jogairól szóló egyezmény egyik legemberibb gondolata az, hogy a szociális védelem köz- és magánintézményei, a közigazgatási hatóságok, a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben elsősorban a gyermek mindenek felett álló érdekét veszik figyelembe.

Ennek a gondolatnak a szellemében illeszkedik be a diákönkormányzat az iskola egészébe, egészíti ki az oktatási intézmény, nevelőtestület, szülők, diákok által alkotott kört, s tesz meg mindent a rendelkezésre álló eszközökkel a tanulók jogainak, kötelességeinek, érdekeinek képviseletében. A diákönkormányzat a tanulók hivatalos érdekképviseleti szerve, amelynek tevékenysége egyrészt a közvetlen tanulmányi és intézményi viszonyokra, másrészt a diákélet egyéb tevékenységeire terjed ki.

Az iskolavezetés kikéri a diákönkormányzat véleményét minden a diákokat érintő döntés előtt.

1.7.1. A Diákönkormányzat működése:

A diákönkormányzat a tanulók hivatalos érdekképviseleti szerve, amelynek működése egyrészt a diákélet tevékenységére, valamint az intézmény működésével kapcsolatos jogok (véleményező, javaslattevő), gyakorlására terjed ki.

A diákönkormányzat megszervezését az iskola köteles támogatni. A DÖK az iskolai SZMSZ-ben meghatározottak szerint működik.

A DÖK véleményt nyilvánít:

- a tanulók nagyobb közösségét érintő kérdésekben;
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítésében, elfogadásában, a könyvtár, sportlétesítmények működési rendjének kialakításában tanulói pályázatok, versenyek meghirdetésében, megszervezésében;

- a Házirend, az iskola munkarendjének elfogadásakor, illetve javaslatot tehet arra vonatkozólag.

A DÖK döntési jogai (a tantestület véleményének kikérésével):

- saját működésének meghatározása,
- hatáskörei gyakorlása,
- szervezeti és működési szabályzatának megalkotása,
- egy tanítás nélküli munkanap programjának meghatározása.

Visszahívhatóság:

- Ha a választott képviselő az intézmény házirendjét és az intézményben tanuló vagy dolgozó személy személyiség jogait sérti, a diákönkormányzati választmányból a közgyűlés és a választmány kizárhatja nyílt vagy titkos szavazással.
- Azt a DÖK képviselőt, akinek a magatartása változóra romlott félévkor vagy évvégén, tanulmányi eredménye nem éri el a közepest, az osztály visszahívja.
- A diákönkormányzatot segítő tanárt kötelességének mulasztása esetén az intézmény igazgatója vagy a közgyűlés hívhatja vissza.

A közgyűlés tagjai által megválasztott munkacsoportok a következők: tisztasági munkacsoport, kulturális munkacsoport, sport-és szabadidő munkacsoport.

A munkacsoportok az alábbi feladatok elvégzésére jogosultak:

- A **tisztasági munkacsoport** tagjai az általuk választott vezető irányításával felelősek az iskola tisztaságáért. A fegyelmezetlen, rongáló gyerekeket a választmány is számonkérheti. Joguk van tisztasági versenyek szervezésére, ellenőrzésére, jutalmazására és programok szervezésére a fenntarhatóság, a környezet és természetvédelem érdekében.
- A **kulturális munkacsoport** tagjai az általuk választott vezető irányításával az iskolában tartott kulturális rendezvények, ünnepségek, versenyek szervezésében és lebonyolításában segítenek. Az illetékes pedagógussal felvéve a kapcsolatot segítenek a folyosók díszítésében. Figyelemmel kísérik az osztályok faliújságját, esetlegesen értékelik azt. A DÖK faliújságon állandóan tájékoztatják a tanulókat a programokról, versenyekről. A DÖK az iskolarádió szerkesztőivel a kulturális munkacsoport révén tartja a kapcsolatot és működik együtt.
- A **sport és szabadidő munkacsoport** tagjai az általuk választott vezető irányításával az iskolai sportrendezvények, sportversenyek ill. a délutáni és hétvégi szabadidős, szórakoztató programok szervezésében és lebonyolításában segítenek.

1.8. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

A tanulókat tájékoztatják az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról:

- az iskola főigazgatója, az főigazgató-helyettesek, munkaközösség-vezetők és valamennyi nevelő,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén (alkalmanként meghívás alapján),
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül,
- az osztályfőnökök folyamatosan osztályfőnöki órán.

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, illetve az e-naplón keresztül írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel (SZMSZ-ben meghatározottak alapján).

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója részt vesz a SZMK vezetőségi értekezletein
- az osztályfőnökök folyamatosan vagy az osztályok szülői értekezletein (évente legalább 3 alkalommal).

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg választott képviselők útján közölhetik az iskola igazgatóságával, nevelőtestületével.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

1.8.1 Családlátogatás

Feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

A pedagógus a szülővel előzetesen egyezteti az időpontot.

1.8.2 Szülői értekezlet

Feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- A szülők tájékoztatása:
    - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
    - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
    - a helyi tanterv követelményeiről,

- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.

– A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetőjéhez.

Időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

1.8.3. Fogadóóra

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. Évente 2 alkalommal meghatározott időpontban tartandó, de szülő és pedagógus előzetes egyeztetés után egyaránt kérheti a megtartását. Időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

1.8.4. Nyílt tanítási nap

Feladata, hogy a szülők betekintést nyerjenek az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, a szülő ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről. Szülők igénye alapján az éves munkatervben foglaltaknak megfelelően – előzetes egyeztetést követően kerül megtartásra.

1.8.5. Írásbeli tájékoztató

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

1.8.6. Projektek, témahetek, ismeretterjesztő előadások

Feladata: lehetőség biztosítása a tanulók, pedagógusok, szülők számára a közös tevékenységekre; a prevenció, a pályaorientáció, a közösségformálás segítése.

A **projektek**, valamint a **témahetek** rendezvényein közös tevékenység osztály vagy iskolai szinten a családokkal.

1.8.7. Kapcsolat az egyesületekkel, edzőkkel

Az iskolavezetés párbeszédet kezdeményez az élsportolói osztályba járó diákjaink edzőivel az iskolai követelmények és a sport elfoglaltság összehangolásáról (órakedvezmények, külföldi utak, edzőtáborok egyedi haladási ütem stb.). Az osztályfőnökök folyamatosan tartják a személyes kapcsolatot az edzőkkel az egyes sportoló tanulók tanulási, mulasztási problémáival kapcsolatban.

1.8.8. Iskolán belüli együttműködés

Az iskolán belüli együttműködés a tanárok, diákok, szülők, továbbá az iskolapszichológus, fejlesztő pedagógusok, gyógypedagógusok, gyógytestnevelők, könyvtáros valamint a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak - adminisztratív dolgozók, védőnő, iskolaorvos, iskolai szociális segítő, rendszergazda, takarítók, karbantartó, konyhai dolgozók között jön létre.

1.8.9. Iskolán kívüli együttműködés

- Civil szervezetek
- Hivatalos szervek:
    - Érd Megyei Jogú Város Pedagógiai Szakszolgálat
    - Szociális Gondozó Központ Érd
    - Érd Városi Rendőrség Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztály
- Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények

1.8.10. Segítő kapcsolatok

Név	Foglalkozás	Milyen témában segíthet?
Dr. Gelencsér Gyöngyi	iskolaorvos	Kötelező szűrések, védőoltások, preventív előadások.
Bognár Krisztina Sarolta	védőnő	Szűrések, felvilágosító foglalkozások.
Glázer Tamás	iskolai gyermekvédelmi felelős	Jelzett esetekben a segítő intézményekkel kapcsolatfelvétel, nyilvántartás készítése.
Törökné Oláh Anita Henrietta Farkas Beáta Kollár Katalin Tímea	fejlesztőpedagógus	Tanulói képességvizsgálatok, egyéni fejlesztés.
Molnár Piroska Emese	gyógypedagógus	Tanulói képesség feltérképezése, megfelelő útmutatás és szakirodalom ajánlása.
Radvánszki-Csolák Emőke	iskolai szociális segítő	Jelzett esetekben a segítő intézményekkel kapcsolatfelvétel.

Iskolán kívüli segítők:

Családok Átmeneti Otthona	Érd, Topoly utca 2. Tel.: 20/335-1318 20/314-8746	Szervezeti egységvezető: Vigh Szilvia	Gyermekek elhelyezése, ellátása.

Család- és Gyermekjóléti Központ	Érd, Rómer Flóris tér 1. Tel.: 746-983 20/329-4933 Vörösmarty Mihály u. 31. Tel.: 366-105	Szervezeti egységvezető: Stehlik-Németh Krisztina Szakmai vezető: Kiss Fanni	Iskolai szociális munka Család- és gyermekjóléti szolgálat
Hajléktalan ellátás	Topoly u. 2. Tel.: 363-767 20/336-8773	Szervezeti egységvezető: Szabóné Vágó Katalin	Elhelyezés, jelzés, információ átadás.
Pest Megyei Kormányhivatal – Érdi Járási Hivatal – Hatósági Főosztály Gyámügyi és Igazgatásügyi Osztály	Érd, Budai út 7/b Tel: 504-117, 504-119	Vezető: Dr. Turzó Katalin	Gyermekvédelem, család és gyermekvédelmi törvény rendelkezései - jogi segítség, problémás esetek segítése, megoldások keresése.
Érd Rendőrkapitányság	Érd, Felső út 4. Tel.: 427-410, 427-510	Vezető: dr. Kassab Miklós r. alezredes	Alsó tagozaton baleset megelőzési program, felső és gimnáziumi tagozaton bűnmegelőzési, prevenciós programok.
Fészek Gyermekvédő Egyesület	Érd, Karolina u.3. Tel.: 375-843	Vezető: Csipák Péterné elnök	Gyermekelhelyezés
Nefelejcs Lakásotthon (fiú)	Érd, Nyárád u. 30-32. Tel.: 20/669-4838, 20/669-0899	Szakmai vezető: Csuzdi Eszter Katalin	Gyermekek elhelyezése, kapcsolattartás.
Nevelőszülői Hálózat	Érd területén Tel: 366-15	Vezetője: Báló Ottília igazgató	Gyermekek elhelyezése.
Anya- Gyerekszálló, Anyaotthon Teréz Anya Nővérei	Érd, Nyírfa u. 8-10. Tel.: 372-055	Kaippillyparambil Jessy (Sr. M. Jessila M.C.)	Gyermekek elhelyezése.
Római Katolikus Egyház	Érd, Gárdonyi G.u.1/a. Tel.: 365-576	Mojzer György plébános	Gyermekruházat, rászoruló gyermekek étkezési díjának segítése.
Civil Szervezetek	Alkalmanként és főleg pályázatokban segítenek.		

1.9. Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

(1. számú melléklet)

1.9.1. Kis érettségi, próba nyelvvizsga

Az érettségi vizsgákra történő egyenletes felkészülést, valamint a vizsgaszituációk gyakorlását szolgálják a gimnáziumi tagozat 10-11. évfolyamán megszervezésre kerülő kis érettségi,

amelyek az adott évfolyam tanulói számára kötelezőek. A kis érettségi vizsganapjait, valamint a pótnapokat az éves munkaterv tartalmazza. A pótnapon az a tanuló vehet részt, aki neki fel nem róható okból nem tudott megjelenni az eredeti vizsgán. A pótnapra jelentkezési kérelmet – indoklással - az intézmény vezetőjének írásban kell beadni, szülő/gondviselő aláírásával, a pótvizsganap előtt legalább 3 munkanappal. Az a tanuló, aki nem vesz részt a kis érettségi vizsgákon, elégtelen érdemjegyet kap, annak megfelelő súlyozással.

A kis érettségi tantárgyai:

- magyar nyelv, irodalom (szóbeli), történelem (írásbeli) 10. évfolyamon;
- történelem (szóbeli), magyar nyelv és irodalom (írásbeli) 11. évfolyamon – a magyar nyelv és irodalmi feladatsor tantárgyankénti értékelése a következő: az irodalom jegy részét képezi az irodalmi műveltségi feladatsor és a szövegalkotás feladatrész (20+40 pont), a nyelvtan jegyet a szövegértési feladatsor (40 pont) eredménye adja
- 1. idegen nyelv (írásbeli) 11. évfolyamon.

A vizsgákon kapott érdemjegy 400 %-os (kettő témazáró dolgozat értékű) súlyozással kerül bejegyzésre az e-naplóba. Az elért teljesítmény százalékos eredményeinek meghatározása érdemjegyekre a kis érettségiben érintett tantárgyakból:

idegen nyelv	***történelem***	***irodalom***	***magyar nyelv***
0% - 24% 1	0% - 49% 1	0% - 49% 1	0% - 49% 1
25% - 39% 2	50% - 59% 2	50% - 59% 2	50% - 59% 2
40% - 59% 3	60% - 69% 3	60% - 69% 3	60% - 69% 3
60% - 79% 4	70% - 79% 4	70% - 79% 4	70% - 79% 4
80% - 100% 5	80% - 100% 5	80% - 100% 5	80% - 100% 5

A vizsgák lebonyolítása az érettségi vizsgaszabályzatnak megfelelően történik, Középszintű írásbeli feladatlapot írnak a tanulók, melynek javítása is az érettségi javítókulcs alapján történik. A vizsga témaköreit a munkaközösségek érintett szaktanárai állítják össze, a munkaközösség hagyja jóvá, s minden tanév október 31-éig nyilvánosságra hozzák.

Próba nyelvvizsga

A gimnáziumi tanulók számára nyelviskolákkal együttműködve próba nyelvvizsgát is szervezünk, melynek időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. Az adott nyelviskola biztosítja az írásbeli vizsgarész anyagát, feladatlapjait – melyet ki is javítanak és értékelnek -, valamint a szóbeli vizsgákhoz a nyelviskola vizsgáztatóit. A szaktanárok feladata a szervezés, az írásbeli vizsgák lebonyolítása, felügyelete.

1.9.2. Szóbeli felvételi vizsga a gimnáziumi tagozatra

A gimnáziumba történő felvételt három területen kapott eredmény biztosítja:

- az általános iskola 8. évfolyamának félévi eredménye (magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv (angol nyelv - az emelt óraszámú angolnál), természettudományos tantárgyak: fizika, kémia biológia, földrajz, digitális kultúra tantárgyak átlaga) – 50 pont,
- központi írásbeli felvételi vizsga eredménye (magyar nyelv, matematika) – 100 pont,
- szóbeli felvételi vizsga eredménye (emelt óraszámú nyelvi osztályba - angol nyelv; általános tantervű osztályba – általános tájékozottság - beszélgetés) – 50 pont.

Szóbeli felvételit kell tenni – a választott tagozatnak megfelelően – angol nyelvből vagy általános műveltségből. Amennyiben valaki két tagozatra adja be jelentkezését, mindkét tagozat felvételi követelményeinek meg kell felelnie.

A szóbeli vizsgán szerezhető 50 pont részei:

Emelt óraszámú angol nyelv:

megjelenés, kommunikációs készség	2 pont
jövőre vonatkozó tanulmányi tervek	3 pont
szaktárgyi tudás	35 pont
kommunikáció	10 pont

Általános tanterv:

megjelenés, kommunikációs készség	2 pont
jövőre vonatkozó tanulmányi tervek	3 pont
általános tájékozottság, tárgyi tudás	30 pont
füzet bemutatása, egyéb eredmények	5 pont
kommunikáció	10 pont

Szóbeli vizsgára csak azokat a tanulókat hívjuk be, akik a tanulmányi eredmények és a központi írásbeli felvételi vizsga pontszámai alapján rendelkeznek legalább 80 ponttal a jelentkezéskor.

Nem kell szóbeli vizsgát tennie annak - az emelt óraszámú angol nyelvre - jelentkezőnek, és automatikusan megkapja a szóbeli vizsgarészért járó 50 pontot, aki a szóbeli vizsgák megkezdéséig legalább komplex B1-es szintű államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkezik angol nyelvből.

A **8. osztályt iskolánkban végző tanulók**, amennyiben iskolánkat választják a következő feltételekkel kerülnek be a felvételi rangsorba:

- 25% (max. 50 pont) a 8. félévi jegyek átlaga (*magyar nyelv, irodalom,*

történelem, matematika, angol nyelv, biológia, digitális kultúra, fizika, földrajz, kémia)

- 50% (max. 100 pont) a központi írásbeli felvételi pontszám
- 25% (max. 50 pont) a szóbeli vizsga eredménye

(emelt óraszámú nyelvi osztályba - angol nyelv;

általános tantervű osztályba - általános tájékozottság)

Nem kell szóbeli felvételi vizsgát tennie iskolánkban végző:

- azon tanulóinknak, akiknek a felvételi tantárgyak átlaga 4,7 fölötti, ők automatikusan megkapják a szóbeli vizsgák maximális 50 pontját mindkét tanulmányi területre.
- azon emelt óraszámú nyelvi osztályba jelentkező tanulóinknak, akik a szóbeli vizsgák megkezdéséig legalább komplex B1-es szintű államilag elismert nyelvvizsga bizonyítvánnyal rendelkeznek angol nyelvből, ők automatikusan megkapják a szóbeli vizsgarészért járó 50 pontot.

A leendő 9. osztályosok az általános iskolában tanult idegen nyelvből szeptember első hetében szintfelmérőt írnak, és ennek alapján kerülnek besorolásra a nyelvi csoportba.

A gimnáziumi tagozat szóbeli felvételi vizsgáinak témakörei:

Emelt óraszámú angol nyelvi osztály

A szóbeli felvételi vizsga egy tétel kifejtése és egy angol nyelvű szöveggel kapcsolatos kérdések alapján történik.

A felvételiző beszél a tételéről, majd a kapott szöveget hangosan felolvassa, és a vizsgáztató szaktanár a szöveggel kapcsolatosan kérdéseket tesz fel. A felvételi időtartama: 10 perc/fő.

Topics for the oral entrance exam:

- Personal introduction personal particulars, childhood, studies, appearance
- Family relatives, relationships, family occasions, holidays
- Daily Routine, free time, hobbies a day's programme, schools, meals, housework, occupations, interests
- Housing your town/village, your house/flat, rooms and furnishing
- Meals and Services meals in the home, recipes, restaurants, shopping
- Health and Sports at the doctor's, illnesses, symptoms ,sports and games
- Weather and clothing weather, seasons, clothing, fashion
- Traffic and travelling public transports, directions, travelling by train/plane, travelling abroad
- Entertainment theatres, cinemas, television, radio, music, newspapers, libraries, books

- Environment pollution in towns, selective waste collection, protecting animals, saving energy/gas/water at home

Általános tantervű osztály

A szóbeli felvételi vizsga egy tétel kifejtése és egy magyar nyelvű szöveggel kapcsolatos kérdések, valamint egy füzet bemutatása alapján történik.
A felvételiző bemutatja egyik 8. osztályos füzetét egy szabadon választott tantárgyból a következő tantárgyak közül (magyar nyelv, irodalom, történelem, matematika, biológia, fizika, földrajz, kémia, idegen nyelv, vizuális kultúra).
A felvételiző beszél a tételéről, majd a kapott szöveget hangosan felolvassa, és a vizsgáztató a szöveggel kapcsolatosan kérdéseket tesz fel. A felvételi időtartama: 10 perc/fő.

A felvételi célja nem mély tudományos ismeretek vizsgálata, hanem a logikus gondolkodás, szemlélet, alapfogalmak és összefüggések felismerése.

Szóbeli beszélgetés témakörei:

- Az egészséges életmód alapjai – táplálkozás, mozgás, higiénia
- A víz mint életfeltétel – halmazállapot, körforgás, szerepe
- Energiafajták a természetben – példák a mindennapi életből
- Környezetvédelem – mit tehetünk a Földünkért?
- A digitális eszközök szerepe a mindennapokban – okostelefon, tablet, számítógép, okoseszközök
- A család - fogalma, szerepe, funkciói, családtípusok, társadalomban betöltött szerepe
- Magyar királyportrék – Szent István és az államalapítás vagy IV. Béla és a tatárjárás vagy Károly Róbert reformjai vagy Hunyadi Mátyás uralkodása
- A kommunikáció – fogalma, típusai, funkciói
- Egy szabadon választott, híres magyar írónk – élete, egy művének rövid ismertetése
- A színek világa a képzőművészetben – színek hatása, alapszínek, színharmóniák, színszimbolika

1.10. Elsősegélynyújtás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása kiemelten fontos számunkra. Minden tanév elején az összes tanuló általános balesetvédelmi oktatásban részesül, mely tartalmazza a közösségben való viselkedés - az osztályterem, az iskola épületének és udvarának helyes használata, otthontól az iskoláig vezető út, az utazás rendje- elvárásait, formáit. Azon

szaktárgyak esetében, ahol fokozott figyelem szükséges és fennáll az esetleges balesetek

Az elsősegély fogalma		
Alsó tagozat	*Felső tagozat*	*Gimnáziumi osztályok*
– napszúrás kezelése – tennivalók hányás, hasmenés, láz esetén – alapvető sebellátás – rándulás, ficam, törés felismerése és ellátása – vérzés csillapítása kisebb vérzések/ orrvérzés esetén mentő értesítésének helyes folyamata	– mentő értesítésének helyes folyamata – rándulás, ficam, törés felismerése és ellátása – tennivalók nyílt törés esetén – vérzéscsillapítás és kötések alkalmazása balesetet szenvedettek – kimentése, stabiloldalfektetés helyes alkalmazása – mérgezések tüneteinek felismerése, tennivalók mérgezés esetén – áramütés során felmerülő tennivalók	– mentő értesítésének helyes folyamata – baleset helyszínén helyzetfelismerés, – cselekvési terv alkalmazása – stabil oldalfektetés helyes alkalmazása – életfunkciók vizsgálata, felismerése, alapellátás – kimentés sérült gépjárműből, bukósisak levétele – mesterséges légzés és újra élesztés helyes alkalmazásának technikája

veszélye, külön tartunk oktatást, megbeszélést (testnevelés, technika és tervezés, digitális kultúra, fizika, kémia).

Az elsősegély-nyújtási ismeretek oktatása köthető:

- alsó tagozat esetén első és második évfolyamon a környezetismeret, harmadik és negyedik évfolyamon a technika és tervezés tantárgyhoz;
- felső tagozaton a technika és tervezés, természettudomány, biológia, osztályfőnöki órákhoz;
- 7. évfolyamon újra élesztési gyakorlathoz;
- a gimnáziumi tagozaton az osztályfőnöki, biológia, honvédelem órákhoz.

2. Helyi tanterv

2.1. A választott kerettanterv megnevezése

Oktatásunk szervezése a NAT 2020 alapkövetelményeire (műveltségi területek) illetve a Nemzeti Alaptanterv 2020 (kerettantervben) előírtakra épülve valósul meg. Az általános iskola 1-4. évfolyam, 5-8. évfolyam, a gimnázium 9-12. évfolyam, valamint a sportiskolai nevelésoktatás 9-12. évfolyamra vonatkozó kerettantervet alkalmazzuk.

Óraterveink a kötelező és a kötelező órákba beszámítható választható órákat tartalmazzák. A választható órákat az iskola profiljának megfelelően alakítottuk ki, így a tanuló számára a beiratkozással ezek kötelezővé válnak.

A kerettantervek kiadásának és jogállásának rendjéről szóló 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendeletnek megfelelően választott kerettanterveink a következők:

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára
- Kerettanterv a gimnázium 9-12. évfolyamára
- Kerettanterv a köznevelési típusú sportiskola neveléséhez-oktatásához

A Kerettantervben meghatározott célok, feladatok, fejlesztési területek alapján nevelünk, oktatunk, az abban meghatározott tantárgyi struktúra és óraszámok alkalmazásával.

A Kerettantervben rögzített tematikai egységek az éves óraszám 90%-át fedik le, a fennmaradó 10%-ban iskolánk nem ír elő további anyagot, hanem az egységes tematikai egységek között osztja el a rendelkezésre álló időkeretet gyakorlásra, elmélyítésre, az alkalmazható tudás megszerzésére vagy a képességek fejlesztése céljából.

Amennyiben a tantárgyi kerettantervek választhatóságot jelölnek az ismeretek, fejlesztési követelmények egyes elemei között, a döntést iskolánk a szaktanár kompetenciájába sorolja.

2.1.1. Az idegen nyelv oktatása

Általános iskola:

- 1-3. évfolyamon szakkör jelleggel;
- 4-8. évfolyamon angol vagy német nyelv - igény szerint, a köznevelési törvény által biztosított csoportlétszám alkalmazásával.

Gimnáziumi tagozat:

- A köznevelési típusú középfokú sportosztályba járó diákoknak 1. idegen nyelv az angol. A 2. idegen nyelv számukra a német vagy olasz vagy spanyol lehet.
- Az emelt óraszámú idegen nyelves tanulóknak az 1. idegen nyelvet lehet az angol vagy a német. A 2. idegen nyelv számukra angol, illetve német vagy olasz vagy spanyol lehet.
- Általános tantervű osztályba járó tanulóknak az 1. idegen nyelv az angol. A 2. idegen nyelv számukra a német vagy olasz vagy spanyol lehet.

2.2. Óratervek

2.2.1. Alsó tagozat

Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4 évf.
Magyar nyelv	4	4	3	3
Irodalom	4	4	3	3
Idegen nyelv				2
Matematika	4	4	4	4
Sakkpalota	1	1	1	
Etika/Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret			1	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	*2*	*2*	*2*	*2*
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**25**

A tanulókat, valamint szüleiket 1-2. évfolyam félévéig szöveges értékelőlapon tájékoztatjuk munkájuk eredményességéről. A szöveges értékelés érdemjegyre való áttérés szabályai, útmutatóként, %-os átváltással a következő:

100%-90% **5** 89%-80% **4** 79%-63% **3** 62%-40% **2**

A második évfolyam végétől osztályzattal értékeljük a tanulókat.

Szabadon tervezhető órakeret felhasználása tantárgyaknál, évfolyamonként heti 2 óra:

1-2. évfolyam: magyar nyelv, (4-4 óra) matematika vagy sakkpalota (5–1 óra)

3. évfolyam: magyar nyelv, (3 óra) matematika vagy sakkpalota (5–1 óra)

4. évfolyam: magyar nyelv (3 óra) környezetismeret (2 óra)

Iskolánk 1-3. évfolyamán egy osztályban **Sakkpalota-program működik**, mely a szabadon tervezhető órakeretből valósul meg. Az irányultságot a tanulói teherbírás függvényében rugalmasan kezeljük.

2.2.2. Felső tagozat

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv	2	2	1	2
Irodalom	2	2	2	2
Matematika	4	4	3	3
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				1
Hon- és népismeret		1		
Etika/ hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Természettudomány	2	2		
Kémia			1	2
Fizika			1	2
Biológia			2	1
Földrajz			2	1
Idegen nyelv*	4	4	4	4
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Dráma és színház			1	
Technika és tervezés	1	1	1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Maximális órakeret	28	28	30	30

Megjegyzés:
*a csoportbontás jele

2.2.3. Gimnáziumi tagozat

„A gimnáziumban az általános műveltséget megalapozó, valamint érettségi vizsgára és felsőfokú iskolai tanulmányok megkezdésére felkészítő nevelés-oktatás folyik. Fejlesztő célú képzési tartalmakkal, problémakezelési módokkal, hatékony tanítási-tanulási módszerekkel készíti fel tanulóit arra, hogy a tudás – az állandó értékek mellett – mindig tartalmaz átalakuló, változó, bővülő elemeket is, így átfogó céljaival összhangban kialakítja a tanulókban az élethosszig tartó tanulás igényét és az erre való készséget, képességet.

A középiskola feladata, hogy előmozdítsa a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését; a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon módot tudásuk átrendezésére, tovább építésére, integrálására." 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet 3. melléklet 2.p.

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium Nevelési terve olyan értékeket tartalmaz, amely időálló és a gimnáziumi korosztály nevelésében is alappilléreként szolgálhat. Az elméleti tudás mellett kiemelten figyelünk arra, hogy minél nagyobb szerepet kapjon diákjaink életében a sport, a művészetek, valamint a szabadidő igényes, kulturált eltöltése.

2.2.3.1. Köznevelési típusú középfokú sportosztály és csoport (Kimenő rendszerben)

A köznevelési típusú sportiskolai osztályokban a **köznevelési típusú sportiskolai** kerettanterveket alkalmazzuk, mely a 2026/2027-es tanévtől fokozatosan kivezetésre kerül. Négy évfolyamos képzés, kerettantervre épülő, helyi tanterv alapján; normál oktatás. Az élsportolói osztályba a sportegyesületek igazolt versenyzői nyernek felvételt. Az élsportolói osztály az iskolai és sport elfoglaltságot egyeztető módszerekkel, felzárkóztató egyéni foglalkozásokkal segíti a diákokat az egyidejű sikeres sport és tanulmányi fejlődésben. Az élsportolói kötelezettségekkel járó hiányzásokat a házirend szabályozza.

Gimnázium sportosztályaiban a 9-12. évfolyamon a 3 óra testnevelés mellett a sportági edzéseken teljesítik a tanulók a mindennapos testnevelést. A tanórák szervezése – lehetőség szerint - a sport elfoglaltságok figyelembevételével történik.

A sportiskolások személyiségfejlesztését és a sportcélú továbbtanulást szolgálják a következő tantárgyak (9-12. évfolyam):

- sporttörténet, tanulásmódszertan (9. évfolyam)
- testnevelés-elmélet, edzéselmélet (10. évfolyam)
- sportegészségtan, sport és szervezetei (11. évfolyam)
- sportpszichológia, sportetika (12. évfolyam)

Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv	1	1	2	2
Irodalom	3	3	3	4
Első élő idegen nyelv*	4	4	4	4
Második idegen nyelv*	3	3	4	4
Matematika	4	3	4	4
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Fizika	2	3	-	-
Kémia	1	2	-	-
Biológia	3	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Természettudomány	-	-	2**	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Művészetek – Vizuális kultúra	-	-	1***	-
Digitális kultúra	2	1	2	-
Honvédelem	-	-	1	-
Tanulásmódszertan	1	-	-	-
Testnevelés* (*Sportismeretek*)•	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1	2+2+1 4+1
Sporttörténet•	1	-	-	-
Testnevelés-elmélet•	-	0,5	-	-
Sportegészségtan•	-	-	0,5	-
Edzéselmélet•	-	0,5	-	-
Sport és szervezetei•	-	-	0,5	-
Sportpszichológia•	-	-	-	0,5
Sportetika•	-	-	-	0,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötött célú órakeret	-	-	4	4
Kötelező alapóraszám	***33***	***31***	***29***	***29***
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	4**	5
Maximális órakeret	34	34	34	34
A Nkt.7.§ (6) bekezdése szerinti plusz óraszám****	2	2	2	2
Felhasználható maximális órakeret	36	36	36	36
Felhasznált óraszám (a le nem kötött órakeret aktuálisan kerül felhasználásra)	36	33	34	34

Megjegyzés:

*a csoportbontás jele

•A Testnevelés (Sportismeretek) tantárgy és az abba beépülő tárgyak. A beépülő tárgyak óraszámát „•" jelöltük. A 2+2+1 óraszámi struktúra lényege, hogy a tárgynak a heti óraszáma 5, mely ténylegesen egy elméleti és két gyakorlati órát jelent az iskolában, továbbá két olyan

alkalmat, amelyet a tanuló a sportszervezetében tölt és igazol, tekintettel arra, hogy a hatályos jogszabályok ezt lehetővé teszik. Annak, aki utóbbi igazolással nem rendelkezik a négy gyakorlat, egy elmélet heti óraszám felosztás lesz az irányadó.

A 11–12. évfolyamokon a kötelező óraszám 59 óra, amelyből mindkét évfolyamon 4-4 órát az érettségire történő felkészítésre kell fordítani. A **természettudományos ismeretek és kiemelten az MTMI készségek fejlesztése érdekében a gimnáziumban a 11. évfolyamon azon tanulóknak, akik nem tanulnak emelt óraszámban vagy fakultáción természettudományos tantárgyat, egy jelenségek vizsgálatán alapuló, komplex szemléletmóddal oktatott, a természettudományos műveltséget bővítő integrált természettudomány tantárgyat vagy a fizika, kémia, biológia, földrajz tantárgyak egyikét kell tanulniuk heti két óra időkeretben. A választott tantárgyak ismeretanyaga nem képezi részét e tárgyak középszintű érettségi követelményeinek, ugyanakkor az érettségi vizsga letételéhez az itt megszerzett tudás és készségek segítséget jelentenek. A 11–12. évfolyamon az alap, illetve emelt óraszámban folytatódó tanulástanítást a szabadon választható órakereten belül kell kialakítani, amelynek okán a 11. évfolyamon a Természettudomány tantárgy heti 2 órában történő oktatása a heti 4 szabadon tervezhető óra terhére történik. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudományt (intézményünkben *biológiát*, *fizikát*, *földrajzot* vagy *kémiát*) tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tárgyból felvennie.

***Művészeteken belül *Vizuális kultúrát* tanulnak.

****A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 7. § (6) bekezdése szerinti sportiskola a 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 8.§ (4) bekezdése alapján: *„A két tanítási nyelvű iskolai oktatásban, vagy ha az iskola a nemzeti köznevelésről szóló törvény 7. § (6) bekezdése szerint sportiskola feladatait látja el, továbbá, ha az iskola emelt szintű oktatást szervez, a tanuló kötelező és választható tanítási óráinak összege a (3) bekezdésben egy tanítási hétre meghatározott időkerethez képest legfeljebb kettő tanítási órával emelkedhet."*

2.2.3.2. Emelt óraszámú idegen nyelvi osztály és csoport

Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv	1	1	2	2
Irodalom	2	3	3	3
Első élő idegen nyelv*	5	5	5	5
Második idegen nyelv*	3	3	3	4
Matematika*	3	3	4	4
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Fizika	2	3	-	-
Kémia	1	2	-	-
Biológia	3	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Természettudomány	-	-	2**	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Művészetek –Vizuális kultúra	-	-	1***	-
Digitális kultúra	2	1	2	-
Honvédelem	-	-	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi tantárgyakhoz rendelendő)	-	-	4**	4
Kötelező alapóraszám	***32***	***32***	***30***	***29***
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	***34***	***34***	***34***	***34***

Megjegyzés:

*a csoportbontás jele

**A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány (intézményünkben *biológiát, fizikát, földrajzot vagy kémiát*) tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

***Művészeteken belül *Vizuális kultúrát* tanulnak.

2.2.3.3. Általános tantervű osztály (Felmenő rendszerben)

A 2026/2027-es tanévtől a 9. évfolyamtól felmenő rendszerben kerül bevezetésre.

Tantárgyak	**9. évf.**	**10. évf.**	**11. évf.**	**12. évf.**
Magyar nyelv	1	1	2	2
Irodalom	3	3	3	3
Első élő idegen nyelv*	4	4	4	4
Második idegen nyelv*	3	4	4	5
Matematika*	3	3	4	4
Történelem	2	2	3	4
Állampolgári ismeretek	-	-	-	1
Fizika	2	3	-	-
Kémia	1	2	-	-
Biológia	3	2	-	-
Földrajz	2	1	-	-
Természettudomány	-	-	2**	-
Ének-zene	1	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	-	-
Mozgóképkultúra és médiaismeret	-	-	-	1
Művészetek –Vizuális kultúra	-	-	1***	-
Digitális kultúra	2	1	2	-
Honvédelem	-	-	1	-
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (érettségi tantárgyakhoz rendelendő)	-	-	4**	4
Kötelező alapóraszám	***32***	***32***	***30***	***29***
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	4	5
Maximális órakeret	***34***	***34***	***34***	***34***

Megjegyzés:

*a csoportbontás jele

**A 11. és 12. évfolyamon legalább 4-4 tanórát bármely érettségi tantárgy oktatására kell felhasználni. Ha a tanuló a 11. évfolyamon a természettudomány (intézményünkben *biológiát, fizikát, földrajzot vagy kémiát*) tantárgyat tanulja, akkor legalább további 2 órát kell hetente egyéb érettségi tantárgyból felvennie.

***Művészeteken belül *Vizuális kultúrát* tanulnak.

2.3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei, a térítésmentesen igénybevehető tankönyv biztosítása

2.3.1. Alapelvek

A tantervi célkitűzéseinknek megfeleljen, hiteles ismereteket nyújtson, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, megfelelő nyelvezetű, stílusú, tanulható, motiváló legyen, ösztönözze az önálló ismeretszerzést, legyen a tanóra munkaeszköze, alkalmas legyen a differenciálásra, az ábrák, képek mennyisége, minősége, tartalma igazodjon a fejlesztési követelményekhez, sokféle feladatot tartalmazzon, didaktikai kimunkáltság jellemezze, elfogadható, reális áron kínálják. Esztétikailag megnyerő, könnyen áttekinthető, megfelelő méretű, szemléletes eszközök legyenek. A tankönyvek épüljenek egymásra horizontálisan és vertikálisan, biztosítsák az átjárhatóságot az iskola adott évfolyamain belül.

A tanítandó tananyagok és óraszámok meghatározásában nevelő testületünknek az 51/2012. (XII.21.) EMMI rendeletben rögzített kerettantervben és a pedagógiai programban megfogalmazott alapelvek és értékek szolgáltak vezérfonalul.

Az intézmény valamennyi tantárgy tanításához a tankönyvkiadók által összeállított tanterveket használja, hiszen a bennük megfogalmazott

- célok és feladatok,
- fejlesztési követelmények,
- témakörök, tartalmak,
- belépő tevékenységformák,
- a továbbhaladás feltételei,
- szempontjai a tanuló teljesítményének értékelésében a Kerettantervvel konformok, és az általuk szerkesztett tankönyvekre épülnek.

Iskolánkban a nevelő-oktató munka során csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használunk, amelyeket az oktatási miniszter hivatalosan tankönyvvé nyilvánított.

Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.

A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév júniusában) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.

Előnyben kell részesíteni azokat a taneszközöket:

- amelyek több éven keresztül használhatók;
- amelyek egymásra épülő tantárgyi rendszerek, tankönyvcsaládok, sorozatok tagjai;

- amelyekhez megfelelő nyomtatott kiegészítő taneszközök állnak rendelkezésre (pl. munkafüzet, tudásszintmérő, feladatgyűjtemény, gyakorló);
- amelyekhez rendelkezésre áll olyan digitális tananyag, amely interaktív táblán segíti az órai munkát;
- amelyekhez adott a lehetőség olyan digitális hozzáférésre, amely segíti a diákok otthoni tanulását az interneten elérhető tartalmakkal.

A kompetencia alapú oktatás megvalósításához olyan tankönyvet rendelünk, mely a tankönyvjegyzéken található, és a 2008. február 8-án megjelent 2/2008 (II.08.) OKM rendelettel kihirdetett, vagy azt követően miniszteri rendeletben kihirdetett vagy jóváhagyott kerettanterv alapján került kifejlesztésre és akkreditálásra, és legkorábban 2008. május 16-át követően kapott tankönyvvé nyilvánítási határozatot.

A 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 46.§ (5) alapján minden tanuló térítésmentesen kapja a tankönyveket.

2.3.2. A térítésmentes tankönyvekkel kapcsolatos eljárásrend

A térítésmentes tankönyvellátás biztosítására az iskolának több lehetősége is van:

- az iskolától történő tankönyvkölcsönzés,
- osztályteremben való elhelyezés,
- használt tankönyvek biztosítása,
- illetve ezek együttes alkalmazásával is rendelkezésre bocsájthatja a tankönyveket az intézmény az arra jogosultak számára.

A támogatás hatékony hasznosítása érdekében a tankönyvpiac rendjéről szóló törvény első helyen említi a könyvtári beszerzéseket, az ingyenes tankönyvellátásnak a könyvtári állományból kölcsönzés útján történő biztosítását.

A térítésmentes tankönyv kiadásának rendje:

- A tankönyveket a könyvtárból kölcsönzik ki a tanulók, amelyek beleltározásra kerülnek, kivéve a munkafüzeteket és a munkatankönyveket.
- Az iskola által, az iskolai könyvtár állományából biztosított térítésmentes tankönyvet, egyéb segédletet a tanuló köteles használható állapotban megőrizni és a tanév végén, érettségi után, osztályozó vizsga esetén a sikeres vizsgát követően a könyvtárnak visszaszolgáltatni.
- A tankönyv visszaadásakor a ceruzás bejegyzéseket a tanulónak ki kell radíroznia.

A térítésmentes tankönyv visszaszolgáltatásának rendje:

- Az ingyenes tankönyvet a tanuló az iskolai könyvtárosnak (szükség esetén az osztályfőnöknek) legkésőbb a tanév utolsó tanítási napján tiszta, rendezett, kiradírozott, csomagolásmentes formában adja le.

- Azoknak a tanulóknak, akik rajtuk kívül álló okok miatt nem tudták leadni tankönyveiket, pótnapot biztosítunk még a bizonyítványosztás előtt. A tankönyvek végső leadási határideje: június 25.
- Ha több évre szól a tankönyv, a fenti kötelezettség alól mentesül a tanuló addig, amíg az szükséges.
- Érettségi, javító- vagy osztályvizsga esetén a tankönyveket a sikeres vizsga napján kell leadni.
- Évismétlés esetén újabb tankönyvre a tanuló nem jogosult, csak abban az esetben, ha tankönyvváltás következik be.
- Amennyiben a diák a tankönyvek leadási határidejét nem tartja be, a könyvtáros értesíti az igazgatót. Az igazgató felszólítja a tanuló szüleit a mulasztás pótlására.

2.4. A Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

A tanulás legfőbb célja azon tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását.

A tevékenységre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszervezésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulói együttműködésen alapuló tanulásának erősítése mellett fontos szerepet kap az egyénre szabott tanulási lehetőségek megteremtése is.

Törekedve a digitális technológiával támogatott oktatási módszerek alkalmazására, valamint multidiszciplináris órák szervezése.

2.4.1. 1-2. évfolyamon

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.

- A kisgyermekek természetes érdeklődésének és nyitottságának megőrzése, orientálása és továbbfejlesztése.
- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése.
- A kisgyermekek fokozott játék- és mozgásigényének kielégítése.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A társakkal végzett közös tevékenységek élményének és örömének megerősítése.

- A társas kapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömének megismertetése.
- A tanulók ösztönzése saját környezetük megismerésére és megértésére.
- Az egészséges élet értékének felismertetése és tudatosítása a tanulókban.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- A sikeres óvoda–iskola átmenet érdekében a nyelvi, a mozgáskoordinációs és egyéb hátrányok iskolakezdéskor történő felmérése, és a hátrányok mértéke szerint a kompenzációs és fejlesztő gyakorlatok beépítése a tanórákba.
- Legfontosabb cél a beszéd és az anyanyelven történő kifejezőkészség fejlesztése, az olvasás és az írás stabil megalapozása.
- Alapkészségek fejlesztése.
- Az egészséges és harmonikus életvitelt megalapozó ismeretek átadása, a szokások kialakítása.
- A mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése.
- A digitális tananyagok használatakor, a digitáliseszközökkel megvalósuló képességfejlesztés, differenciálás.
- A személyes képességekbe vetett hit és önbizalom megteremtése.

A társakkal közösen végzett tevékenységek élményének és örömének megerősítése. A társaskapcsolatok kialakításához és gazdagításához szükséges beállítódások és képességek kialakítása és gyakoroltatása.

- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok tudatosítása és fejlesztése.
- A tanulás, az elsajátítás élményének és örömének megismertetése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A természettudományos gondolkodás megalapozása.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre nevelése.
- Stressz- és feszültségoldás technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- A gyermekek életkori sajátosságaira, kognitív fejlődésére, valamint kíváncsiságára építve képessé tegye őket szűkebb és tágabb környezetük, valamint saját testük megismerésére, a változások megértésére, alapvető ok-okozati összefüggések meglátására.

Alapvető fontossággal jelenik meg az egészség megőrzése és az egészséges életvitel összetevői közötti összefüggés felismerése, az egészséges életmód szokásainak alakítása, valamint az egészséget károsító hatások tudatos kerülésére való nevelés.

2.4.2. 3-4. évfolyamon

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítményelvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.

- Az önismeret fejlesztése az önmagára vonatkozó ismeretek és tapasztalatok gyarapításával és megbeszélésével.
- A mozgás, a rendszeres testedzés, a sportjátékok iránti kedv felkeltése és megerősítése.
- A megismerés, a megértés, a tanulás iránti érdeklődés és nyitottság megőrzése és továbbfejlesztése.
- A tanulók érdeklődésének felkeltése tágabb környezetük megismerése és megértése iránt.
- Az önálló tanuláshoz szükséges módszerek és eljárások kialakítása és megerősítése.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- Az első idegen nyelv játékos bevezetése, a nyelvtanulás iránti érdeklődés felkeltése. A számonkérés elsősorban szóban történik.

- A mindennapi életvitellel összefüggő gyakorlatias ismeretek nyújtása.
- Az egészséges életmód mindennapi feltételeinek és összetevőinek megismertetése.
- A tanuláshoz, a közös játékokban és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A stressz- és feszültségoldás különféle lehetőségeinek kimerítése a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban komoly eszköz a problémakezelés és a konfliktus-
- kezelés terén éppúgy, mint az interperszonális kapcsolatokban.
- A motoros fejlesztés eszközei a differenciálás és a motiváció fontos eszközei valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- Alapvető fontosságú a környezeti nevelés tanórán kívüli megvalósítása, a tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre való szocializálása, mely minden foglalkozásban helyet kap. Kulcsfontosságú a stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.
- A fő hangsúly az alapkészségek továbbfejlesztésén, az értő olvasás kialakításán, a szövegértés és - értelmezés megalapozásán van.

  Az olvasóvá nevelés a tanulócsoport érdeklődésének megfelelő gyermekirodalmi alkotások közös olvasásával, élményszerű feldolgozásával.

  A tanuláshoz, a közös tevékenységekben és feladatokban való részvételhez szükséges koncentrációs képességek és akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Egyszerű minták és sokoldalú lehetőségek adása az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A digitális kultúra életkori sajátosságokhoz illeszkedő, tevékenység- és cselekvésközpontú tanulása, valamint alkalmazása. E szakasz elsődleges feladata az attitűdformálás és a képességfejlesztés.
- A szóbeli és az írásbeli nyelvhasználathoz szükséges alapkészségek fejlesztése, gyakoroltatása.
- Az első idegen nyelv játékos bevezetése, a nyelvtanulás iránti érdeklődés felkeltése. Azoknak a készségeknek a kialakítása és állandó fejlesztése, melyek segítségével a tanuló saját gondolatait és elképzeléseit idegen nyelven is ki tudja fejezni. Az első idegen nyelv megválasztásakor biztosítani kell, hogy azt a felsőbb évfolyamokon is folyamatosan tanulhassák. A belépő első idegen nyelv oktatásában a távlati koncepciót

arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

- A stressz- és feszültségoldás különféle módszereinek használata a mindennapi nevelési és más közösségi szituációkban konfliktuskezelésre.
- A motoros fejlesztés, a differenciálás és a motiválás valamennyi képesség- és készségfejlesztési területen mind a tanórai, mind az egyéb foglalkozások során.
- A mozgásműveltség különböző sportágakban testet öltött formáinak elsajátítása.
- Tudjon információkat keresni az interneten, egyszerű eljárásokkal meggyőződni néhány, az interneten talált információ igazságértékéről. Képes legyen kiválasztani a számára releváns információt, felismerni a hamis információt.
- Legyen tisztában a személyes adat fogalmával, törekedjen megőrzésére, tudja használni a kapcsolattartás formáit és a kommunikáció lehetőségeit a digitális környezetben.
- Közvetlen tapasztalatokat szerzése a digitális eszközök használatával kapcsolatban.
- Megismertetni a mobileszközök alkalmazásának előnyeit, korlátait, etikai vonatkozásait.
- Tudjon életkorának megfelelően érthetően, az élethelyzethez igazodva kommunikálni.
- Ismerje fel az egészséges, gondozott környezet jellemzőit, fogalmazza meg, milyen hatással van a környezet az egészségére.
- Vegyen részt az iskolai környezetének kialakításában és rendben tartásában.
- Legyen tisztában az egészséges életmód alapelveivel, összetevőivel, az emberi szervezet egészséges testi és lelki fejlődéséhez szükséges szokásokkal, és igyekezzen azokat betartani.
- Ismerje fel a helyi természet- és környezetvédelmi problémákat, valamint azt, mely anyagok szennyezhetik környezetünket a mindennapi életben, mely szokások vezetnek környezetünk károsításához.
- Rendelkezzen felelősségtudattal rendelkezik szűkebb, illetve tágabb környezete iránt.
- Azon képességek, szokások fejlesztése, melyek a felsőbb évfolyamokon a tanulásához szükségesek.

2.4.3. 5-6. évfolyamon

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- Az önértékelés képességének kialakítása és fejlesztése.
- A tanulókban meglévő együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.

- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Az értelmes tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.
- A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképesség megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.
- Az idegen nyelvtudás mindennapi életben történő felhasználási lehetőségeinek megismertetése. Az idegen nyelv helyesírásának módszeres tanítása
- Más népek és kultúrák megismerése iránti igény és beállítódás kialakítása.
- Akarati tulajdonságok fejlesztése.
- Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem, a megkülönböztetés hátrányainak bemutatása és az ellenük való küzdelem az iskolában társadalmi fontosságú. Ennek etikai alapú megközelítése valamennyi tanórai és – a nevelési célzatú foglalkozások között kitüntetett helyen szereplő osztályfőnöki órák mellett – a tanórán kívüli foglalkozásban is elengedhetetlen. A nemzetiségek, a nyelvi-vallási etnikumok iránti megértő, befogadó attitűd, a kultúrtörténeti relevanciájuk, államalkotó jelentőségük bemutatása egyaránt lényeges az ismeretközlésben és a nevelés-oktatás egészén keresztül.
- Az ismeretek, alapfogalmak és a rendszerközpontú szemlélet mellett kell megfelelő teret engedni az ezeket nélkülözni nem képes kompetencialapú fejlesztésnek.
- Az egészséges életvitel kialakításához biológia tantárgy gyakorlati jellegű oktatásával kívánunk hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre késztetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok).
- Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és

államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcstan tantárgy terén.

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A korcsoporti sajátosságból adódó kíváncsiságnak, érdeklődésnek fenntartása az élő és élettelen környezet, a természet felé. Erre az érdeklődésre alapozva biztosítani azoknak a készségeknek és képességeknek a fejlesztését, amelyek alkalmassá teszik majd őket a felsőbb évfolyamokon a magasabb szintű természettudományok világában történő eligazodásra.
- A természettudomány tartalmi tudás bővítése mellett a természettudomány vizsgálati módszereinek megismertetése a gondolkodás és tudásalkalmazás készségeinek fejlesztése.
- Történelmi tudatosság és szemlélet kialakításának a megalapozása.
- Az éntudat és önismeret fejlődésének következtében kialakult saját érzelmek és gondolatok megfigyelése és ellenőrzése.
- Az aktuális csoportnormák vizsgálata, az igazságosság hiányának felismerése.
- A tanulókban meglévő együttműködő- és segítőkészség értékének tudatosítása és fejlesztése.
- Az egészséges életmóddal összefüggő pozitív beállítódások, magatartások és szokások megerősítése.
- A környezettel való harmonikus és konstruktív kapcsolathoz szükséges ismeretek, képességek és készségek kialakítása és fejlesztése.
- A megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékének tudatosítása.
- Olyan normatív értékeket közvetítése, amelyek a társadalom döntő többségének értékvilágát tükrözik.

  A tudatosan irányított tanulás feltételének megteremtése az érzékelés útján szerzett tapasztalatok gyűjtésével, rendszerezésével és sokoldalú értelmezésével.

  A kritikai és kreatív olvasás képességének fejlesztése.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása.
- A problémamegoldó gondolkodás és a döntésképesség megalapozása.
- A kreativitás fejlesztése.
- Az önálló tanulás és az önműveléshez szükséges ismeretek és képességek megalapozása.

- A nyelvtanulási motiváció fenntartása és erősítése, valamint a valós nyelvi helyzetekben egyre inkább használható nyelvtudás fejlesztése.
- Más népek és kultúrák megismerése iránti igény kialakítása.
- Az esélyegyenlőtlenség, a szegregáció elleni küzdelem. A befogadó attitűd kialakítása és erősítése.
- Olyan cselekvőképesség kialakítása, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja a megfelelő autonómia és nyitottság; a megoldási komplexitás.

2.4.4. 7-8. évfolyamon

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt. Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével igyekszünk a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:

- természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
- a jelen érdekfeszítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára; természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.
- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.
- A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- A képi reprezentációk értelmezéséhez és tanulásban való felhasználásukhoz szükséges vizuális képességek fejlesztése.
- A kulcsfogalmak tartalmának folyamatos gazdagítása és mélyítése.
- A problémaszituációkban is könnyen alkalmazható, és működőképes fogalomrendszer kiépítése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.

- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- Az emberiség előtt álló globális problémák megismerése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.
- Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.
- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.
- A formálódó absztrakt gondolkodás, az ok-okozati összefüggések megértésének fejlesztése.
- Életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtése az önkifejezéshez.
  Képessé tenni a múlt és a jelen társadalmi, gazdasági, politikai és kulturális folyamatairól és jelenségeiről árnyalt, megalapozott véleményt alkotni, illetve ezek alakításában cselekvően részt vállalni.
- Ismerje a demokratikus államszervezet működését, a jogállamiság elveit, az emberi jogokat, és legyen tisztában állampolgári jogaival és kötelességeivel.
- Képes legyen a társadalmi viszonyok és folyamatok értelmezésére.
- Ismerje a piacgazdaság működésének elveit, előnyeit és hátrányait, lehetőségeit, valamint veszélyeit, és ismereteit alkalmazni tudja saját döntései meghozatala során.
- Legyen tisztában a természetvédelem fontosságával, módszereivel és törvényi szabályozásával kapcsolatban.
- Tudja a természet, a társadalom és a gazdaság területére kiterjedően a fenntarthatóság fogalmát értelmezni; a fenntarthatóság gondolatára vezető tudományos tények, modellek megismerése.
- Tudatosítani a földi életközösségek jövőjéért viselt felelősséget, a személyes cselekvés lehetőségét.
- Tájékozódás és gondolkodás saját testi-lelki egészségéről.
- Az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése.
- A szociális képességek fejlesztése, az érzelmi intelligencia mélyítése és gazdagítása.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése.
- Más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak, életmódjának megismerése.
- Az önálló és kritikus attitűd kialakításának megkezdése a médiával kapcsolatban.

- Az információs technológia adta lehetőségek felhasználása a tanítás-tanulás folyamatában.
- Az életen át tartó tanulás megalapozása.
- A pályaválasztás segítő előkészítése.
- Segíteni a tanuló szocializációját: tájékozódását a mindennapi életben, felelős állampolgárrá válását, egyúttal felkészülését a felnőtt szerepekre.

2.4.5. 9-10. évfolyamon

- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz,
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása,
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre épülő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat,
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítését, gazdagítását a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával kívánjuk megvalósítani,
- az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban,
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismerése és gyakoroltatása;
- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátítása; a mentális képességek célirányos fejlesztése; az önálló tanulás és az önművelés alapozása.
- Képzelet, a kreativitás, zenei önkifejezés és az érzelmi intelligencia további fejlesztése.
- Az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása.
- Második idegen nyelv oktatásának megkezdése.
- Fokozatos kialakítása, bővítése az együttműködésre épülő kooperatív-interaktív tanulási technikáknak.
- Az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása.
- Kialakítani a természeti veszélyek és környezeti kockázatok reális értékelésének képességét, továbbá tudatosítani a megelőzés és a védekezés jelentőségét.
- Érdeklődés kialakítása más országok kultúrája, hagyományai iránt.

- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése, az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása; helyes magatartásformák megismerése és gyakoroltatása.

2.4.6. 11-12. évfolyamon

- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása.
- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása a környezeti, társadalmi és kulturális konfliktusok megbeszélése kapcsán.
- A véleményformálás, és a vélemények, érvek kifejtéséhez, értelmezéséhez, megvédéséhez szükséges képességek kialakítása.
- A kritikai gondolkodás megalapozása és fejlesztése.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- Az emberiség előtt álló globális problémák megismerése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése, az érettségi idejére az első idegen nyelv B1 szintű elsajátítása.
- A következő természettudományos tantárgy lezárása a különféle összefüggésekre alapozott, begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség alkalmazásaira épülő, a mindennapi életben és a munka világában felhasználható projekt munkával zárul. (10. évfolyamon kémia, 11. évfolyamon fizika, 12. évfolyamon biológia). A projektet témazáróként értékeljük. Földrajz tantárgyból a kilencedik évfolyam végén teszt formájában kérjük számon a tanultakat.
- A technikai fejlődés lehetőségeinek kritikus szemléletű vizsgálata.
- A teremtett rend, világ, a fenntarthatóság összefüggéseinek értelmezése, az emberiség ökológiai cselekvési lehetőségeinek vizsgálata.
- A közösségek demokratikus működésének megértését elősegítő alapelvek megismertetése.
- Az európai és a nemzeti azonosságtudat erősítése, ápolása.

- Az egyéni és a közérdek, a többség és a kisebbség fogalmának tisztázása a környezeti, társadalmi és kulturális konfliktusok megbeszélése kapcsán.
- A véleményformálás, és a vélemények, érvek kifejtéséhez, értelmezéséhez, megvédéséhez szükséges képességek kialakítása.
- A komplex és különböző forrásokból származó információk kezeléséhez szükséges képességek kialakítása és fejlesztése.
- Az önálló, felnőtt élettel kapcsolatos helyes döntések megalapozása.
- A tanulók felkészítése a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra.
- A tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakítása.
- Az emberiség előtt álló globális problémák megismerése.
- Az idegen nyelvű kommunikáció fejlesztése. Az érettségi idejére az első idegen nyelvből képes elérni a B2 szintet, de legalább a középszintű nyelvi érettségit (B1 szint) teljesítése. Önálló nyelvtanulásra való tudatos felkészítés.

2.5. A mindennapos testnevelés biztosítása

A nemzeti köznevelésről szóló törvényben foglalt kivételekkel az iskola a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében szervezi meg. A 2011. évi CXC. Nkt. 27. § (11) bekezdése alapján a tanórai keretben szervezett heti 5 órából legfeljebb heti 2 óra váltható ki a sportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg vagy nem követi. Az Úszó Nemzet program keretében a 2011. évi CXC. Nkt. 27. § (11a) bekezdése szerint biztosítunk lehetőséget az úszásoktatásra. Köznevelési típusú sportosztályaink esetén a mindennapos testnevelés heti 3 testnevelés óra kötelező tanórai foglalkozás keretében és heti 2 óra - versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján a sportoló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában - a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel valósul meg. Ennek ellenőrzése félévente az edzők által aláírt, lepecsételt, hitelesített edzésnaplók bemutatásával történik. Az alsó, felső és gimnáziumi tagozaton az iskolai sportköri foglalkozások délután egyéb foglalkozások keretében zajlanak a szaktanárok, nevelők, szakedzők vezetésével. A foglalkozások tartalmát tekintve törekedni kell arra, hogy megfeleljen a tanulók életkori sajátosságainak, tehát:

- vegye figyelembe a tanulói igényeket
- fordítson gondot új játékok tanítására

- legyen változatos, igazodjon az adott évszak sajátosságaihoz
- törekedjen a sport megszerettetésére, keltse fel a mindennapi mozgás iránti igényt
- lehetőség szerint vonja be a tanulók családját.

2.6. Választható tantárgyak, foglalkozások, továbbá ezek esetén a pedagógusválasztás szabályai

2.6.1. Választható tantárgyak és foglalkozások, pedagógusválasztás

A tanulói részvétel szempontjából a tanítási óra lehet kötelező, kötelezően választandó, és szabadon választható tanítási óra. A szabadon választható órákat minden évben a tanulók igényének megfelelően szervezzük. A felajánlottak komplex foglalkozások:

A komplexitás jellemzői:

- tantárgyakon átívelő,
- sokoldalú megközelítése egy adott tartalomnak,
- a természet és társadalom kapcsolatrendszerének holisztikus megközelítése,
- kölcsönös kapcsolat, sokféleség összekapcsolódása,
- különféle tevékenységek,
- kapcsolatközpontú,
- rendszerező,
- projekt,
- értelem és érzelem,
- változás,
- ismeretek összekapcsolása,
- módszerek sokfélesége,
- egység,
- gondolkodásmód.

Lehetőségeink:

- erdei iskola,
- tábor,
- tanulmányi kirándulás,
- akadályverseny,
- városismereti játék,
- játékok,
- kézműves foglalkozások,
- dráma játékok,

- „akciók", „látogatások",
- versenyek,
- szakkörök,
- iskola zöldítése,
- témanap, témahét,
- „DÖK – nap"
- „jeles napok"
- projektek,
- családok környezetkultúrájának bemutatása.

Az egyes órák, foglalkozások jelentkezésekor lehetőséget biztosítunk a tanulóknak, hogy éljenek a pedagógusválasztás lehetőségével. Ennek figyelembevétele a következő tanévre összeállításra kerülő tantárgyfelosztás függvényében történhet.

2.6.2. Az érettségire felkészítő (fakultációs) órák, azok célkitűzései

A fakultációs foglalkozásoknak négy fő célja van:

- felkészítés kötelező érettségi tantárgyakból emelt szintű érettségi követelményeire, nem kötelező érettségi tárgyak esetében középszintű érettségi követelményeire,
- közép- és emelt szintű érettségi felkészítés a 11-12. évfolyamon már nem tanított tantárgyakból,
- színvonalas és igényes képzés biztosítása tanulóink érdeklődési körének megfelelően,
- felkészítés az egyetemi tanulmányokra.

Tantárgyak választása

A fakultációs órák kiválasztása és véglegesítése a 10. évfolyam második felében történik. A második félév első hónapjában 10. évfolyamos diákjaink számára többféle tájékozódási lehetőséget biztosítunk a fakultációs kínálat megismerésére:

- tájékoztatás a fakultációs órák választásának, változtatásának szabályairól, az órák tartalmáról, követelményeiről és számonkérési módjairól,
- személyes osztályfőnöki és szaktanári segítség a választáshoz.

2.6.3. Fakultációs órák fölvétele, változtatás a fakultációs órákban

A fakultációs órák szervezése a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 15.§ rendelkezései szerint történik. Minden év ***április 15-ig*** az iskola tájékoztatja a 10. illetve 11. évfolyamos tanulókat a választható tantárgyakról, az érettségi vizsgára történő felkészítés szintjéről, valamint a tantárgyat előreláthatóan oktató pedagógus személyéről, a jelentkezés módjáról, lépéseiről.

A diákok szülői támogató aláírással ellátott nyomtatványon nyilatkoznak arról minden év ***április 30-ig***, hogy milyen fakultációs órákat szeretnének tanulni a 11. illetve a 12. évfolyamon. A döntésnél az alábbiakat kell figyelembe venni:

- Minden diák legfeljebb két fakultációs órát választhat.
- A fakultáció kiválasztásának szabadságát csupán az korlátozhatja, hogy van-e elegendő számú jelentkező a csoport elindításához (legalább öt fő jelentkezése szükséges).
- Órarendi szempontból megoldható-e a diák által választott párosítás.

Minden év ***május 10-ig*** az igazgatóság összesíti a beérkezett adatokat és mérlegeli azt, hogy az iskola erőforrásai – figyelembe véve az egyes tantárgyak eltérő sajátosságait – milyen csoportok indítását teszik lehetővé. Ennek alapján tájékoztatást nyújt a 10. valamint 11. évfolyam diákjainak arról, hogy

- milyen tantárgyakból gyűlt össze elegendő számú jelentkezés a csoport elindításához,
- a létszámoktól függően az egyes tantárgyakból várhatóan hány csoport indul,
- a tervezett órarend értelmében milyen tantárgypárosítások lehetségesek.

A szülők és a diákok az iskola által nyújtott információk alapján meghozzák végleges döntésüket, és erről a szülő és a diákok aláírásával ellátott, az osztályfőnöknek leadott űrlapon nyilatkoznak. A végleges jelentkezés határideje: ***május 20.***

A tanuló a tanév során egy alkalommal az igazgató engedélyével módosíthatja választását.

2.6.4. Felkészítés az érettségi vizsgára

A középszintű és emelt szintű érettségi vizsga témakörei és a vizsga lebonyolításának szabályai megegyeznek a 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról, valamint Az érettségi vizsga részletes követelményeiről szóló 40/2002. (V. 24.) OM rendelet rendelkezéseivel.

A kötelező vizsgatárgyakon kívül az iskola emelt szintű érettségi vizsgára felkészítést vállal az alábbi tantárgyakból:

- 2. idegen nyelv
- biológia
- kémia
- földrajz

A kötelező vizsgatárgyakon kívül az iskola középszintű érettségi vizsga felkészítést vállal az alábbi tantárgyakból:

- testnevelés
- digitális kultúra
- vizuális kultúra
- állampolgári ismeretek

Iskolánk csak a rendes vizsgaidőszakra fogad nem helyben tanulói jogviszonnyal rendelkező érettségizni szándékozó jelentkezőt, s csak abban az esetben, amennyiben a választott tárgyból az adott évben érettségi vizsgát szervez.

2.7. Az egyes középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei

(4. számú melléklet)

2.8. A közösségi szolgálat teljesítésének szabályai

(3. számú melléklet)

2.9. Beszámoltatás és értékelés – a tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módja, magatartás és szorgalom minősítése

2.9.1. Az értékelési rendszer célja

A különböző értékelési formák alapján kapott információk egyrészt a tantestület, a tanulók, a szülők, a fenntartó és a tágabb környezet tájékoztatására szolgálnak, másrészt a célkitűzéseink, munkaterveink állandó kontrollját, esetleges korrekcióját segítik elő. A tanítás-tanulás egész rendszerének folyamatos javítása, a pedagógiai folyamat minél átfogóbb vizsgálata, ellenőrzése és minősítése segítségével. Az értékelés mindig legyen: személyre szóló, tárgyszerű, érveken alapuló, ösztönző hatású, önállóságot erősítő, nyilvános, folyamatos és kiszámítható.

2.9.2. Ellenőrzés és értékelés alapelvei

A tanulói teljesítmények rendszeres ellenőrzését-értékelését a pedagógiai folyamat egyik meghatározó elemének tartjuk. Motiváló, fejlesztő szerepének fontossága főként abban ragadható meg, hogy átgondolt alkalmazása cselekvésre, fokozott erőfeszítésre, a pedagógiai folyamatban való aktív részvételre ösztönzi a diákokat.

Hozzájárulhat továbbá a mértéktartó önbizalom kialakulásához, a tanulók teljesítőképessége és igényszintje közötti összhang megteremtéséhez. Mindezeken túl természetesen fontos információkat küld a tanárnak és szülőnek is.

A projekt, témahét, tantárgytömbösítés nem igényel speciális értékelési módot.

A nevelőtestület célkitűzései az ellenőrzés-értékelés hatékonyabbá tétele érdekében:

- Egységes értékelési rendszer.
- Differenciált, személyre szabott értékelés.
- Folyamatos, nyílt, előremutató.
- Igazságos, segítő szándékú teljesítményre motiváló.
- A pedagógusainknak folyamatosan, rendszeresen össze kell vetniük a tanulók fejlődéséről nyert adatokat a tanulók fejlődése iránt támasztott követelményekkel.

- Az ellenőrzésnél, értékelésnél nem szorítkozhatunk csupán az ismeretek, készségek értékelésére, folyamatosan kell értékelnünk a tanulók képességeinek, magatartásának, egész személyiségének fejlődését.
- Törekedjünk, hogy minél több adattal rendelkezzünk a tanulókról, fejlődésükről, problémáikról, ezért az ismeretek feldolgozásának különböző szakaszaiban, valamint az órán kívüli tevékenység közben is figyeljük a tanulók magatartását, érdeklődését, figyelmét, fejlődésének jegyeit.
- Ügyelnünk kell arra, hogy ne csak a szorosabb értelemben vett szaktárgyi tudást és előrehaladást, hanem a tanulók valamennyi pedagógiai szempontból fontos tevékenységét és ezekben elért fejlődését értékeljük.
- Vegyük figyelembe a gyermekek jellemző vonásait, életkori sajátosságaikat és a közösségben elfoglalt helyzetüket.
- Értékelésünk minél tárgyszerűbb legyen, s arról tájékoztassa a tanulót, hogy tennivalójának mely részét oldotta meg sikeresen, hol, miben hibázott, mi lehet a hiba oka, és mit kell tennie a hibák kijavítására.
- Teremtsünk megfelelő légkört az ellenőrzéshez! A gyerekek értsék és érezzék, hogy az ellenőrzés- és a vele együtt járó értékelés – nem a bizalmatlanság jele, hanem arra szolgál, hogy rávilágítson, hogy megfelelő ütemben, irányban haladnak-e a tanulásban.
- A készségtárgyak érdemjegyeivel is motiváljunk, ne csak a kész munkát értékeljük, hanem az odavezető utat, akarat befektetést is.

2.9.3. Osztályzatok, érdemjegyek

- Érdemjegyet szóbeli feleletre, írásbeli (témazárók, felmérők) vagy gyakorlati, projekt munkára, önálló kiselőadásra, házi dolgozatokra, órai munkára, versenyen történő részvételért, tanulói alkotásokért, füzetekért, mérési eredményekért, vizsgákért lehet adni.
- A tanár a tanulók megnyilvánulásait szóban is értékelje, világítson rá a hiányosságaira és pozitívumaira.
- Mind a szóbeli feleletek, mind az írásbeli munkák értékelése és az érdemjegyek a közösség előtt hangozzanak el.

Az érdemjegyek ajánlott száma egy félévben:

heti 1 órás tárgynál	3 jegy
heti 2 órás tárgynál	3-4 jegy
heti 3 órás tárgynál	4-5 jegy
heti 4 vagy ennél több órás tárgynál legalább	5 jegy

Törekedni kell arra, hogy az érdemjegyek adása időarányosan történjék a félév során.

Az írásbeli és szóbeli ellenőrzés aránya, a témazáró dolgozatok százalékos értékelése a NAT és a kerettanterv alapján kidolgozott helyi tantervekben kerülnek meghatározásra.

Első évfolyamon félévkor és év végén a második évfolyamon félévkor szöveges értékelést adunk. 1. évfolyamon félévkor és év végén; belépő idegen nyelv értékelésénél nem buktatunk, amennyiben a tanuló hiányzása eléri az óraszám 30 %-át, javítóvizsgát tehet.

A tanulók előmenetelét félévkor és év végén minősíteni kell, ami a tanulást, a fejlődést és a teljesítményt motiválja.

Alsó tagozatban az 1. évfolyamon félévkor és év végén, valamint a 2. évfolyamon félévkor szöveges értékelést adunk az osztályzatok mellett a következőképpen, előzetes szempontok alapján fogalmazott szöveggel.

A 2. évfolyam év végén, a 3. és a 4. évfolyamon félévkor és év végén osztályzatot kapnak a tanulók.

Az érdemjegyek értéke és bejegyzésének módozatai:

- A témazárók, összefoglaló jellegű teljesítmények érdemjegyei a félévi és év végi osztályzatok alakításában hangsúlyosabbak, ezeket a naplóban piros színnel jelöljük.
- Szóbeli vagy írásbeli feleletek, kísérleti, munkáltató órán végzett tevékenység az osztálynaplóba kékkel beírt osztályzattal történik.
- Az érdemjegyekről a tanító/szaktanár dönt.
- Az érdemjegyeket az elektronikus naplóba a szaktanár jegyzi be.
- A feladatlap, a témazáró csak abban az esetben osztályozható, amennyiben azt az SZMSZ-ben meghatározott időn belül a tanító/tanár kijavítva, értékelve visszaadja a tanulónak, aki elvégzi a fejlődés érdekében a nélkülözhetetlen javítást. Ezeket a feladatlapokat a tanév végéig meg kell őrizni.
- Minden írásbeli munkát a minősítés után megtekintésre vissza kell adni a tanulóknak.

A dolgozatok értékelése szakmai munkaközösségenként a következő:

Alsó tagozat	**Társadalom tudományi munkaközösség**	**Mozgás munkaközösség**	**Idegen nyelvi munkaközösség**	
			általános iskolai tagozaton	***gimnáziumi tagozaton***
0% - 39% = 1	0% - 49% = 1	0% - 39% = 1	0% - 39% = 1	0% - 49% = 1
40% - 62% = 2	50% - 64% = 2	40% - 59% = 2	40% - 59% = 2	50% - 59% = 2
63% - 79% = 3	65% - 74% = 3	60% - 79% = 3	60% - 79% = 3	60% - 74% = 3
80% - 89% = 4	75% - 89% = 4	80% - 89% = 4	80% - 89% = 4	75% - 89% = 4
90% - 100% = 5	90% - 100% = 5	90% - 100% = 5	90% - 100% = 5	90% - 100% = 5

Természettudományos munkaközösség		
	matematika	*digitális kultúra*
0% - 39% = 1 40% - 57% = 2 58% - 75% = 3 76% - 89% = 4 90% - 100% = 5	0% - 35% = 1 36% - 50% = 2 51% - 70% = 3 71% - 85% = 4 86% - 100% = 5	0% - 25% = 1 26% - 39% = 2 40% - 59% = 3 60% - 79% = 4 80% - 100% = 5

Az értékelést, osztályzást, a félévi és év végi osztályzatok átlagát a súlyozott matematikai átlag szerint 0,60-tól felfelé kell kerekíteni.

Az általános iskolai tagozaton a továbbhaladáshoz tantárgyanként az elégséges osztályzat megszerzéséhez minimum 1,71-es érdemjegy átlag szükséges.

Gimnáziumi tagozaton a továbbhaladás feltétele valamennyi tantárgy esetében az évközi jegyek 2,00 vagy afeletti átlaga.

2.9.4. Értékelőlapok – alsó tagozat

1. évfolyam félév

Magatartása: .....

Szorgalma: .....

Magyar nyelv és irodalom:

- Hangképzése: pontos – javítást igénylő – logopédus által fejlesztésre szorul.
- Beszéde: érthető – nehezen érthető.
- Hangereje: megfelelő – halk – harsány.
- A hallott szöveget önállóan megérti – segítséggel érti meg – nem érti meg.
- Szóbeli kifejezőkészsége: választékos– jó –megfelelő – nehézkes.

Olvasás:

- Betűismerete: pontos – bizonytalan – hibás. Téveszti a ..... betűket.
- Hangos olvasáskor: szavanként olvas – szótagol – a szavakat betűzi. Tartja – nem tartja a szóhatárokat/mondathatárokat.
- Hibái: betűt cserél – kihagy – tévesen olvas – elakad.
- Szövegértése: pontos – megfelelő – bizonytalan– segítséget igénylő.

Írás:

- Betűi és betűkapcsolásai: szabályosak – szabálytalan
- Írásképe: megfelelő – nem megfelelő
- Írástempója: jó – gyors – lassú

- Írottról írottra hibátlanul – kevés hibával – sok hibával másol.
- Nyomtatottról írottra hibátlanul – kevés hibával – sok hibával másol.
- Tollbamondás után hibátlanul – kevés hibával – sok hibával ír.

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: kialakult – kialakulatlan
- Számszomszédokat: felismeri – téveszti – nem ismeri fel.
- A relációkat felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.
- A számok bontását önállóan – segítséggel – nem képes elvégezni.
- Összeadás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Kivonás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Pótlás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Sorozatot önállóan – segítséggel képes folytatni.

Ének – zene:

- A tanult dalok dallamát, szövegét ismeri – nem ismeri.
- Dalos játékokban szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt.

Vizuális kultúra:

- Munkái : Kreatívok – esztétikusak – pontatlanok – javításra szorulnak

Technika és tervezés:

- Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő- fejlesztésre szorul.
- Munkadarabjai: pontosak – pontatlanok.

Testnevelés:

- Órai tevékenysége: aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – passzív – rendbontó.
- Mozgása: harmonikus – fejlesztésre szorul.

Etika/Hit és erkölcstan:

- A társadalmi értékeket, szokásokat: felismeri, jól gyakorolja - segítséget igényel.

Értékelés:

kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Kelt.: Érd, 20.....

PH

_____

osztályfőnök

1. évfolyam év vége

Magatartása: .....

Szorgalma: .....

Magyar nyelv és irodalom:

- Hangképzése: pontos – javítást igénylő – logopédus által fejlesztésre szorul.
- Beszéde: érthető – nehezen érthető.
- Hangereje: megfelelő – halk – harsány.
- A hallott szöveget önállóan megérti – segítséggel érti meg – nem érti meg.
- Szóbeli kifejezőkészsége: választékos– jó –megfelelő – nehézkes.

Olvasás:

- Hangos olvasáskor: szavanként olvas – szótagol – a szavakat betűzi. Tartja – nem tartja a szóhatárokat/mondathatárokat.
- Hibái: betűt cserél – kihagy – tévesen olvas – elakad.
- Szövegértése: pontos – megfelelő – bizonytalan– segítséget igénylő.

Írás:

- Betűi és betűkapcsolásai: szabályosak – szabálytalan
- Írásképe: megfelelő – nem megfelelő
- Írástempója: jó – gyors – lassú
- Írottról írottra - hibátlanul – kevés hibával – sok hibával másol.
- Nyomtatottról írottra - hibátlanul – kevés hibával – sok hibával másol.
- Tollbamondás után - hibátlanul – kevés hibával – sok hibával ír.

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: kialakult – kialakulatlan
- Számszomszédokat: felismeri – téveszti – nem ismeri fel.
- A relációkat felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.
- A számok bontását önállóan – segítséggel – nem képes elvégezni.
- Összeadás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Kivonás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Pótlás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved
- Sorozatot önállóan – segítséggel képes folytatni.
- Szöveges feladatokban: önálló – bizonytalan

Ének – zene:

- A tanult dalok dallamát, szövegét ismeri – nem ismeri.
- Dalos játékokban szívesen – passzívan – rendbontóan vesz részt.

Vizuális kultúra:

- Munkái: Kreatívok – esztétikusak – pontatlanok – javításra szorulnak

Technika és tervezés:

- Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő- fejlesztésre szorul.

- Munkadarabjai: pontosak – pontatlanok.

Testnevelés:

- Órai tevékenysége: aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – passzív – rendbontó.
- Mozgása: harmonikus – fejlesztésre szorul.
- A terhelést kiválóan – jól – megfelelően – alig bírja.

Etika/Hit és erkölcstan:

- A társadalmi értékeket, szokásokat: felismeri, jól gyakorolja - segítséget igényel.

Értékelés:

kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Kelt.: Érd, 20.....

PH

_____ _____

intézményvezető osztályfőnök

2. évfolyam félév

Magatartása: .....

Szorgalma: .....

Magyar nyelv és irodalom

- Hangképzése: pontos – javítást igénylő – logopédus által fejlesztésre szorul.
- Beszéde: érthető – nehezen érthető.
- Hangereje: megfelelő – halk – harsány.
- Szóbeli kifejezőkészsége: választékos – jó –megfelelő – nehézkes.
- Kérdések, utasítások megértése: pontos – jó – pontatlan

Olvasás:

- Hangos olvasáskor: folyamatosan – szólamokban – szavanként – szótagolva olvas
- Hibáit: észreveszi, javítja – figyelmeztetésre javítja – nem képes javítani
- Szövegértése: pontos – megfelelő – bizonytalan

Írás:

- Írásképe: igényes – kevésbé igényes - igénytelen
- Írástempója: jó – gyors – lassú
- Másolás: hibátlan – kevés hibával – sok hibával
- Tollbamondás: hibátlan – kevés hibával – sok hibával

Nyelvtani, helyesírási ismeretek:

- Az ábécét pontosan – pontatlanul – nem tudja

- Betűrendbe sorolni önállóan – segítséggel – segítséggel sem tud.
- Az elválasztás szabályait biztosan – kevés hibával – sok hibával alkalmazza.

Matematika:

- Számfogalma a tanult számkörben: kialakult – kialakulatlan.
- Számszomszédokat: felismeri – téveszti – nem ismeri fel.
- A relációkat felismeri – segítséggel ismeri fel – nem ismeri fel.
- Összeadás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved.
- Kivonás: pontos – alkalmanként hibázik – gyakran téved.
- Önellenőrzése: jó – elfogadható – pontatlan.

Környezetismeret:

- A tanultakról kiemelkedő a tudása – biztos a tudása – hiányosak az ismeretei.
- Szokásrendjének alakulása: Közvetlen környezetével szemben igényes – még nem elég igényes.
- Testének, ruházatának, eszközeinek épségére vigyáz – nem mindig ügyel– nem vigyáz.

Ének – zene:

- A tanult dalok dallamát, szövegét ismeri – nem ismeri.
- A tanult ritmusértékeket jól alkalmazza – megnevezi – nem ismeri.

Rajz és vizuális kultúra:

- Munkái: Kreatívok – esztétikusak – pontatlanok – javításra szorulnak

Technika és életvitel:

- Kézügyessége: kiemelkedő – jó – megfelelő- fejlesztésre szorul.
- Munkadarabjai: pontosak – pontatlanok.

Testnevelés és sport:

- Órai tevékenysége: aktív – csak biztatásra tevékeny – nem szívesen vesz részt – passzív – rendbontó.
- Mozgása: harmonikus – fejlesztésre szorul.
- A terhelést kiválóan – jól – megfelelően – alig bírja.

Erkölcstan/Hit és erkölcstan:

- A társadalmi értékeket, szokásokat: felismeri, jól gyakorolja - segítséget igényel.

Értékelés:

kiválóan teljesített – jól teljesített – megfelelően teljesített – felzárkóztatásra szorul

Kelt.: Érd, 20.....

PH

intézményvezető osztályfőnök

Első és második évfolyam értékelésénél az erkölcstan ill. a hit és erkölcstan tantárgy értékelésénél az alábbi szöveges értékelést alkalmazzuk:

- Szociális érzékenység: fejlett – átlagos (megfelelő)
- Véleményét: bátran, udvarias formában kinyilvánítja – bátortalan (kérdésekre válaszolva)
- Szituációs helyzeteket: jól oldja meg – segítséggel oldja meg.
- A társadalmi értékeket, szokásokat: felismeri, jól gyakorolja – segítséget igényel.

Első évfolyamon negyedévente csak szöveges értékelést alkalmazunk minden tantárgy esetében. A második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

Második évfolyamtól az átjárhatóság érdekében a tanulók teljesítményét, előmenetelét év közben érdemjeggyel is értékeljük.

Harmadik és negyedik évfolyamon minden tantárgyból érdemjeggyel minősítjük a tanulók teljesítményét, előmenetelét. Második évfolyam év végén, harmadik és negyedik évfolyamon félévkor és év végén osztályzattal értékelünk.

A tantárgyankénti részletes ismeretekre, készségekre, képességekre vonatkozó szöveges értékelés évfolyamonként (1-2. évfolyam) kidolgozva megtalálható a helyi tantervekben.

2.9.5. Értékelés 2. évfolyam végén, 3-4. évfolyamon, felső- és gimnáziumi tagozaton

Az osztályozás a szaktárgyaknál 5; 4; 3; 2; 1 érdemjeggyel történik:

- Az év végi osztályzat az egész évi teljesítményt értékeli, tömbösített tárgy esetén az adott félévit, amely egyben a tanuló bizonyítványába is bekerül.
- A szaktanár által megállapított osztályzatot a nevelőtestület az osztályozó értekezleten a tanuló javára (az érintett pedagógus figyelmének felhívása után) indokolt esetben módosíthatja. A nevelőtestületi hatáskör az adott évfolyamon tanító tanárok csoportjára átruházható.
- Vizsgán kapott osztályzatot a nevelőtestület nem változtathatja meg.

Jeles (5): Ha a tantervi követelményeknek a tanuló eleget tesz. Ismeri, érti és tudja a tananyagot és képes alkalmazni. Pontosan, szabatosan fogalmaz. Lényegre mutatóan definiál, vissza tudja adni a szabályt. Tud szabadon, önállóan beszélni.

Jó (4): Ha a tantervi követelményeknek, kevés, jelentéktelen hibával eleget tesz. Apró bizonytalanságai vannak, Kisebb előadási hibákat vét, definíciókat tudja.

Közepes (3): Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, többször szorul nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre). Ismeretei felszínesek. Kevéssé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli feladatát. Rövid mondatokat mond (párbeszéd alakul ki tanár és tanuló között).

Elégséges (2): Ha a tantervi követelményeknek nagy hiányosságokkal tesz csak eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban képtelen önálló feladatvégzésre.

Elégtelen (1): Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem képes eleget tenni. A minimumot sem tudja.

Az előírt tananyagot minden esetben a helyi tanterv mellékletét képező egyes tantárgyak tanterve tartalmazza. A tantervek minden esetben megegyeznek a központi kerettantervi szabályozásokkal. A tananyagtartalmakat lásd az egyes tantárgyak tanterveinél.

Követelményrendszer: A tanulók legfontosabb kötelessége a tanulás. Iskolánk valamennyi diákjával szemben támasztott követelmény, hogy képességének megfelelően aktívan vegyen részt a tanítási-tanulási folyamatban. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretek, képességek, tudás alapkövetelményeit a kerettanterv, illetve a helyi tanterv tartalmazza.

Tantárgyi dicséretet kaphat az a tanuló, akinek többnyire jeles osztályzatai vannak, a munkához való hozzáállása az osztály számára példamutató.

A tantárgyi dicséretet a szaktanár javasolja, melyet az osztályban tanító tanárok az osztályozó konferencián véleményezhetnek és felülbírálhatnak.

Félévkor a tájékoztatóban 2-12. évfolyamon – ennek jelölése „5d", év végén a bizonyítványba a jegyzet soraiban a tantárgyak felsorolásával kerül be.

A magyar nyelvből és magyar irodalomból külön osztályzatot kapnak a tanulók.

A témazáró szintű írásbeli beszámolót egy héttel a megírás előtt köteles a tanár bejelenti a tanulóknak és az osztályban tanító tanároknak az e-naplóban.

Ugyanazon a napon legfeljebb két témazáró írható.

Gimnáziumi tagozaton a továbbhaladás feltétele valamennyi tantárgy esetében az évközi jegyek 2,00 vagy afeletti átlaga.

Formái	Korlátok a számonkért anyaggal kapcsolatosan
– Írásbeli beszámoló nyílt kérdésű, – kifejtő zárt, – feladatválasztós tesztek, – „röpdolgozatok", – tudáspróbák – gyakorlatok, alkotások stb.	– Az éppen tanult témakörből, maximum 2-3 lecke anyagából. – Erősítő szakaszok után.
– Témazárók, esszék – Meghatározott műfajú fogalmazások	– A tanult anyagrész összefoglalása, témakör lezárása után.
– Felmérők – Mérések (helyi, országos)	– Félévkor és év végén féléves, illetve éves anyagból. – Év elején tájékozódó jelleggel.

2.9.6. Magatartás és szorgalom értékelése

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

Az értékelésre, az osztályozásra vonatkozó irányelveket, valamint a jutalmazási és büntetési fokozatokat a tanév elején (ha szükséges folyamatosan), a gyermekekkel és a szülőkkel ismertetni kell. A tanulók magatartásának és szorgalmának megítélése az egész nevelőtestület, illetve az egyes pedagógusok felelőssége, az ennek megfelelő értékelés előterjesztése az osztályfőnök joga és kötelessége.

Ahhoz, hogy a tanulók minősítése a lehető legreálisabb és legmegalapozottabb legyen, a nevelőtestület tagjainak és az osztályfőnököknek folyamatos, következetes tájékozódásra és kommunikációra kell törekedniük.

Alapelvek:

- Segítse a tanuló önismeretének fejlődését, adjon lehetőséget az önnevelésre.
- Mindig legyen személyre szabott.
- Segítse az iskola oktatási, nevelési céljainak elérését.

- A pozitív értékelés dominájon, de mindig maradjon meg a realitás szintjén.

A **magatartás** érdemjegye az életkori sajátosságokhoz igazodva fejezi ki a közösséghez, annak tagjaihoz való viszonyt (felelősségérzet, a közösség érdekében végzett tevékenység, viselkedés, hangnem).

A magatartásjegy kialakításának elvei:

- Az értékelés az életkorhoz mérten a tanuló *tanórai*, *tanórán kívüli iskolai* és *iskolán kívüli* fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyát, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli.
- A magatartás nem azonos a magaviselettel. A fegyelmezettség önmagában nem példás magatartás.
- A magatartásjegy kialakításában a *erkölcsi tartás*, a morális tulajdonságok (becsületesség, *kudarctűrés*, önfegyelem) is fontos szerepet játszik.

Ez személyiségfüggő, a magatartáshoz nincs köze, értékeléskor az introvertált tanulók komoly hátrányba kerülnének!

A magatartás értékelésének szempontjai:

- megfelelés az iskolai követelményeknek,
- házirend betartása,
- késések, igazolatlan mulasztások száma,
- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszony,
- beilleszkedés a közösségbe,
- mások beilleszkedésének segítése,
- *aktív* részvétel a közösség előtt álló feladatok megoldásában, személyiségéből fakadó tulajdonságok figyelembe vételével,
- segítőkészség a problémák feltárásában megoldásában,
- megfelelés az elvárható viselkedési normáknak,
- udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangnem jellemzi.
- a tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás.

magatartás	példás	jó	változó	rossz
házirend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
fegyelmezettség, önfegyelem	nagyfokú	jó, megfelelő	gyenge, de fegyelmezhető	fegyelmezetlen

viselkedés, hangnem	kifogástalan, példamutató	megfelelő	elfogadható, néha udvariatlan	kulturálatlan, erősen kifogásolható
kapcsolat társaival	kiegyensúlyozott, segítőkész	általában jó, segítőkész	ingadozó	közömbös, agresszív, durva
közösségi munkában való részvétel	kezdeményező, aktív	aktivizálható	közömbös, érdektelen	negatív, rontó
hatása a közösségre	pozitív, példamutató	pozitív irányú, befolyása nincs	semleges, nem árt	negatív, elutasító

Példás magatartást félévkor és tanév végén az a tanuló nem kaphat, akinek van osztályfőnöki, vagy szaktanári figyelmeztetője, ill. csak változó lehet annak a magatartása, aki igazgatói, igazgatóhelyettesi figyelmeztetőt kapott.

A szorgalomjegy kialakításának elvei:

A tanuló szorgalomjegyében kifejezésre jut:

- a tanuló tudás iránti igénye (szelektál-e a tárgyak között vagy minden tárgyat igyekszik tanulni),
- a tanuló képességéhez mért teljesítménye,
- a tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége),
- a tanuló részvétele az órák menetében(aktivitás),
- a tanuló írásos és manuális munkáinak külalakja, iskolai felszerelésére vonatkozó igényessége (pl. gyakran otthon hagyja-e felszerelési tárgyat),
- tanulmányi versenyeken, vetélkedőkön, rendezvényeken való részvétel.

A szorgalomjegyben kifejezett értékelés alapelvei:

- az abszolút teljesítmény helyett a relatív, tehát a képességhez mért teljesítmény minősítésének eszköze,
- az órai aktivitás csak a személyiségből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető (a zárt, csendes, lassú, elmélyült tanuló nem kaphat elmarasztalást, amiért az órákon ritkábban jelentkezik, nyilvános szereplést nem szívesen vállal önként), ez a magatartás értékelésénél is fontos!
- a szorgalomjegyben tükröződnie kell a változásnak (a korábban tanúsított szorgalom javulásának vagy romlásának),

- a szorgalom minősítésétől el kell különíteni a magatartásjegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, a fegyelmezetlenség nem jelenti a szorgalom hiányát, illetve aki aktív, szorgalmas, nem biztos, hogy példás magatartású is.)

szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
tanulmányi munkája	egyenletesen jó, igényes	rendszeresen jó	ingadozó	hanyag
munkavégzése	kitartó, pontos	rendszeres, megbízható	rendszertelen	megbízhatatlan
órai munkája	önállóan dolgozik, aktív, mindent elvégez	ritkán szorul ösztönzésre	önállótlan, passzív	feladatait nem végzi el
önellenőrzése	figyelmes, alapos	jó	pontatlan	gyenge, vagy nincs
felszerelése	mindig van	általában van	hiányos	gyakran nincs
külön feladat végzése	többször	kevesebbszer	ritkán	egyáltalán
információk szerzése, gyűjtése tanórán kívül	gyakran	alkalmanként	néha	egyáltalán nem

A tanuló magatartásának, szorgalmának minősítése havonta történik, erről az osztályban tanítók közössége dönt az osztályközösség véleményére támaszkodva, a jutalmazási, büntetési fokozatok figyelembevételével.

2.9.7. Jutalmazás, fegyelmező intézkedések

Jutalmazás

Jutalmazási feltételek:

Példamutató szaktárgyi munka, közösségi tevékenység, fegyelmezett magatartás, kiemelkedő szorgalom, tanulmányi munkában tanúsított fejlődés, versenyen elért eredmény (tanulmányi, sport), átlagon felüli teljesítmény, kimagasló emberi helytállás.

Jutalmazási fokozatok:

- Szaktanári szóbeli és írásbeli dicséret,
- Osztályfőnöki szóbeli és írásbeli dicséret,
- Igazgatóhelyettesi dicséret,
- Igazgatói írásbeli dicséret,

- Nevelőtestületi dicséret
    - Ezt a fokozatot nyilvánossá kell tenni a tanulóifjúság előtt.

Jutalmazás formái:

- Dicséret az e-naplóban,
- Oklevél,
- Tárgyjutalom (könyv, utalvány, írószer, játék stb.),
- Kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkáért a 8 és 12. évfolyamos tanulók Gárdonyi-emlékplakettel jutalmazhatók,
- Háziversenyek I-III. helyezettjei részére osztályfőnöki írásbeli dicséret,
- Rendszeres kiemelkedő közösségi munka alapján az osztályfőnök javaslatára igazgatóhelyettesi dicséret adható,
- Városi, megyei, területi, országos versenyek I-III. helyezettje részére igazgatói dicséret, ezen versenyek IV-VI. helyezettek részére igazgatóhelyettesi dicséret adható.
- Az elismerések formái többször ismételhetők.

Fegyelmező intézkedések

- Szaktanári szóbeli és írásbeli figyelmeztetés,
- Szaktanári intés,
- Osztályfőnöki szóbeli és írásbeli figyelmeztetés
- Osztályfőnöki intés,
- Igazgatóhelyettesi figyelmeztetés,
- Igazgatóhelyettesi intés,
- Igazgatói figyelmeztetés,
- Igazgatói intés,
- Igazgatói megrovás,
- Nevelőtestületi megóvás,
- Fegyelmi eljárás

A fegyelmező intézkedések fokozatai többször is adhatók az eset súlyossága esetén a fokozatok átléphetők.

2.10. Csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

Iskolánkban lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet és a matematikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

A választható tantárgyak esetében diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik pedagógusnál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt pedagógust a kurzus vezetésére.

A választásukat a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik és tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

A természettudományos tantárgyakból 9. évfolyamon diagnosztizáló [helyzetfeltáró] értékelést végzünk, annak érdekében, hogy milyen szintről kezdhetjük meg az oktatást. A természettudományos tantárgyaknál nem történik csoportbontás a matematika tantárgy kivételével.

2.11. Környezeti nevelési program

2.11.1. A környezeti nevelés fogalma

„Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő illetve élettelen környezettel,
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére, felkelti az igényt, képessé tesz:
- a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására,
- összefüggő rendszerben történő értelmezésére, a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére,
- a problémák megkeresésére, okainak megértésére,
- kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására és ezáltal a lehetséges megoldások megkeresésére,
- az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben,
- a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre." (KöNKomP, 2004.)

„A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelembe vett viselkedésmód kialakítására. (IUCN, 1970.)"

„A környezeti nevelés átfogó célja, hogy elősegítse a tanuló környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen környezeti válság elmélyülésének megakadályozására elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.

A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmódra rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben." (NAT 243/2003.)

2.11.2. Stratégiai célok, viszonya a Pedagógiai Programmal

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megóvásának céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömének megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Városunk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Az iskola pedagógiai programja része a környezeti nevelési program is, így a lefektetett, meghatározott pedagógiai alapelvek, célok, feladatok, eszközök, eljárások mindegyikre vonatkoznak.

A környezeti nevelési programban kerül részletezésre az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium környezeti neveléssel kapcsolatos alapelvei, céljai, feladatai, valamint az eszközök, eljárások, módszerek.

A környezeti nevelési program részletesebben és konkrétabban fejti ki a pedagógiai program által megfogalmazottakat.

A pedagógiai program minden egysége, része egymással, egymáshoz, egymásra épül azt kiegészíti és eleget tesz a szakmaiság és jogharmonizáció által támasztott céloknak egyaránt.

A környezeti nevelési programban feltárjuk adottságainkat, majd vázoljuk a kialakítandó programot, annak megvalósíthatóságát, célok és feladatok alapján.

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium szép családi házas lakókörnyezetben helyezkedik el a város Tusculánum kerületében.

Iskolánk megközelíthetősége Érden jónak mondható, mely azt jelenti, úgy tömegközlekedési eszközzel (busszal), mind személygépkocsival, mind gyalogosan könnyen elérhető.

Iskolánkban *hagyományai* vannak a környezeti nevelésnek, mint pl. a Föld napja, Madarak fák napja, papírgyűjtés, az iskoláért való jótékonysági gálaest és a kihívás napja, erdei iskola alsó és felső tagozatban, népi játékok, néptánc, hagyományőrző szakkör.

2.11.3. Környezeti nevelés, mint Öko-iskola

Általános iskolában:

- képességeknek és igényeknek megfelelő foglalkozások biztosítása, az alapkészségek kialakítása, az önálló gondolkodásra nevelés,
- a kiemelkedő tehetségek gondozása, versenyekre felkészítése,
- tanulási módszerek elsajátíttatása, tanulási képességek fejlesztése,
- a tagozatváltás zökkenőmentessé tétele, felkészítés a váltásra,
- az osztályközösségek kialakítása, erősítése,
- alapvető erkölcsi normák átadása, toleranciára nevelés,
- megfelelő magatartásformák, beszédkultúra kialakítása, helyes modellek erősítése,
- hazaszeretet, nemzeti identitás-tudat kialakítása, megerősítése,
- a tanulási nehézségekkel, magatartási problémákkal küzdő tanulók segítése,
- korrepetálás, a lemaradók folyamatos felzárkóztatása egyéni fejlesztéssel,
- sportolási lehetőségek biztosítása,
- a gyógytestnevelési foglalkozásokon egyéni korrekció,
- a szülőkkel történő megfelelő kapcsolat biztosítása.

Gimnáziumban:

- az érettségi vizsgára, a munkába állásra, ill. felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés,
- a kiemelkedő tehetségek jelentkeztetése, felkészítése versenyekre,

- a nem kötelező órakeretből a diákok által választott foglalkozások szervezése, és azokon felkészítés az emelt szintű érettségi vizsgára,
- tanórán kívüli lehetőség biztosítása a számítástechnikai ismeretek bővítésére és az Internet használatára,
- korrepetálás, egyéni foglalkozás szervezése,
- az idegen nyelvek elsajátítására, gyakorlására minél több foglalkozás szervezése (középfokú nyelvvizsgára felkészítés),
- a nemzeti és európai identitástudat tovább építése,
- nemzeti kultúránk értékeinek megismertetése, megszerettetése, nemzeti azonosságtudat erősítése
- a kommunikációs és tanulási képességek továbbfejlesztése,
- az élethosszig tartó tanulás igényeinek és az erre vonatkozó készségnek, képességnek a kialakítása, a különböző tudományok szintetizáló megközelítése
- a konfliktusok kezeléséhez szükséges személyiségjegyek fejlesztése (önismeret, önbizalom, alkalmazkodóképesség, kudarctűrés)
- sportköri foglalkozásokon, házi bajnokságokon rendszeres sportolási lehetőség biztosítása, bekapcsolódás a középiskolák közötti versenyekbe a Diákolimpia keretében,
- az osztályközösségek, kisebb tanulói csoportok alakulásának figyelemmel kísérése, segítése,
- a beilleszkedési problémákkal küzdő diákok egyéni segítése,
- az osztályok, évfolyamok, tagozatok kapcsolatának erősítése iskolai rendezvények, táborok szervezésével,
- a szülőkkel való folyamatos kapcsolat ápolása (fogadóórák, rendezvények, fórumok),
- az igények felmérése alapján nem kötelező foglalkozások szervezése (pl.: szakkörök, énekkar, tanfolyamok, ...),
- az emelt szintű érettségi vizsga követelményeire való felkészítés a 11. és a 12. évfolyamon; a felkészítés során digitális oktatás alkalmazása is, digitális ismeretforrások megosztása a tanulókkal.

2.11.4. Egészségnevelési elvek

A tanulók fizikai állapotának mérését a testnevelés tantárgyat tanító nevelők, valamint az alsó tagozat osztálytanítói végzik el a testnevelés órákon tanévenként, egy alkalommal, tavasszal. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok alapján a következő tanévi szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára kell készíteni. (A felmérés a „Hungarofit teszt" alapján került összeállításra. Lásd: Módszerek a tanulók fizikai

felkészültségének, teljesítményének mérésére, értékelésére. Szerkesztette: Andrásiné Dr. Teleki Judit MKM 1997).

2.11.5. Fogyasztóvédelem

A fogyasztóvédelem célja a fejlett társadalmakban a gazdaság a fogyasztási igények (többnyire mesterséges) generálásával a számára profitot hozó termelés növekedését kívánja biztosítani. A vállalkozások gazdagodása érdekében gerjesztett mértéktelen fogyasztás miatt több ponton láthatóan megbillent a természet egyensúlya. A további romlás megállításában fontos feladat hárul az aktív környezet- és egészségvédelemre. Az ügyes reklámfogásoknak kiszolgáltatott fogyasztók valós, hosszú távon érvényes érdekei nem a gazdaság, hanem a környezet- és egészségvédelem érdekeivel esnek egybe. Környezetünk és egészségünk megvédése csak a tudatos és önmérséklő fogyasztói magatartás kialakításával lehetséges. A tudatos fogyasztói magatartás alapja a fogyasztáshoz kapcsolódó folyamatok és jogok legalaposabb ismerete. Az ENSZ Fogyasztói Érdekvédelmi Alapokmánya szerint a fogyasztónak joga van:

- **az alap- vető szükségletekhez** (olyan fogyasztási cikkekhez, amelyek a túlélést biztosítják),
- **a biztonsághoz** (az életre és egészségre veszélyes árucikkek és szolgáltatások elleni védelem joga),
- **a tájékoztatáshoz** (a tisztességtelen és félrevezető hirdetés elleni védelemhez való jog),
- **a választáshoz** (versenyképes fogyasztási cikkekhez való jog, a megfelelő minőség biztosításával),
- **a képviselethez** (a fogyasztói érdekek érvényesítéséhez való jog a kormányzatipolitikai tervezésben),
- **a kártérítéshez** (rossz minőségű fogyasztási cikkek, szolgáltatások ellentételezéséhez való jog),
- **fogyasztói oktatáshoz** (tájékozott fogyasztóvá váláshoz szükséges tudás megszerzéséhez való jog),
- **az egészséges környezethez** (méltóságot biztosító, félelem- és veszélymentes környezethez való jog).

Felhívni a tanulók figyelmét a fogyasztás visszásságaira, a fogyasztóvédelem törekvéseire, és segítésük a tudatos fogyasztói magatartás kialakításában. Törekvésünk, hogy a családok és közösségek fenntartható fogyasztásra való igényeinek helyes kialakítását elősegítsük, ezzel megfelelve a társadalmi elvárásoknak.

Feladatok

Meg kell ismerkedni azokkal a biztonsági előírásokkal, amelyekre minden elektromos eszköz, kémia szert tartalmazó termék, gyógyszer vásárlása esetén tekintettel kell lenni. Fel kell hívni a figyelmet az ár-érték arányra:

- termékek minőség - és felhasználhatóság szavatossági idejére, a környezet károsító hatásra, az egészségkárosító hatásra, bóvli árukra, használhatatlan árukra, anyagok károsító hatására, a biotermék előnyeire, a „zöld pont" előnyeire, természetben lebomló anyagokra, természetben nem lebomló anyagokra.

Iskolai programunkban a pszichológiai mozgatókra, a helyes értékrend alakítására kell hangsúlyt fektetni.

A fogyasztói szokásalakítás egyik fontos célja a szülők és a helyi közösségek együttműködésének megnyerése és bevonása az iskolai nevelési programokba.

A fogyasztás során fontos: a tájékozódás képessége, a döntési helyzet felismerése, a döntésre való felkészülés.

Módszerek:

- a fogyasztó vagyoni érdekeinek védelme, tájékoztatás, oktatás,
- a fogyasztói jogok hatékony érvényesítésének megismertetése,
- szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztése, cselekvési kompetenciák fejlesztése, majd megfelelő fogyasztói magatartás kialakításának bemutatása

Színterek:

A tudatos fogyasztói magatartás kialakítása érdekében már kisiskolás kortól – osztályfőnöki órán, szakórákon, délutáni foglalkozásokon, iskolai kiránduláson, erdei iskolában, szabadidős rendezvényeken stb. – hangsúlyosan foglalkozni kell a média hatásával, a reklámok szerepével az élelmiszerek és tisztálkodási szerek közötti választások esetében. Minél korábban mutassuk be a tanulóknak a reklámok hatásmechanizmusát: Kinek és miről szól a reklám, kik szerepelnek benne, mi az üzenete, milyen eszközöket használ a megnyeréshez, illetve hol és miben rejlik a csapda? Mi a fogyasztás valódi (ökológiai, szociológiai) ára?

A fogyasztói mintáknak a fenntarthatóság irányába történő fejlődése szempontjából a nevelés oktatás különösen nagy jelentőségű. Kisiskolás korban leginkább jellemző fogyasztói magatartások a kiválasztás, az áruismeret, a döntés, a kockázatvállalás, a bizalmi elv érvényesülése.

Kamaszkorban már megjelenik a jogérzék, a jog ismeret a szolgáltatás ismeret, a fogyasztói értékrend és a vállalkozás ismeret is.

A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében tudjuk, hogy az otthonról hozott szokások a legélénkebbek, ezért is fontos a szülők- családok bevonása nevelési folyamatba.

Az értékek formálásában lényeges pl.:

- a kívánság és a szükséglet fogalmának tisztázása és elkülönítése,
- az egyéni és társadalmi jogok tiszteletben tartása,
- a természeti értékek védelme.

9-10 éves korban már azt is tudatosítani lehet, „mennyiben befolyásolják az érzelmek, a családi kapcsolatok és az egyéni értékek" az egészségügyi információk meghallgatását, az egyes fogyasztási termékek, szolgáltatások kiválasztását.

Osztályfőnöki

Megismertetjük a tanulókkal a piac, reklám szerepét, a minőség és biztonság szerepét a fogyasztás során. Kiemeljük a gazdaságosságot, takarékosságot és az egészséges életvezetés kapcsolatát. Az egyéni és csoportos döntéshozás, a problémamegoldás segítése.

Technika és életvitel:

Áruismeret, gyártás és termékminőség összefüggései.

Testnevelés:

Az egészséges életmód és fogyasztói szokások az élelmiszer – gén módosított – élelmiszerek.

Fizika:

Mérés, mértékegységek, mérőeszközök (villany, gáz, víz, mérőórák)

Kémia:

Élelmiszer biztonság, élelmiszer adalékok (E-számok), vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használatuk.

Történelem:

EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem, a reklám története

Földrajz:

Eltérő fogyasztási struktúrák és szokások

Magyar nyelv és irodalom:

Reklámnyelv, feliratok a reklám kommunikációs csapdái

Biológia:

Gén módosított élelmiszerek, amíg egy élelmiszer a boltba kerül, táplálkozás kiegészítők és divatjaik, egészséges táplálkozás

Digitális kultúra:

Elektronikus kereskedelem, internetes fogyasztói veszélyforrások, telefónia, média ismeret, a reklám képi nyelve és hatásai.

2.12. Esélyegyenlőségi terv

2.12.1. Gyermekvédelem

Kiemelt feladat és kötelesség a veszélyeztetett gyermekek életútjának követése, a problémák kezelése. Kiemelt fontosságot tulajdonítunk az osztályfőnökök, valamint az osztályokban tanító szaktanárok jelzéseinek.

Veszélyeztetettség felmérése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI.tv. (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) 5.§. szerint a veszélyeztetettség olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza".

Okai, ismérvei:

- degradáló, erkölcstelen családi közeg, agresszivitás, alkoholizmus, bántalmazás,
- elhanyagolás, nevelési hiányosság, ápolatlan megjelenés, rossz higiénés viszonyokra utaló jelek, gondviselő gyakori vagy tartós távolléte, társakkal való aszociális vagy agresszív viselkedés,
- bántalmazás a családban,
- rendezetlen családi jogállás, bontóper során kialakuló ellentét a gyermek felügyeleti jogát illetően,
- rendezetlen lakásviszonyok és lakhatás,
- család anyagi körülményei nem megfelelőek
    - tartós munkanélküliség
    - rendkívül alacsony jövedelmi viszonyok
    - anyagi források nem megfelelő felhasználása
    - egzisztenciális bizonytalanság,
- deviáns kortárskapcsolatok,
- bandázás, rendszeres alkoholfogyasztás, drogproblémák, függőség feltételezése,
- nagymértékű igazolatlan vagy indokolatlan hiányzás,
- negatív irányba megváltozott viselkedés és társas kapcsolatok az iskolába,
- tanulmányi eredmény nagymértékű, hirtelen romlása.

Célunk: az indulási hátrányok csökkentése, az esélyegyenlőség megteremtése, méltányosság alkalmazása.

Alapvető feladatunk a szülők igényeinek megfelelően az egész napos ellátások (ügyelet, napközi, étkeztetés) biztosítása.

Fontosnak tartjuk továbbá:

- a drogellenes,

- az alkoholellenes, a dohányzás káros hatásai elleni propagandát,
- az ifjúság, gyermekeink sérelmére elkövetett büntettek elleni felkészítést (Erre utaló magatartásformák megismertetése, ill. a figyelem ráirányítása a fokozottan veszélyes helyekre, helyzetekre.),
- a szex, a pornó mindenféle megnyilvánulása elleni fellépést,
- felsőbb évfolyamokon, életkori sajátosságoknak megfelelően a szexuális kultúrával kapcsolatos felvilágosító foglalkozások megtartását
- a személyiségközpontú, a bizalmon alapuló megelőző és kezelő tevékenységeket, a családlátogatást.

Ebben partnerek:

- Pest Megyei Kormányhivatal
- Érdi Járási Hivatal
- Járási Gyámhivatal
- az ÉMJV Pedagógiai Szakszolgálat
- Szociális Gondozó Központ Gyermekjóléti Központ
- az Érd Városi Rendőrkapitányság Gyermek- és Ifjúságvédelmi Osztálya
- a területileg illetékes gyermekorvos
- a körzeti védőnő
- bizonyos esetekben a Pest Megyei GYIVI
- Polgárőrség

2.12.2. Esélyegyenlőség elősegítése

Folyamatosan nő azon tanulóknak a száma, akik egyre nehezebb körülmények között élnek. A családok egy része munkanélküliséggel és anyagi gondokkal küzd. Sok esetben a szülők megromlott kapcsolata következtében kerül a gyermek hátrányos helyzetbe. Ezeket a jelenségeket fokozottan figyelnünk kell, hiszen az ezekből származó hátrányokat csak így kompenzálhatjuk. E téren feladatainkat részben az intézményen belül, részben pedig az iskola kapcsolatrendszere segítségével oldjuk meg.

Helyzetfeltárás

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök feladata és felelőssége. A hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyezteti a gyermekvédelmi felelőssel.

Szociális hátrányok enyhítését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése, IPR
- a nívócsoportos oktatás

- csoportbontás
- a napközi otthon, tanulószoba
- a diákétkeztetés
- a felzárkóztató foglalkozás
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata
- a nevelők és a tanulók segítő, személyes kapcsolatai
- a szülők, a családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése (egyéni beszélgetés az osztályfőnökkel, fogadóóra, családlátogatás, szülői értekezlet)
- családlátogatások ifjúságvédelmi felelős segítségével
- a továbbtanulás irányítás, segítése; (szülői értekezlet, osztályfőnöki óra, üzemlátogatás)
- az iskolai gyermek-és ifjúságvédelmi felelős tevékenysége, előadás, szülői értekezlet
- a tankönyvvásárláshoz nyújtott segélyek (SZMSZ alapján)
- az étkezési díjak kifizetéséhez nyújtott segélyek
- szoros kapcsolat a polgármesteri hivatal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek.

3. Iskolaváltás, tanuló átvételének szabályai

Az iskolába történő felvétel, más iskolából történő átvétel szabályait a törvényi előírásokon felül az alábbiak határozzák meg:

Az átvételi kérelmet minden esetben az igazgatóhoz kell beadni írásban.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételről, átvételről tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját.

Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt.

Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő számítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

Az átvétel feltételei:

- szabad férőhely,
- nem az iskola körzetébe tartozó tanuló esetében tanulmányi eredmény megfelelősége,
- az iskolánkban megkövetelt értékrendnek megfelelő magatartás,

– az előző tanulmányok tantárgyai feleljenek meg a kérelmezett osztály tantárgyaival.

A tanév közbeni átvétel feltétele a fentieken kívül: 3 próbanap eltöltése az iskolában, az osztályban tanító tanárok javaslata. Az osztály tanulmányi átlaga alatt teljesítő, illetve évfolyamismétlő tanulót nem fogad az iskola.

Az új tanévre való átvétel feltételei:

- az osztálynak megfelelő idegen nyelv tanulása,
- az osztály tanulmányi átlaga alatt teljesítő, illetve évfolyamismétlő tanulót nem fogad az iskola,
- az osztály profiljának megfelelő tantárgyból az adott határidőig a különbözeti vizsgák letétele.

Az átvételi kérelmet minden esetben az igazgatóhoz kell beadni írásban.

4. Az iskolában alkalmazott pedagógiai módszerek

4.1. Tanulásszervezési alapelvek

- differenciálás
    - egyéni különbségek figyelembevétele,
    - esélyegyenlőség megteremtése a hátrányokkal küzdő tanulók számára,
    - tanítási tartalom, tanítási idő rugalmas kezelése;
- szociális készségek fejlettsége-szociális kompetencia,
- társas tanulási technikák jellegéből fakadóan, együttműködési készség fejlesztése,
- divergens gondolkodás, problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek (metakommunikáció), önismeret, önkifejezés, társismeret;
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív-, projekt módszer, drámapedagógia. Tantárgyi integráció alkalmazásával a különböző tantárgyak, diszciplínák ismeretelemei közti összefüggések feltárása, komplex gondolkodás és kritikai elemzőtevékenység megteremtése.

4.2. A tanulásszervezés módszerei

- Alapmódszerek:
    - tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés,
    - munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat,
    - individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok,
- Motiváló módszerek:
    - páros munka,

- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató-felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer.

4.3. Köznevelési típusú középfokú sportosztály tanulóinak támogatása

Iskolánkban olyan köznevelési típusú sportiskolai osztályok, csoportok működnek, ahol a sportban tehetséges tanulók tanulmányi munkáját a sportiskolai kerettantervek alkalmazásával, egyéni felzárkóztatással, e-mailen való kapcsolattartással tervezzük meg. A sportolók vizsgákra való felkészítését ez által biztosítja a tantestület.

Tanulóink speciális képzése, nevelése és oktatása lehetővé teszi a sportolók célkitűzéseinek megvalósítását, valamint azt, hogy teljesítsük a tantervi követelményekben foglaltakat. Látókörük sporttal kapcsolatos bővítéséhez és pályaorientációjukhoz járulnak hozzá a helyi tantervbe illesztett sportelméleti tantárgyak.

A sportiskolai osztályoknál az órarend összeállításánál figyelembe vesszük a reggeli edzéseket, lehetőséget nyújtunk az edzőtáborokban és a versenyeken való részvételre is. A közismereti tantárgyakból konzultációs foglalkozások biztosítják az elmaradások pótlását, mérséklését.

4.4. Nevelő-oktató munkát segítő tevékenységek

4.4.1. Tanulmányi kirándulások

Iskolánkban minden osztály igyekszik megismerni országunk legszebb földrajzi helyeit, történelmi, kulturális nevezetességeit. Szülői kérésre önköltséges alapon intézményünk évente legfeljebb 2 napon alsó tagozaton, 3 napon a felső és a gimnáziumi tagozaton vállalja a tanulmányi kirándulások szervezését. A kirándulások témája, ismeretanyaga minden esetben az adott évfolyam tananyagaihoz kapcsolódik. A köznevelési típusú sportosztályaink tanulói keményen edzenek különböző szakosztályokban az iskolán kívül. Sokat utaznak, így nagyobb kitekintéssel rendelkeznek a világra.

4.4.2. Erdei iskolák

Iskolánk javasolt tevékenységi formája, olyan sajátos oktatásszervezési forma, mely a tanév szerves részeként néhány napra természeti környezetbe helyezi ki tevékenysége színterét.

A tanévi tanítási feladatokhoz kapcsolódva, de helyhez és a gyerekek életkori sajátosságaihoz igazodva határozza meg programját.

Célunk:

- Tanulóinkat a valóságról több műveltségi terület, tantárgy szakmai együttműködésével olyan ismeretek birtokába juttatni, melyekre önálló ismeretszerzés útján tesznek szert.
- Országismeret, élő értékek megismerése.
- Önállóság fejlesztése.
- Mozgás egészségtudatos életmódra nevelés.
- Kapcsolat, munka, élmény- közösséget teremt a tanulók és pedagógusok között.

Az erdei iskola jellegzetességei:

- Komplex pedagógiai vállalkozás.
- Módszertani és szemléleti kultúra sajátos modellje.
- Környezetbarát személyiségi attitűdök kialakítására irányuló nevelés egyik alkalmas terepe, helyszíne.
- Közvetlen gyakorlatias tevékenységek megismerése.
- Művészi alkotások megszületésének segítője.
- Az órarend szerinti órák tananyaga a helyi környezethez igazítva kerül ismertetésre.

Nagy hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése.

Az erdei iskola nem iskola az erdőben!

Az erdei iskola finanszírozása:

- családi befizetés,
- fel kell kutatni külső pénzforrásokat (pályázatok, szponzorok).

A tanulók biztonsága érdekében osztályonként két fő pedagógus részvétele szükséges az iskolán kívüli programokon.

4.5. Hagyományok

Valljuk, hogy intézményünket az oktató-nevelő munkán túl a hagyományok erkölcsi rangja teszi elismertté a lakosság körében. Egykori diákjaink visszaemlékezései a tanítási időn túli közös élményekre alapozódnak.

A tanuló „második otthona" érzelmi kötődéssel, töltéssel is kell, hogy párosuljon, melyben kiemelkedő értékrendet képviselnek a hagyományos közösségi megmozdulások, programok.

A rendszeresen visszatérő feladatok alkalmat adnak arra, hogy mérlegeljünk: mit érdemes megőrizni, melyek azok, amelyek továbbfejlesztésre szorultak, ugyanakkor vigyáznunk kell arra is, hogy a munkavégzés ne legyen rutinszerű, megkopott, érdektelen.

Hagyományaink:

- nevelő-oktató munka,
- tanulmányi versenyek, tehetséggondozás,

- iskolai rendezvények, ünnepségek, megemlékezések,
- mozgás, sport területén kialakított hagyományok.

Nevelő-oktató munka területén kialakított hagyományok:

- Az éves munkaterv összeállítása az igazgatóhelyettesek, munkaközösség-vezetők, felelősök javaslatai alapján.
- Évi két nevelési értekezlet,
- munkaértekezletek,
- bemutató órák, nyílt napok szervezése,
- ismétlődő tantárgyi felmérések,
- folyamatos gyermekvédelmi tevékenység,
- tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, külföldi tanulmányutak - önköltséges alapon,
- tanévzáró értekezlet, az éves munka értékelése,
- színház-, mozi-, múzeumlátogatások (évente legfeljebb 5 alkalommal a tanulóra jutó költségek szülői vállalása esetén),
- iskolapszichológusi megsegítés, fejlesztőpedagógiai tevékenység, védőnői előadások.

Tanulmányi versenyek, tehetséggondozás:

- iskolai, városi, megyei tanulmányi versenyek szervezése,
- felkészítés városi, területi, megyei, országos versenyekre,
- levelező versenyeken való részvétel,
- pályázatokon való részvétel,
- szakkörök, előkészítők, fakultációk, sportkörök szervezése,
- OKTV.

Iskolai ünnepségek, rendezvények, megemlékezések:

- gólyatábor,
- tanévnyitó, az elsősök jelvénnyel, a 9. évfolyamosok egyen nyakkendővel történő köszöntése,
- Zene Világnapj,
- megemlékezés az aradi vértanúkról,
- megemlékezés 1956. október 23-áról,
- gólyaünnep,
- várjuk a Mikulást,
- szalagavató,
- karácsonyi ünnepség,
- megemlékezés a holocaust áldozatairól,

- farsang (alsó, felső, gimnáziumi tagozat),
- megemlékezés a kommunista diktatúra üldözöttjeiről,
- március 15-e megünneplése,
- Gárdonyi–napok,
- egészségnap (MEK napok keretében),
- Iskolai KI MIT TUD?,
- Föld napja,
- anyák napja,
- Alapítványi bál,
- gyermeknap,
- „Suli-bulik" szervezése,
- Papírgyűjtés,
- 12. évfolyam ballagása,
- pedagógusnap,
- 8. osztályosok búcsúzása és búcsúztatása,
- Örökös Diák és Gárdonyi-díj átadás,
- tanévzáró ünnepél.

Mozgás, sport:

- házi bajnokságok,
- részvétel a városi sportversenyeken,
- úszásoktatás megszervezése,
- sportnap,
- sportbemutatók a városban működő sporttevékenységeket folytató szervezetekkel együttműködve.

5. Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatatok meghatározásának elvei

5.1. Egyéb foglalkozás alsó tagozat – napközi

A délutáni időpontban végzett nevelőmunka az iskolai nevelőmunka szerves része.

Feladatai:

- biztosítsa a gyermekek kikapcsolódását, rekreációját, sok-sok játékkal, mozgással,
- segítse a közösség megerősödését;
- keltse fel a kulturált szórakozás igényét, tanítson meg a szabadidő helyes, tartalmas eltöltésére;

- segítse az egyéni ambíciók kibontakozását, az érdeklődést elégítse ki, fejlessze a személyiséget;
- fejlessze az iskolában és más csatornákon elsajátított ismereteket, kreatív készségeket és képességeket;
- keltse fel az önművelődés igényét, alakítson ki önművelődési szokásokat, erősítse a pozitív értékrendet;
- a jól szervezett délutáni foglalkozások segítik az élmény gazdag tanulást.

Foglalkozási módok:

- tervezett nevelői munka,
- tanulmányi munka,
- játék, séta, kirándulás,
- kulturális foglalkozás,
- munkafoglalkozás,
- szabad foglalkozás,
- étkezés.

Tervezett nevelői munka:

- nevelői beszélgetés,
- heti értékelés.

Mindkettő címmel, témakörrel tervezve az osztályfőnöki tanmenet témaköreire épül.

A tanulmányi munka:

Tartalmazza az anyanyelvi és természettudományi tárgyak tantervi témaköreit ill. egyes olyan részegységeit - a tanmenetek megfelelő ütemezésében -, amellyel a nevelő kíván foglalkozni. Ehhez szintén az osztálytanítókkal egyeztetve feltünteti a házi feladatok készítésekor különösen érvényesíthető nevelési és didaktikai célokat, tanulási technikákat, valamint az egyéni gyakorlások körét.

Kulturális foglalkozások lehetnek:

- irodalmi: mese, bábozás, filmvetítés, vetélkedő, előadás, internet böngészés;
- zenei: daltanulás, zenehallgatás, ritmikus mozgás, énekes játékok;
- képzőművészeti: rajzolás, festés, pingálás.

Munkafoglalkozás:

Manuális tevékenységre az általános iskolás gyermeknek nagy szüksége van.

A következetes munkavégzés egyben személyiségformáló is és gyors sikerélményhez juttatja gyermekeinket. A saját munkánkat hajlamosak vagyunk "többre" értékelni, mint a másokét. Ez adhatja meg mások munkájának megbecsülését is. A napközi életébe beépített rendszeres munkafoglalkozások lehetőséget nyújtanak a már elsajátított munkafolyamatok gyakorlására,

finomítására. A munkafoglalkozások témáihoz – ünnepélyek, események, évszakok – felhasználjuk az önálló gyűjtéseket, az egyéni ötleteket is. Ilyenkor nyílik lehetőség az elmélyült, precízebb alkotások létrehozására.

5.2. Szabad foglalkozások

Szabadidőnek tekinthető a szükségszerű munkára (tanulásra) és az emberi erők szükségszerű újratermelésére (táplálkozás, pihenés) felhasznált időmennyiségen túl fennmaradó idő. A szabadidős tevékenységek egy része a délután folyamán valamilyen formában ünnepekhez kapcsolható.

A gyermek szabadidős tevékenységének funkciója:

- rekreáció, a fizikai és szellemi energiájuk újjá termelése, pihenés;
- kikapcsolódás, szórakozás;
- a személyiség építése, kibontakoztatása a gyermek egyéni, igényes külső és belső motivációi alapján;
- önművelődés, művelődés, sport és egyéb hobby tevékenység keretében;
- közösségi, társas igények kielégítése.

A szabadidős foglalkozás legyen:

- korszerű pedagógia szemléleten nyugvó, tudatosan az adott közösségre építő, koncepciózus,
- gyermekközpontú,
- változatos,
- érdeklődést felkeltő és orientáló,
- kreatív részvételre ösztönző,
- élményekben gazdag, probléma-érzékeny, ha kell, hiánypótló,
- az oktatást mindenben segítő, erősítő.

Rendszeresen látogatják gyermekeink a városi Csuka Zoltán Könyvtárat, közös kirándulásokat szerveznek. Csoporton belül önálló csoportfoglalkozások színesítik munkájukat. Az év eleji iskolai szülői értekezleten részt vesznek az egyéb foglalkozásokat vezető pedagógusok, ahol ismertetik a munkarendet is.

Minden hónap végén az osztály szorgalmi és magatartási helyzetének értékelésében részt vesz a délutános nevelő is.

A fenti hét foglalkozási mód tervezhető megfelelő napirendi elhelyezésben és tartalmi koncentrációban a csoportok heti foglalkozási rendjében. Ezeket a feladatokat a megfelelően összeállított házirend mellett az egyes foglalkoztatási módok keretében, a napi foglalkozási időn belül kell megoldani. A pedagógus éves munkatervet készít, mely biztosítja a csoportban

a nevelői munka tudatosságát és tervszerűségét, kijelöli a kitűzött célok megvalósításának útját és tartalmát. Az éves munkaterveket az alsó tagozat munkaközösség-vezetője véleményezi.
Iskolánk részt vesz a Lázár Ervin Programban, mely minden általános iskolás diáknak biztosítja, hogy eljárhasson kultúrintézménybe.

5.3. Egyéb foglalkozás felső tagozat – tanulószoba/felsős napközi

Az 1-8. évfolyamig az iskolában tartózkodási kötelezettsége a törvény alapján 16.00 óráig tart. Az alsó tagozaton napközis foglakozásokat, a felső tagozatos diákok számára pedig egyéb, tanulást is biztosító foglalkozást tartunk étkeztetéssel vagy a nélkül.
Heterogén összetételű tanulószobai csoportokat indítunk az 5-8. évfolyamon tanulók részére.
A szülők írásban a tanév során bármikor kérhetik gyermekük felmentését a délutáni foglalkozások alól az iskola igazgatójától.

5.4. Az otthoni felkészülés

Minden tanítási napon adunk házi feladatot. A házi feladat célja a tananyag ismétlése, elmélyítése. Tehát mindig az órai anyagra épül, annak gyakorlását szolgálja. A szóbeli és írásbeli feladatok mennyiségileg arányban álljanak. Mennyisége alsó tagozaton 60 perc, felső tagozaton 2x60 perc alatt elkészíthető legyen.
Figyelembe vesszük az órarend felépítését: nagyobb lélegzetű anyag megtanulására több napot adunk. A házi feladatot differenciáltan is adhatjuk, célunk, hogy a különböző képességű tanulók szintjüknek megfelelő feladatot kapjanak. Gyűjtőmunkát, szövegalkotást, házi dolgozatot, kiselőadást, vers és próza megtanulását előre kijelölt időpontban kérjük számon – a felkészülési idő legalább egy hét legyen. A hosszabb időt igénylő munkát –kötelező olvasmány
feldolgozását, olvasónapló elkészítését – a tanév elején bejelentjük, a határidőt megszabjuk.
Minden házi feladatot ellenőrzünk. Lehetőség szerint- legalább közös ellenőrzés során - javítjuk.

5.5 Szakkör, sportkör

A szakköröket a partneri igények, a lehetőségeink, valamint hagyományaink alapján szervezzük. Célunk minél több és többféle szakkör működtetése, melyben minden gyermek megtalálja a neki megfelelő foglalkozást, a neki legjobban tetsző területet.
Szakköreink szeptember – október hónapban szerveződnek a leadott igények alapján. A jelentkezés egész tanévre szól.
Fontos feladatunk tanulóink mozgáskultúrájának fejlesztése, mozgásigényük kielégítése tanórán ill. tanórán kívüli lehetőségek megszervezésével. A mindennapos testedzés a testnevelés órák ill. a délutáni sportkörök keretében biztosított. Az intézmény tanulói heti 3 –

az órarendbe rögzített – testnevelés órán vesznek részt. Egyes évfolyamok az „Érd el Érden" kézilabda utánpótlás program keretei között heti 2 órában végeznek testmozgást az ÉRD VS Sportcsarnokban, a 2 évfolyam testnevelés óra keretében az iskola tornatermében. 3. évfolyamon a kosárlabda alapjaival ismerkednek a tanulók szintén testnevelés óra keretében, iskolánk tornatermében, a Rado KSE (Radobasket) szervezésében.

Önköltséges sportolási lehetőségeket szervezünk, igény és lehetőség szerint pl. úszásoktatás alsó tagozatosoknak, kungfu-, birkózó-, kosárlabda-, judo edzést.

6. A magasabb évfolyamra lépés feltételei

Az Nkt. 45. § (2) bekezdése értelmében a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A törvényes képviselő, vagyis a szülő vagy gyám kérelmére az Oktatási Hivatal döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt.

Az iskolánk köteles a körzetébe tartozó gyermekek felvételéről gondoskodni, és csak ezután biztosíthat helyet a körzeten, illetve kerületen kívüli tanulók számára.

Az Nkt. 54.§ (5) alapján a magasabb évfolyamba lépésről a nevelőtestület dönt, ezért a tanév végén mindenképpen lennie kell osztályozó értekezletnek. Az alább jelzett szakasz azt is megerősíti, hogy a pedagógus/osztályfőnök értékel. Az Nkt. 54.§ (6) alapján a nevelőtestület bizonyos feltételek fennállása esetén módosíthatja az osztályzatot:

1. Csak a tanuló javára teheti ezt meg, tehát nem ronthat az értékelésen.
2. Csak akkor teheti meg, ha az osztályzat jelentős mértékben eltér a tanév közben adott érdemjegyek átlagától, és erre a pedagógus nem tud elfogadható magyarázatot adni.

Magasabb évfolyamra léphet az a tanulók, aki az évfolyamra előírt tantárgyakból a tantervi követelményeket legalább elégséges szinten teljesítette. Ha a tanuló fogyatékossága, egészségügyi ok miatt a tantárgyak egy részének tanulása alól felmentést kapott, azokból a tantárgyakból a tantervi követelményeket nem kell teljesítenie.

Amennyiben a tanuló a tanév végén elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet.

A gimnáziumi tagozaton valamennyi tantárgyból a továbbhaladás feltétele az évközi jegyek 2,00, vagy afeletti átlaga.

6.1. Átjárhatóság iskolán belül

Évfolyamonként a tanulócsoportok között az átjárhatóság a hasonló követelményrendszer miatt megoldható, illetve felzárkóztatással pótolhatóak a lemaradások.

Az idegen nyelv és a matematika tantárgyból a csoportokat 5. és 9. évfolyamon szintfelmérő dolgozat eredménye alapján alakítjuk ki. Szaktanári javaslat alapján, indokolt esetben a tanév

elején és félévkor, szintfelmérő dolgozat íratható valamennyi évfolyamon, s ezt követően igazgatói engedéllyel csoportváltás lehetséges.

Felmentést a mindennapi iskolába járás alól az igazgató adhat a Köznevelési törvény szerint, a szülő írásbeli kérésére vagy orvosi igazolás, illetve a sportszövetség javaslata alapján. A felmentés egy évre szól. A következő évben a felmentést újra kell kérvényezni.

Az egyéb foglalkozásokra minden jelentkező tanulót felveszünk.

7. Záradékok

7.1. A Pedagógiai Program érvényessége

A pedagógiai programot a következő tanév szeptember első napjától kell bevezetni.

7.2. A Pedagógiai Program hatálya

A pedagógiai program annak módosításáig érvényes.

Amennyiben a nevelőtestület a módosítás mellett dönt, annak kidolgozását követően kerül elfogadásra. A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület javasolhatja, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Fenntartói módosítási javaslat esetén a hatályos törvények és jogszabályok határozzák meg az eljárás rendjét.

7.3. A Pedagógiai Program nyilvánossága

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

A pedagógiai program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola vezetőségénél;
- az intézmény honlapján.

7.4. A nevelőtestület határozata

Az Érdi Gárdonyi Géza Általános Iskola és Gimnázium 2026. augusztus 28-án megtartott nevelőtestületi értekezletén elfogadta a Pedagógiai Program módosítását.

Érd, 2026. augusztus 28.

Dr. Srágliné Molnár Beáta
főigazgató

8. Mellékletek

1. számú melléklet: Szakmai alapdokumentum

2. számú melléklet: Tanulmányok alatti vizsgák szabályzata

3. számú melléklet: Közösségi szolgálat teljesítésének szabályai

4. számú melléklet: A középszintű érettségi vizsgatárgyak témakörei